

การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎี
ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

นางสาววิรพร สีสถาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF A VOLUNTEER MIND SCALE FOR LOWER SECONDARY SCHOOL
STUDENTS BASED ON KOHLBERG THEORY OF MORAL REASONING ABILITY

Miss Weeraporn Seesathan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology
Department of Educational Research and Psychology
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2014
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแบบวัตจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก
โดย	นางสาววีรพร สีสถาน
สาขาวิชา	วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. อวยพร เรืองตระกูล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. อวยพร เรืองตระกูล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. วิษณุ ทรัพย์สมบัติ)

วีรพร สีสถาน : การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (DEVELOPMENT OF A VOLUNTEER MIND SCALE FOR LOWER SECONDARY SCHOOLSTUDENTS BASED ON KOHLBERG THEORY OF MORAL REASONING ABILITY) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. อวยพร เรืองตระกูล, 151 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก และ 2) เพื่อวิเคราะห์ระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคของนักเรียน ตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 693 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายและสถิติเชิงอ้างอิง ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง โดยใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แบบวัดที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบสอบถามประสบการณ์ด้านจิตอาสาของนักเรียน ซึ่งแบ่งองค์ประกอบจิตอาสาออกเป็น 3 ด้าน คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา แบบวัดจิตอาสามีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC= 0.50 – 1.00) มีความเป็นปรนัย มีอำนาจจำแนกสูง แบบวัดมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูงโดยมีความเที่ยงด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา เท่ากับ 0.68, 0.72 และ 0.76 ตามลำดับ มีความตรงเชิงโครงสร้างซึ่งจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองพบว่า โมเดลการวัดจิตอาสาที่มีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 148.74$, $df=122$, $p= 0.50$, $GFI=0.98$, $AGFI=0.97$, $RMR=0.13$, $RMSEA=0.02$)

2. โดยภาพรวมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับจิตอาสาอยู่ที่ระดับปานกลาง นักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนในสังกัด สพฐ. มีจิตอาสาสูงกว่านักเรียนในสังกัด กทม. และสังกัด สข. นักเรียนในสังกัด กทม. มีจิตอาสาสูงกว่าสังกัด สข. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีจิตอาสาสูงกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม และนักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีจิตอาสาสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนมากมีเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

ภาควิชา วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาหลัก

ปีการศึกษา 2557

5683389827 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEYWORDS: VOLUNTEER MIND / VOLUNTEER MIND SCALE / KOHLBERG'S MORAL REASONING

WEERAPORN SEESATHAN: DEVELOPMENT OF A VOLUNTEER MIND SCALE FOR LOWER SECONDARY SCHOOLSTUDENTS BASED ON KOHLBERG THEORY OF MORAL REASONING ABILITY. ADVISOR: ASSOC. PROF. AUYPORN RUENGTRAKUL, Ph.D., 151 pp.

The objectives of this research were 1) to development and monitor the quality of a volunteer mind scale for lower secondary school students based on Kohlberg theory of moral reasoning ability and 2) to analyze of the students' volunteer mind and the reason for their volunteering behavior, and compare these between the students whose backgrounds are different. The sample consisted of 693 lower secondary school students. The data analysis was conducted by using the descriptive statistics and inferential statistics, for instance, frequency, percentage, means, standard deviation (S.D.), coefficient of variation (C.V.), skewness, kurtosis, Pearson's correlation, t-test, one-way ANOVA and one-way MANOVA by using SPSS program. Second-order confirmatory factor by LISREL program.

The research findings were as follow:

1. The volunteer mind scale was the questionnaires volunteer experiences of students. The indicators in volunteer mind consisted of 3 factors: helping others, social sacrifice and a commitment to development. The volunteer mind scale had content validity (IOC = 0.50–1.00), objectivity and high discrimination indexes. The reliability as the overall and each subscale were 0.87. The reliability of helping others, social sacrifice and a commitment to development of equals 0.68, 0.72 and 0.76, respectively. The result showed the confirmatory factor analysis with reasonable criteria of evaluating the fitness of measurement model. All model fit statistics fell within acceptable range, which indicated that the measurement model fit was reasonable ($\chi^2=148.74$, $df=122$, $p=0.50$, $GFI=0.98$, $AGFI=0.97$, $RMR=0.13$, $RMSEA=0.02$)

2. Overall, lower secondary school students were volunteer mind at a moderate level. Volunteer mind of female students was higher than male students. Volunteer mind of student in Mattayom2 (8thGrade) was higher than student in Mattayom3 (9thGrade). Volunteer mind of students under Office of the Basic Education Commission higher than students under Department of Education Bangkok Metropolitan Administration and students under Office of the Private Education Commission. And volunteer mind of students under Department of Education Bangkok Metropolitan Administration higher than students under Office of the Private Education Commission. Volunteer mind of students who participated in volunteering activities 3 or more times/semester was higher than who participated in volunteering activities less than 3 times/semester. Volunteer mind of student who participated in volunteering non-school activities was higher than student who never participated in volunteering non-school activities.

3. Most lower secondary school students had reasoning for the volunteering behavior based on Kohlberg theory of moral reasoning ability in higher standards level.

Department: Educational Research and Psychology Student's Signature

Field of Study: Educational Research Methodology Advisor's Signature

Academic Year: 2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา ให้แนวคิดและคำแนะนำ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่ง สำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ และ อาจารย์ ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ ที่ให้ความกรุณาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้ คำชี้แนะที่มีคุณค่าต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ที่ให้ความรู้ ให้ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องและให้ คำแนะนำในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขอกราบขอบคุณ อาจารย์ และ ผู้อำนวยการโรงเรียนตัวอย่างวิจัยที่ช่วยประสานงานใน การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วง และขอบคุณนักเรียนตัวอย่างวิจัยที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสร้างแป้น และคณะทุกท่านที่ให้การ สนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี ครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ และ ภาคภูมิใจในวันนี้ ตลอดจนขอขอบคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามในที่นี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
คำถามวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับจิตอาสา (volunteer mind, volunteer spirits).....	9
1.1 ความหมายของจิตอาสาและคำที่เกี่ยวข้อง.....	9
1.2 ความสำคัญของจิตอาสา	11
1.3 ตัวชี้วัดจิตอาสา.....	12
1.4 เครื่องมือและวิธีการวัดจิตอาสา	16
ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดจิตอาสา	17
2.1 ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก	17
2.2 การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาโดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีของโคลเบอร์ก.....	20

2.3 คุณภาพของเครื่องมือตามคุณสมบัติจิตมิติ (psychometric properties).....	21
ตอนที่ 3 กรอบความคิดในการวิจัย	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
ประชากร (population).....	25
ตัวอย่าง (sample).....	25
ตัวแปรในการวิจัย.....	27
เครื่องมือวิจัย.....	28
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบวัดจิตอาสา.....	51
ลักษณะกิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญประโยชน์ที่นักเรียนเข้าร่วม	53
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสา	55
1.1 ร้อยละของผู้ตอบแต่ละข้อคำถามของแบบวัดจิตอาสา.....	55
1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสา	57
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสา	58
2.1 ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสา.....	58
2.2 ความเป็นปรนัยของแบบวัดจิตอาสา	59
2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตอาสา	59
2.4 ความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา.....	60
2.5 ความความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดจิตอาสา.....	61

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตาม ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคหลัง	71
3.1 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	72
3.1.1 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนก ตามเพศ	72
3.1.2 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนก ตามระดับชั้น	73
3.1.3 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนก ตามสังกัดโรงเรียน	75
3.1.4 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนก ตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา	77
3.2 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถ ในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ..	79
3.2.1 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ	81
3.2.2 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น	83
3.2.3 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน	87
3.2.4 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา	90

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
สรุปผลการวิจัย.....	97
1. คุณภาพของเครื่องมือแบบวัดจิตอาสา	97
2. ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	98
3. ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา	99
การอภิปรายผล	100
ข้อเสนอแนะ	105
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	105
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	105
รายการอ้างอิง	107
ภาคผนวก.....	113
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	114
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	116
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบวัดจิตอาสา	121
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยโปรแกรม LISREL.....	130
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	151

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1	การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบจิตอาสาจากงานวิจัย 12
2.2	ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก..... 19
3.1	จำนวนตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามสังกัดโรงเรียน 26
3.2	นิยามเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้ เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก..... 31
3.3	โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 32
3.4	ความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามที่สร้าง 34
3.5	ความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามสถานการณ์เพิ่มเติม..... 41
3.6	ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาจำนวนค่า IOC แต่ละค่าในแบบวัดจิตอาสา 42
3.7	ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกข้อคำถามรายชื่อของแบบวัดจิตอาสาฉบับร่าง 43
3.8	ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา 27 ข้อคำถาม..... 44
3.9	ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา 18 ข้อคำถาม..... 46
3.10	จำนวนแบบวัดและอัตราการตอบกลับจำแนกตามสังกัด 47
4.1	ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบวัดจิตอาสา 51
4.2	ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาของโรงเรียนในแต่ละสังกัดที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม 53
4.3	ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาอื่นๆที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน .54
4.4	ร้อยละของผู้ตอบคำถามของแบบวัดจิตอาสาแต่ละข้อ 55
4.5	ค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสา 57
4.6	ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกข้อคำถามรายชื่อของแบบวัดจิตอาสา 60
4.7	ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา 61

ตาราง	หน้า
4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น 62
4.9	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น..... 63
4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม 64
4.11	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม 65
4.12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา 66
4.13	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา 67
4.14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของข้อคำถามในโมเดลการวัดจิตอาสา 68
4.15	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการวัดจิตอาสา 70
4.16	ค่าเฉลี่ยระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 72
4.17	เปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ.. 73
4.18	การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น..... 74
4.19	การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน..... 76
4.20	การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน..... 77

ตาราง	หน้า
4.21 การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกโรงเรียน	79
4.22 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	80
4.23 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ	81
4.24 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น	84
4.25 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน	87
4.26 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน	91
4.27 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน	94

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
2. 1	โมเดลการวัดจิตอาสาของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550)..... 14
2.2	โมเดลการวัดจิตอาสาในการวิจัย 15
2.3	กรอบความคิดในการวิจัย..... 24
4.1	แผนภูมิเปรียบเทียบลักษณะกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนแต่ละสังกัด 54
4.2	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านการช่วยเหลือผู้อื่น 63
4.3	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านการเสียสละต่อสังคม 65
4.4	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความมุ่งมั่นพัฒนา 67
4.5	โมเดลการวัดจิตอาสา 71

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

“จิตอาสา คือจิตที่พร้อมจะสละเวลา แร่กาย และสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูดายเมื่อพบปัญหาหรือความทุกข์ยากเกิดขึ้นกับผู้อื่น เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดี และเห็นน้ำตาเปลี่ยนเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วยบุญ คือสงบสุขเย็น”(พระไพศาล วิสาโล, 2548) จิตอาสาเป็นคุณธรรมหนึ่งที่สังคมปรารถนาให้สมาชิกยึดถือ เพราะผู้มีจิตอาสาจะเป็นผู้ที่ไม่เห็นแก่ตัว ไม่นิ่งดูดายต่อความเดือดร้อนของผู้อื่น ผู้ที่มีจิตอาสาจะเป็นบุคคลที่สำนึกต่อสังคมส่วนรวม โดยการเอาใจใส่ และช่วยเหลือผู้อื่น คนในสังคมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงให้ความสำคัญต่อจิตอาสาอย่างมาก บางประเทศอย่างเช่น สหรัฐอเมริกา บังคับให้กิจกรรมอาสาเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นกิจกรรมที่สร้างผู้ที่มีจิตอาสาได้ (Keith, 1994 อ้างถึงใน Stukas, Snyder, & Clary, 1999) ประเทศที่มีสมาชิกเป็นผู้มีจิตอาสา มีอาสาสมัครมากก็จะเอื้อต่อการพัฒนาประเทศและลดงบประมาณในการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ (Cnaan & Goldber, 1991 อ้างถึงใน Corrigan, 2001) จิตอาสานอกจากจะเป็นผลดีต่อสังคมแล้ว การมีจิตอาสายังช่วยให้ผู้ที่มีจิตอาสา มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ดี มีความสุขในชีวิต (Corrigan, 2001; Post, 2011; Ye, Leung, & Mok, 2010)

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันเด็กและเยาวชนเกิดการเลียนแบบและการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมและไม่สร้างสรรค์ ส่วนพฤติกรรมที่สังคมไทยคาดหวัง เช่น การจุนเจือ การช่วยเหลือกัน การเผื่อแผ่แบ่งปันประโยชน์เพื่อผู้อื่น จิตสำนึกของคนที่มีจิตใจเสียสละสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม พบว่ามีการแสดงออกน้อย (โกวิทย์ พวงงาม, 2550) จากการศึกษาสถานภาพคุณธรรมของเยาวชนไทย โดยศึกษากับครูอาจารย์ ผู้ปกครอง นักศึกษา และนักเรียนทั่วประเทศ พบว่ากลุ่มที่ควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุดคือกลุ่มนักเรียนนักศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2550) จากการศึกษางานวิจัยพบว่าวัยรุ่นไทยขาดจิตสำนึกสาธารณะ ขาดการมีส่วนร่วมในสังคมและมีระดับการช่วยเหลือผู้อื่นและชุมชนในระดับต่ำ (รัชณี จันทร์ทรงกรด, 2541; สุริยเดว ทรีปาตี, 2555; สุริยเดว ทรีปาตี, พรรณนิภา สังข์ทอง และ สิริวิมล ศาลาจันทร์, 2556; หลุฑย อัจปฐ, 2553) จากงานวิจัยคุณภาพวัยรุ่นในนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพในเขตกทม. ชลบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา และสงขลาโดยการประเมินตนเอง พบว่าเด็กไทยมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนน้อย มีการทำประโยชน์ต่อชุมชนน้อย สิ่งที่ต้องการปรับปรุงมากที่สุด คือ อยากรับเรียนหนังสือ ขยันทำงาน รองลงมาคือควบคุมอารมณ์ของตน แสดงให้เห็นว่าเด็กไทยอยากเรียนเก่ง

แต่ขาดจิตอาสาที่จะทำเพื่อคนอื่นและส่วนรวม (สุริยเดว ทรีปาตี, 2555) จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับจิตอาสา (volunteer mind, volunteer spirit) งานวิจัยที่พบจะศึกษากับกลุ่มอาสาสมัครในองค์กรต่างๆ เพื่อตรวจสอบความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น ว่าสาเหตุหรือแรงจูงใจในการเป็นอาสาสมัครเพราะต้องการช่วยเหลือคนอื่น หรือมีสาเหตุจากรายได้หรือประโยชน์ของตนเอง (Corrigan, 2001; Dean, 2012; Handy et al., 2000; Maes, 2012) หากศึกษาเกี่ยวกับนิยามของจิตอาสาเกี่ยวกับความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น (willingness to help others, helping behavior) การเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่น (altruistic) ความมีน้ำใจ (kindness) พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (prosocial) และความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น (benevolence) งานวิจัยมีการศึกษาในตัวอย่างที่หลากหลาย จำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ศึกษาพฤติกรรมความช่วยเหลือผู้อื่นในเด็กเล็ก ๆ ระหว่าง 2 ปี ถึงเด็กก่อนเข้าโรงเรียน โดยศึกษาจากสถานการณ์จำลองแล้วสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้การช่วยเหลือผู้อื่นและการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Belacchi & Farina, 2012; Dunfield, Kuhlmeier, O'Connell, & Kelley, 2011; Hepach, Vaish, & Tomasello, 2012; Williamson, Donohue, & Tully, 2013) กลุ่มที่ 2 ศึกษาตัวอย่างเด็กระดับประถมศึกษา จะเป็นการศึกษาในเรื่องของการพัฒนากิจกรรมทำความดี โดยมีเงื่อนไขให้เด็กทำความดีสัปดาห์ละ 1 ครั้งแล้วให้เขียนรายงานตนเอง (self-report) (Caprara et al., 2014) และศึกษาปัจจัยสาเหตุการเลี้ยงดูของพ่อและแม่ที่มีผลต่อพฤติกรรมการช่วยเหลือคนแปลกหน้า เพื่อน และครอบครัว โดยมีตัวแปรส่งผ่าน ความเห็นอกเห็นใจ (empathy) และการกำกับตนเอง (self-regulation) (Padilla-Walker & Christensen, 2011) และกลุ่มที่ 3 ศึกษาตัวอย่างวัยรุ่นขึ้นไปที่ไม่ใช่ผู้ที่ทำงานด้านจิตอาสาหรือเป็นอาสาสมัครโดยการสร้างสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองเพื่อตรวจสอบว่าพวกเขาจะมีแนวโน้มหรือพฤติกรรมในการให้ความช่วยเหลือหรือไม่ ตามปัจจัยที่ต้องการศึกษา ซึ่งสถานการณ์ที่วางเงื่อนไขนั้นสามารถแบ่งเป็น 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์การช่วยเหลือคนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดตัวเอง คนนอกกลุ่มตัวเอง คนแปลกหน้า หรือแม้แต่ความรู้สึกที่เป็นคนชาติพันธุ์เดียวกัน เรื่องสีผิวกับการให้ความช่วยเหลือ (Henderson, Huang, & Chang, 2012; Raver, Ehrhart, & Chadwick, 2012; Siem, Lotz-Schmitt, & Stürmer, 2014; Welp & Brown, 2014) สถานการณ์เกี่ยวกับความสามารถของผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือ ความน่าสงสารของเป้าหมายกับการให้ความช่วยเหลือ (Pavey, Greitemeyer, & Sparks, 2012; Vela, 2013; Ye et al., 2010)

จากที่ได้ศึกษาเครื่องมือวัดจิตอาสาสามารถจำแนกเครื่องมือออกเป็น 4 กลุ่มโดยจำแนกตามตัวอย่างที่ศึกษาดังนี้ 1) ถ้าวัดจิตอาสากับเด็กเล็กที่ยังเขียนไม่ได้จะใช้วิธีการสังเกตโดยผ่านสถานการณ์เงื่อนไขที่ต้องการศึกษา (Belacchi & Farina, 2012; Dunfield et al., 2011; Hepach et al., 2012; Williamson et al., 2013) 2) ถ้าวัดในเด็กระดับประถมศึกษาจะวัดผ่านการเขียนรายงานตนเองซึ่งจะศึกษาในระยะยาว กับการวัดด้วยมาตราประมาณค่า (rating scale)

(Caprara et al., 2014; Padilla-Walker & Christensen, 2011) 3) ในกลุ่มคนทั่วไป (วัยรุ่นขึ้นไป) จะใช้แบบสอบถามมาตรฐานค่า (rating scale) (จิราพรรณ เรืองพุทธ, 2556; ฌัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์, 2550; ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์, 2556; ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร, วิมล เหมือนคิด และ ชัญญา ลีศักดิ์รूपาย, 2553; สุดาพรรณ บินนอก, 2551) หรือวางเงื่อนไขสถานการณ์แล้วให้ตอบว่าจะให้ความช่วยเหลือหรือไม่ และจะช่วยเหลืออย่างไร (Henderson et al., 2012; Pavey et al., 2012; Raver et al., 2012; Siem et al., 2014; Vela, 2013; Ye, Leung, & Mok, 2011; Ye et al., 2010) ซึ่งการวางเงื่อนไขสถานการณ์จะพบมากในงานวิจัยต่างประเทศ และ 4) ในกลุ่มอาสาสมัครถือว่าเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาสูง จึงไม่วัดจิตอาสา แต่จะวัดในด้านแรงจูงใจ ค่านิยม โดยการใช้แบบสอบถามมาตรฐานค่า (rating scale) และการสัมภาษณ์ (Corrigan, 2001; Dean, 2012; Handy et al., 2000; Maes, 2012; กรรณิกา มาโน, 2553; ปิยะนาถ สรวิสุต, 2552; อนิษฐา แจ็งเยี่ยม, 2553)

ในการศึกษาเครื่องมือวัดจิตอาสาทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยพบว่าเครื่องมือส่วนมากเป็นแบบวัดมาตรฐานค่า (rating scale) เป็นเครื่องมือที่พบมากในกลุ่มวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่กลุ่มอาสาสมัคร เป็นการวัดแค่ระดับพฤติกรรมไม่สามารถอธิบายถึงเหตุผลในพฤติกรรมนั้นได้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาเหมือนกันของแต่ละบุคคลนั้นอาจมีเหตุผลที่ต่างกัน เราจึงไม่สามารถรู้ได้จริงๆว่าสิ่งที่เขากระทำนั้นแสดงออกมาด้วยความเต็มใจ หรือมีอะไรเป็นตัวบังคับ หรือมีอะไรแอบแฝง หากวัดด้วยการเขียนรายงานตนเอง (self-report) และใช้สถานการณ์วางเงื่อนไขแล้วตอบคำถาม ก็อาจจะได้สารสนเทศที่มากขึ้นพร้อมกับได้เหตุผลในพฤติกรรมนั้นๆ แต่ก็มีข้อจำกัดว่าการเขียนรายงานตนเอง (self-report) ใช้เวลาในการแปลความหมายและสรุปข้อมูล ซึ่งจะไม่สะดวกต่อการศึกษาในตัวอย่างขนาดใหญ่ และใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาสั้น ส่วนการใช้สถานการณ์วางเงื่อนไขแล้วตอบคำถามสามารถให้เหตุผลของพฤติกรรมนั้นได้ แต่สถานการณ์อาจจะไม่ครอบคลุมการสังเกตพฤติกรรมมีข้อจำกัดในความสามารถในการสังเกตและแปลความหมาย พร้อมทั้งการสร้างสถานการณ์ต้องสามารถถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน

การใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล (Kohlberg, 1980 อ้างถึงใน ดุจเดือน พันธุมนาวิ, 2551) จากทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมโคลเบอร์เกอร์ได้สรุปการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น ดังนี้ (1) กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเพราะกลัวถูกลงโทษ (2) กระทำพฤติกรรมเพราะต้องการได้รับรางวัล คำชมเชย ผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ เช่น ขนม ของเล่น หรือ เงิน (3) กระทำพฤติกรรมเพราะความเห็นชอบ หรือการยอมรับของคนรอบข้างเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคมของตน (4) กระทำพฤติกรรมใดๆตามกฎระเบียบหรือหน้าที่ที่สังคมกำหนดโดยไม่เห็นแก่เพื่อนฝูงหรือพวกพ้อง (5) มีคำมั่นสัญญากับตนเอง โดยในการตัดสินใจที่จะกระทำความดีด้วยตนเอง ไม่ถูกควบคุมจากบุคคลอื่น

กฎระเบียบ หรือค่านิยมทางสังคมและ (6) กระทำโดยคำนึงความถูกต้องยุติธรรมยอมรับในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน (John, 2009; ดุจเดือน พันธุนาวิน, 2551)

จิตอาสาเป็นคุณลักษณะทางจิตที่วัดได้ยาก แม้ในกลุ่มอาสาสมัครที่ถือว่าเป็นบุคคลที่มีจิตอาสาสูงยังมีข้อสงสัยในพฤติกรรมจิตอาสาที่ว่ากระทำด้วยจิตอาสาจริงหรือไม่ หรือมีเหตุผลหรือแรงจูงใจอื่นใดที่ทำให้เกิดการกระทำจิตอาสา นั้น นักวิจัยจึงพยายามที่จะศึกษาหาเหตุผล หรือตรวจสอบการเป็นผู้ที่มีจิตอาสาอย่างแท้จริงโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาในเชิงลึก แต่การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับจิตอาสาเกี่ยวกับบุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มอาสาสมัคร พบว่าเครื่องมือที่ชี้วัดจิตอาสาส่วนมากเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ซึ่งวัดได้แค่พฤติกรรมของจิตอาสา แต่ยังไม่สามารถวัดเหตุผลของการกระทำจิตอาสาได้ การนำเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 6 ชั้น มีความสอดคล้องกับนิยามของจิตอาสาที่มุ่งศึกษาการช่วยเหลือ หรือทำประโยชน์แก่คนอื่นด้วยความเต็มใจ ไม่ได้ทำเพราะกลัวถูกลงโทษ หรือทำด้วยหวังผลตอบแทน ไม่ใช่ทำเพราะหน้าที่รับผิดชอบของตน และไม่ใช่เลือกช่วยเหลือเฉพาะคนใกล้ตัวหรือแค่คนรู้จัก เป็นการเสนอตัวเองกระทำเพื่อคนอื่นและสังคม จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาเป็นพื้นฐานของการวัดเหตุผลของพฤติกรรมจิตอาสา ซึ่งจากที่ศึกษาเครื่องมือวัดจิตอาสายังไม่พบแบบวัดจิตอาสาที่มีการวัดเหตุผลการกระทำจิตอาสาตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบวัดจิตอาสาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการของเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

มนุษย์มีค่านิยมและคุณธรรมต่างๆที่แตกต่างกัน เพื่อใช้ในการตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งค่านิยมและคุณธรรมต่างๆเหล่านี้มีความแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทางสังคม (โคลเบอร์ก, 1969; 1976; 1980 อ้างถึงใน ดุจเดือน พันธุนาวิน, 2551) จากการศึกษาจิตอาสาและคุณธรรมอื่นๆ พบว่าเพศเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้จิตอาสาและคุณธรรมต่างๆมีความแตกต่างกัน (Fehr, Glätzle-Rützler, & Sutter, 2013; Kray & Haselhuhn, 2012; van Goethem et al., 2012) นอกจากปัจจัยข้างต้นนี้แล้วยังมีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสา ไม่ว่าจะเป็นการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ ครู และคนในสังคม/ชุมชน การนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน และปัจจัยอื่นๆ (ณัฐนิชกร ศรีบริบูรณ์, 2550; สุดาพรรณ บินนอก, 2551) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์จิตอาสาของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีจิตอาสา มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเสียสละ มีความต้องการจะเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ มองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและพร้อมที่จะช่วยเหลือกันและกัน (เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ, 2551; ณัฐนิชกร ศรีบริบูรณ์, 2550; สุดาพรรณ บินนอก, 2551)

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้สังคม จากที่เคยอยู่ในสังคมโรงเรียน ประถมศึกษาที่ค่อนข้างแคบไปสู่สังคมที่กว้างขึ้น เด็กวัยนี้จะเริ่มเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับคนอื่นใน

สังคม หากเราทราบระดับจิตอาสาและเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นๆ ก็จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาจิตอาสาและเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะมุ่งทำประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคม นักเรียนจะได้เจริญเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีต่อไปในอนาคตซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับจิตอาสาพบว่า แบบวัดจิตอาสานั้นยังไม่สามารถวัดเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาได้ ทำให้ไม่สามารถวัดได้ว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำด้วยจิตอาสาหรือไม่ ดังนั้นการวิจัยนี้จึงเห็นว่าน่าจะมีการพัฒนาเครื่องมือวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กพร้อมกับศึกษาระดับจิตอาสาและเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสานั้นพบว่าประสบการณ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาจิตอาสา การศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักเรียนจึงมีความสำคัญในการวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจิตอาสาซึ่งโรงเรียนแต่ละสังกัดจะมีลักษณะการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเปรียบเทียบระดับจิตอาสาและเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักเรียนและสังกัดโรงเรียน โดยศึกษาตัวแปรภูมิหลัง เพศ และ ระดับชั้นประกอบ

คำถามวิจัย

1. แบบวัดจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีลักษณะและคุณภาพอย่างไร
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจิตอาสาอยู่ในระดับใด และมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับชั้นใดตามเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก เมื่อจำแนกตามภูมิหลัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก
2. เพื่อวิเคราะห์ระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิหลังของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาในการวิจัยครั้งนี้วัดจิตอาสาตามองค์ประกอบของ ฌ์ฐณิชากร ศรีบริบูรณ (2550) ซึ่งม็องค้ประกอบ 3 ด้านค็อ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสี่ยสละต่อสังคัม และ 3) ความมุงม่นพัฒนา เนื่องจากการศึษางานวิจัยเกี่ยวกับจิตอาสาพบว่า นักวิจัยในประเทศไทยหลายท่านยึดใช้องค้ประกอบจิตอาสาตามองค้ประกอบของฌ์ฐณิชากร ศรีบริบูรณ (2550) ส่วนการวิจัยในต่างประเทศพบว่า องค้ประกอบจิตอาสานั้นมีความหลากหลาย โดยมีองค้ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคัมที่นักวิจัยใให้วัดจิตอาสาเหมือนกัน ตัวอย่างวิจัยในการศึษาในต่างประเทศส่วนมากเป็นอาสาสมัครและอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับตัวอย่างวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ และเมื่อศึษาองค้ประกอบจิตอาสาของฌ์ฐณิชากร ศรีบริบูรณ พบว่าองค้ประกอบนี้วัดจิตอาสาจาก 3 แนวคืด ค็อ แนวคืดทางพุทธศาสนาจากพระเทพเวที แนวคืดของนักศึษาจากกรมวิชาการ (2542) และแนวคืดจากนักสังคัมสงคเระห์ จึงถ็อได้ว่าวัดได้ครอบคลุมตามนิยามจิตอาสา ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวัดจิตอาสาตามองค้ประกอบของฌ์ฐณิชากร ศรีบริบูรณ (2550) โดยผู้วิจัยได้ปรับและเพิ่มตัวชี้วัดใให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสมกับการวัดจิตอาสาในตัวอย่างวิจัยกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยศึษาตอนต้น

แบบวัดจิตอาสาที่พัฒนามีลักษณะการสร้างข้อค้ถามที่เป็นสถานการณ์ทางพฤติกรรมจิตอาสาแต่ละด้านตามองค้ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่องค้ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสี่ยสละต่อสังคัม และความมุงม่นพัฒนา โดยสถานการณ์แต่ละสถานการณ์จะมีตัวเลือกใให้ตอบ 6 ตัวเลือกตามระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ตัวแปรภูมิหลังใใช้อธิบายระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนได้แก่ เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน เนื่องจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์ด้านจิตอาสา มีผลต่อระดับจิตอาสาและเป็นตัวส่งเสริมและพัฒนาจิตอาสาใได้อย่างดี (เกียรตศึคดี แสงอรุณ, 2551; ฌ์ฐณิชากร ศรีบริบูรณ, 2550; สุดาพรรณ บินนอก, 2551) และเนื่องจากนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนแต่ละสังกัดมีความแตกต่างกัน โรงเรียนแต่ละสังกัดจึงมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์ด้านจิตอาสาแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึษาตัวแปรภูมิหลังการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน และสังกัดโรงเรียน ส่วนการศึษาตัวแปรภูมิหลังตามระดับชั้นจะทำให้ทราบว้ระดับจิตอาสาและเหตุผลในการกระทำจิตอาสาของนักเรียนมีความเหมาะสมตามวัยหรือไม่ และมีแนวโน้มของการมีจิตอาสาอย่างไร สำหรับตัวแปรเพศเป็นปัจจัยสำคัญที่นักวิจัยส่วนมากนำมาอธิบายระดับคุณธรรมด้านต่างๆรวมทั้งจิตอาสา ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรระดับชั้นและเพศมาเป็นตัวแปรภูมิหลังใอธิบายระดับจิตอาสาและเหตุผลในการกระทำจิตอาสาของนักเรียนด้วย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

จิตอาสา หมายถึง ความสำคัญของบุคคลที่มีต่อคนอื่น สังคม และส่วนรวม โดยมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ให้แก่คนอื่น สังคม และส่วนรวม ผู้ที่มีจิตอาสาจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการเสียสละเงิน สิ่งของ เวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม โดยไม่มีใครขอร้อง ไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบ ไม่หวังผลตอบแทน ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ

แบบวัดจิตอาสา หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีลักษณะข้อคำถามสถานการณ์พฤติกรรมจิตอาสา 3 ด้าน คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา โดยให้นักเรียนเลือกตอบว่าเคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นๆหรือไม่ และถ้าเคยกระทำ นักเรียนกระทำด้วยเหตุผลใดตามระดับชั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กโดยระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามเหตุเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีดังนี้

ขั้นที่ 1 กระทำพฤติกรรมจิตอาสาเพราะถูกบังคับ กลัวถูกลงโทษ หรือกลัวถูกตำหนิ

ขั้นที่ 2 กระทำพฤติกรรมจิตอาสาเพราะรางวัลหรือผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับ

ขั้นที่ 3 กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามความเห็นชอบของคนในสังคมรอบข้าง เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับ

ขั้นที่ 4 กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามหน้าที่ที่ควรกระทำในฐานะสมาชิกในสังคม กระทำตามกฎระเบียบ ข้อตกลงของสังคม

ขั้นที่ 5 กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามคำมั่นสัญญาของตน มีความเห็นถูกต้องด้วยตนเอง โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ขั้นที่ 6 กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามการเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่พึงปฏิบัติต่อกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ

1.1 ได้เครื่องมือวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่สามารถสะท้อนถึงเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นๆ

1.2 ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาเครื่องมือวัดจิตอาสา และได้องค์ความรู้ในการพัฒนาเครื่องมือวัดคุณธรรมจริยธรรมอื่นๆที่สะท้อนถึงเหตุผลของการกระทำพฤติกรรม

2. ประโยชน์เชิงปฏิบัติการ

2.1 ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่าอยู่ในระดับใด เหมาะสมตามวัยหรือไม่ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาจิตอาสาและกิจกรรมที่ส่งเสริมจิตอาสาให้ เป็นไปตามนิยามการช่วยเหลือด้วยความเต็มใจอย่างแท้จริง

2.2 ได้ข้อมูลด้านปัจจัยภูมิหลังที่ส่งผลต่อระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น องค์ความรู้ที่ได้นำไปสู่การทำนายระดับจิตอาสา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาพัฒนา จิตอาสาของนักเรียนได้เหมาะสมและยั่งยืนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องจิตอาสา โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับจิตอาสา (volunteer mind, volunteer spirits) ประกอบด้วย 1) ความหมายของจิตอาสาและคำที่เกี่ยวข้อง 2) ความสำคัญของจิตอาสา 3) ตัวชี้วัดจิตอาสา และ 4) เครื่องมือและวิธีการวัดจิตอาสา ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดจิตอาสา ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 2) การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาโดยมีพื้นฐานทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กและ 3) คุณภาพของเครื่องมือตามคุณสมบัติจิตมิติ (psychometric properties) และตอนที่ 3 กรอบความคิดในการวิจัย โดยแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับจิตอาสา (volunteer mind, volunteer spirits)

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับมโนทัศน์จิตอาสา (volunteer mind, volunteer spirits) ผู้วิจัยได้ศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับจิตอาสา ประกอบด้วย 1) ความหมายของจิตอาสาและคำที่เกี่ยวข้อง 2) ความสำคัญของจิตอาสา 3) ตัวชี้วัดจิตอาสา และ 4) เครื่องมือและวิธีการวัดจิตอาสา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความหมายของจิตอาสาและคำที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของจิตอาสา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งความหมายทางศาสนา ทางวิชาการ ทางโลก ทั้งไทยและต่างประเทศให้ความหมายในทางเดียวกัน โดยมีคำสำคัญอยู่ 2 คำที่เหมือนกันคือ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) ช่วยด้วยความเต็มใจไม่มีใครบังคับ หรือมีรางวัลตอบแทนนอกจากรางวัลด้วยจิตใจ ซึ่งจะมีความหลากหลายในการช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน การสละเวลา ปัญญา ทรัพย์สิน เพื่อให้ผู้อื่นเป็นสุข

ความหมายของจิตสาธารณะ จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกต่อสังคม และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม

จิตสาธารณะ จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกต่อสังคม และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมให้ความหมายในทางเดียวกันคือการเห็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม การทำเพื่อส่วนรวม การกระทำที่ไม่นึกถึงแค่ตัวเอง แต่คำนึงถึงส่วนรวมด้วย ทั้งสี่คำมีความหมายนัยทางเดียวกันต่างกันตรงคำว่าจิตสำนึก จิต และพฤติกรรม ซึ่งจิตสาธารณะจิตสำนึกสาธารณะ และ จิตสำนึกต่อสังคมมีความหมายคล้ายกันมากอาจใช้แทนที่กันได้ ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตใจที่ตั้งใจแสดงพฤติกรรมออกมา ส่วนพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมจะเป็นการแสดงออกมาซึ่งจิตสาธารณะและจิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกต่อสังคม (ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์, 2550; ดนุชา ปนคำ, 2555; ดุษฎี มัชฌิมภาโร, 2556; ปฎิมากร ศิริเตชะ, 2549; สุภัทรา ภูษิตร์ตนาวัลี, 2547)

ความแตกต่างของคำว่าจิตอาสา กับจิตสาธารณะ

“จิตอาสา” นั้นจะมีความหมายต่างออกไปเล็กน้อยจาก“จิตสาธารณะ” คือ “จิตสาธารณะ” มีความหมายว่า การตระหนักรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเสียสละ การช่วยเหลือผู้อื่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่เห็นแก่ตัว ตลอดจนการเข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมของผู้มีจิตสาธารณะสามารถแสดงออกได้อย่างหลากหลาย เช่น การเข้าแถวขึ้นรถเมล์ หรือซื้อของ การสละที่นั่งบนรถเมล์ให้กับเด็ก หรือ คนชรา การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เพื่อลดภาวะโลกร้อน การแยกขยะ การไม่กักตุนสินค้าที่ขาดแคลน เป็นต้น แต่คำว่า “จิตอาสา” จะมีความหมาย เน้นไปที่ความต้องการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นหรือสังคมโดยรวม พฤติกรรมของผู้มีจิตอาสา คือ การเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่วนรวม เช่น การปลูกป่า การช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น หรืออาจทำกิจกรรมต่างๆ ในในชีวิตประจำวัน เพื่อประโยชน์ของสังคม เช่น การกวาดหรือเก็บขยะในแหล่งท่องเที่ยว หรือบริเวณที่พักอาศัยซึ่งไม่มีผู้รับผิดชอบ การเป็นยามดูแลทรัพย์สินให้ผู้อื่นโดยไม่มีผู้ว่าจ้าง การเป็นผู้นำสอนการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพโดยไม่รับค่าจ้าง เป็นต้น ดังนั้นคำว่า จิตสาธารณะ กับ จิตอาสา มีความหมายเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ซึ่งบางครั้งอาจจะใช้แทนกันได้ แต่ก็ไม่สามารถจะใช้แทนกันได้ในทุกกรณี ซึ่งงานวิจัยบางเล่มก็จะใช้คำว่าจิตสาธารณะ และจิตอาสาเป็นคำเดียวกัน (ดุษฎี มัชฌิมภาโร, 2556) สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้คำว่าจิตอาสา

1.2 ความสำคัญของจิตอาสา

จิตอาสา นอกจากจะเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลทำงานหรือกิจกรรมเพื่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อสังคมแล้ว การมีจิตอาสายังส่งผลดีต่อสุขภาพของอาสาสมัคร หรือผู้มีจิตอาสาด้วย และเป็นการลดงบประมาณของรัฐในการสร้างกิจกรรมบางอย่างได้ (Corrigan, 2001; Post, 2011; Ye et al., 2011)

พระครูประโชติธรรมาภิรมย์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า จิตอาสาเป็นการทำจิตใจให้เบิกบาน อย่าให้จิตของเราขุ่นข้น ทำงานร่วมกันระหว่างกาย (ภายนอก) และจิตใจ (ภายใน) การทำงานอาสาคือการ ทำงานโดยไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ทำให้เราทำงานอย่างเบิกบานสนุกสนาน จิตเสมือนน้ำใสที่หล่อเลี้ยงชีวิต จึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายทั้งต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ หากทำงานโดยหวังผลตอบแทนแล้วไม่ได้รับ จิตจะขุ่นข้นด้วยอารมณ์ท้อแท้เหมือนน้ำใสขุ่นด้วยตะกอน จิตใจจะเกิดการอุดตัน เวลานั้นจะยิ้มไม่ออก (ปิยะนาถ สรวีสูตร, 2552)

พระไพศาล วิสาโล (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีจิตอาสาว่า การที่บุคคลมีจิตอาสา มีจิตที่รู้จักให้ ด้วยเวลาเดียวกันก็จะเป็นผู้รับด้วย หนึ่งในสิ่งที่เราได้รับคือ ความสุข ยิ่งการให้ นั้นเต็มไปด้วยความปรารถนาดี ความสุขและความภาคภูมิใจก็ยิ่งทวี รวมทั้งยังเป็นการสร้างสิ่งดีๆ ให้กับสังคม

จากคู่มือจิตอาสา Give & Volunteer Guide (ม.ป.ป.) ของโครงการอาสาเพื่อในหลวง พบว่า จิตอาสา มีความสำคัญและมีประโยชน์ การให้ด้วยใจและไม่หวังผลตอบแทน เมื่อมีความสุข ฮอร์โมนเอ็นโดรฟิน (Endorphin) จะหลั่งโดยอัตโนมัติ ส่งผลให้ผู้ที่ให้มีจิตใจที่เป็นสุขและมีสุขภาพ แข็งแรง และการมีจิตอาสายังมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติในแง่ของการมีชีวิตที่ปลอดภัย เนื่องจากทุกคนร่วมใจกันช่วยเหลือซึ่งกันละกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน ส่งผลให้สังคมเข้มแข็ง ปัญหาสังคมลดลง ชีวิตมีความมั่นคงขึ้น (กรรณิกา มาโน, 2553)

Consumer Reports on Health (1999) จากมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้ศึกษาระยะยาวกับ ผู้ใหญ่ 1,000 คน ที่มีประสบการณ์เป็นอาสาสมัครมากกว่าระยะเวลา 8 ปี พบว่าผู้ที่ เป็นอาสาสมัครมี อัตราการรอดตายสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นอาสาสมัคร (Corrigan, 2001)

จะเห็นได้ว่าจิตอาสา นอกจากจะช่วยให้สังคมสงบสุข ด้วยการมีความหวังดีต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองของสังคมและประเทศพัฒนาได้ง่าย ลดงบประมาณในการพัฒนาประเทศของรัฐแล้วจิตอาสายังส่งผลดีต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของผู้ที่มีจิตอาสาด้วย

1.3 ตัวชี้วัดจิตอาสา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสา พบว่ามีการวัดจิตอาสาใน 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) เห็นแก่ผู้อื่น (Altruistic) 2) มีการให้แก่ผู้อื่น 3) ช่วยเหลือคนอื่นและสังคม 4) เสียสละเพื่อคนอื่นและสังคม และ 5) ความมุ่งมั่นพัฒนาสังคม โดยงานวิจัยในต่างประเทศมีการวัดองค์ประกอบจิตอาสา ตั้งแต่ 1 องค์ประกอบ ถึง 4 องค์ประกอบ ซึ่งมีองค์ประกอบที่เหมือนกันคือ การช่วยเหลือคนอื่นและสังคม แต่จะพบว่างานวิจัยในต่างประเทศที่ผู้วิจัยศึกษาไม่ได้วัดองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา ตัวอย่างวิจัยในการศึกษาจะเป็นกลุ่มอาสาสมัครและอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ สำหรับงานวิจัยในประเทศไทยตัวอย่างวิจัยในการศึกษาเป็นกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งพบว่างานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับจิตอาสาในประเทศไทยมีนักวิจัยหลายท่านวัดจิตอาสาตามองค์ประกอบของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) (จิราพรรณ เรื่องพุทธ, 2556; ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์, 2556; สุดาพรรณ บินนอก, 2551) รายละเอียดดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตอาสาจากงานวิจัย

ผู้วิจัย	เรื่องที่วิจัย	ตัวอย่างที่ศึกษา	องค์ประกอบของจิตอาสา				
			เห็นแก่ผู้อื่น (Altruistic)	มีการให้แก่ผู้อื่น	ช่วยเหลือคนอื่นและสังคม	การเสียสละเพื่อคนอื่นและสังคม	ความมุ่งมั่นพัฒนาสังคม
Mowen, J. C., & Sujan, H. (2005)	Volunteer Behavior: A Hierarchical Model Approach for Investigating Its Trait and Functional Motive Antecedents	บุคคลทั่วไปที่อายุ 25 - 64 ปี	√	√	√	√	
Corrigan, M. W. (2001).	Social exchange theory, interpersonal communication motives, and volunteerism: Identifying motivation to volunteer and the rewards and costs associated	อาสาสมัคร 177 คน จากเมือง (Ohio, Pennsylvania and West Virginia)	√		√		
Maes, K. (2012)	Volunteerism or Labor Exploitation? Harnessing the Volunteer Spirit to Sustain AIDS Treatment Programs in Urban Ethiopia	อาสาสมัครดูแล สุขภาพผู้ที่ดูแลตาม บ้าน			√	√	

ผู้วิจัย	เรื่องที่วิจัย	ตัวอย่างที่ศึกษา	องค์ประกอบของจิตอาสา				
			เห็นแก่ผู้อื่น (Altruistic)	มีการให้แกผู้อื่น	ช่วยเหลือคนอื่นและสังคม	การเสียสละเพื่อคนอื่นและสังคม	ความมุ่งมั่นพัฒนาสังคม
Dean, E. (2012)	Increasing Volunteer Commitment to Social Programs for Youth	อาสาสมัคร			✓		
ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550)	การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย			✓	✓	✓
สุดาพรรณ บินนอก (2551)	โมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต			✓	✓	✓
ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์(2556)	ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต			✓	✓	✓
จิราพรรณ เรืองพุทธ (2556)	การวิเคราะห์กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษา: การวิจัยแบบผสมวิธี	นักเรียนมัธยมศึกษา			✓	✓	✓

จากตาราง 2.1 พบว่างานวิจัยในต่างประเทศมีองค์ประกอบของจิตอาสาที่หลากหลาย และอาจไม่เหมาะสมกับตัวอย่างวิจัยในการศึกษาคั้งนี้ เนื่องจาก 1) ตัวอย่างวิจัยที่ศึกษาเป็นตัวอย่างวิจัยคนละกลุ่ม โดยงานวิจัยในต่างประเทศตัวอย่างวิจัยที่ศึกษาส่วนมากเป็นกลุ่มอาสาสมัคร และอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ ส่วนตัวอย่างวิจัยในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) องค์ประกอบจิตอาสาของต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่า ยังไม่มีความชัดเจนขององค์ประกอบของจิตอาสาและมีความหลากหลายขององค์ประกอบ

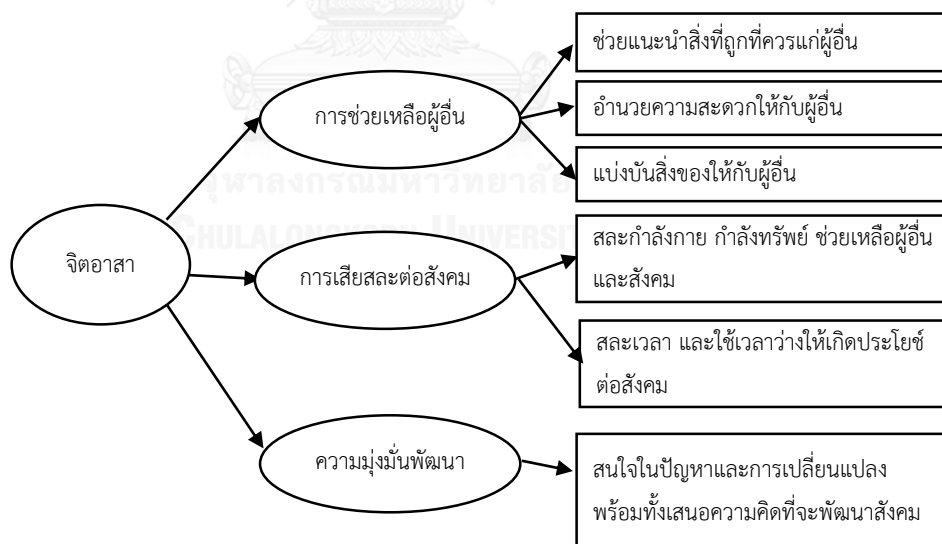
สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับจิตอาสาในประเทศไทยพบว่า องค์ประกอบของจิตอาสาที่ศึกษามีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบเหมือนกันโดยพบว่านักวิจัยได้วัดจิตอาสาตามองค์ประกอบของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ซึ่งจากการศึกษาองค์ประกอบจิตอาสาของณัฐนิชากรศรีบริบูรณ์ (2550) พบว่าองค์ประกอบนี้ได้รวบรวมจาก 3 แนวคิดได้แก่ 1) แนวคิดทางพระพุทธศาสนาจากพระเทพเวที 2) แนวคิดจากนักการศึกษาจากกรมวิชาการ (2542) และ 3) แนวคิดจากนักสังคมสงเคราะห์ จึงทำให้องค์ประกอบของจิตอาสาครอบคลุมกับนิยาม โดยสรุปว่า

พฤติกรรมที่แสดงถึงการมีจิตอาสา แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา โดยการวัดจิตอาสาตามองค์ประกอบของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) มีรายละเอียดดังนี้

การช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกต่อผู้อื่นและคนในสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ได้แก่ การช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น การให้บริการและอำนวยความสะดวก การมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น

การเสียสละต่อสังคม หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกต่อผู้อื่นและสังคม การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม การเสียสละเงิน เวลา และร่างกาย เพื่อผู้อื่นและสังคมด้วยความเต็มใจ

ความมุ่งมั่นพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการเปลี่ยนแปลงให้สังคมดีขึ้น ได้แก่ การที่นักเรียนให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม/ชุมชน โรงเรียน ตลอดจนร่วมพัฒนากิจกรรมการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม/ชุมชน โรงเรียน อย่างสร้างสรรค์และหลากหลายได้เหมาะสมตามวัยรายละเอียดตามภาพ 2.1

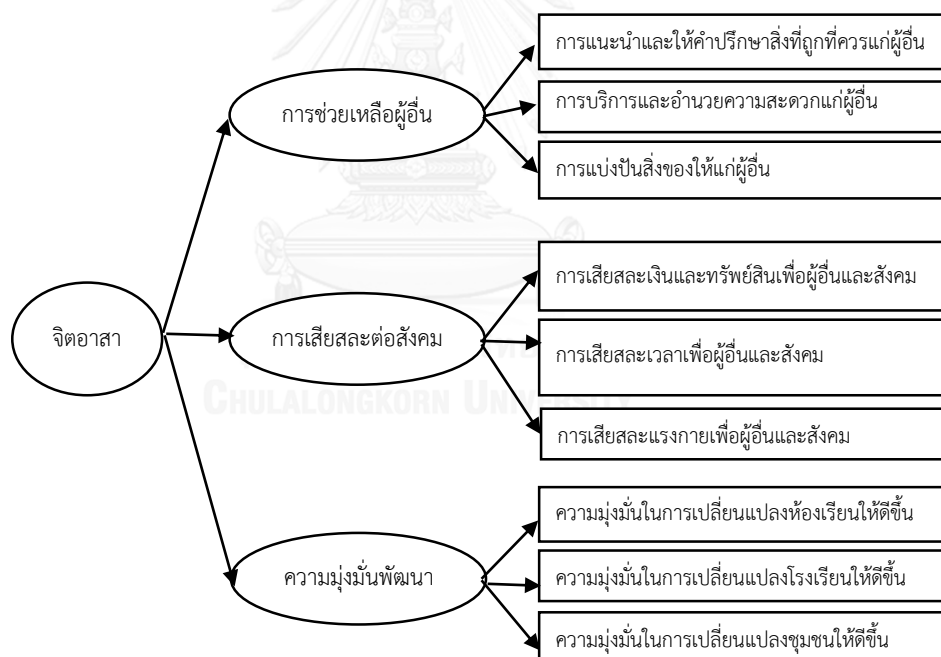
ภาพ 2.1 โมเดลการวัดจิตอาสาของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วัดจิตอาสาตามองค์ประกอบของฉันทนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) แต่มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดบางองค์ประกอบ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทในการวิจัย ดังนี้

การช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมการให้บริการและอำนวยความสะดวกของนักเรียนที่แสดงออกต่อเพื่อน ครู คนในครอบครัว หรือคนในสังคม การแนะนำสิ่งที่ถูกต้องแก่เพื่อนและรุ่นน้อง หรือการมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น

การเสียสละต่อสังคม หมายถึง การยอมเสียผลประโยชน์ของนักเรียนเพื่อเกิดประโยชน์แก่เพื่อน ครู คนในครอบครัว หรือคนในสังคม โดยการเสียสละเงิน เวลา สิ่งของ หรือ แรงกาย

ความมุ่งมั่นพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความสนใจและตระหนักในปัญหาของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน พร้อมทั้งมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียน โรงเรียน ชุมชนให้ดีขึ้น เช่น เก็บขยะ รดน้ำต้นไม้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนหรือกิจกรรมพัฒนาชุมชน โดยมีรายละเอียดดังภาพ 2.2

ภาพ 2.2 โมเดลการวัดจิตอาสาในการวิจัย

1.4 เครื่องมือและวิธีการวัดจิตอาสา

จิตอาสาเป็นคุณลักษณะแฝงภายในตัวบุคคล ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สังเกตได้ยากบุคคลที่มีความรู้สึกเดียวกันอาจแสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกัน การแสดงพฤติกรรมที่เหมือนกัน ก็อาจเกิดจากเหตุผลภายในจิตใจที่ต่างกัน ดังนั้นการวัดคุณลักษณะแฝงภายในตัวบุคคลจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรง การวัดจึงนิยมใช้วิธีการวัดทางอ้อมโดยการรายงานตนเอง (self-report) การสังเกตพฤติกรรม (observation) การสังเกตร่องรอยพฤติกรรม (obtrusive) การสัมภาษณ์ (interview) และเทคนิคการจินตนาการ (projective techniques) (ณัฐธรรณ์ หลาวทอง, 2546 อ้างถึงใน ณัฐธรรณ์ ศรีบริบูรณ์, 2550)

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดจิตอาสาสามารถจำแนกเครื่องมือตามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้ดังนี้ (1) ถ้าวัดจิตอาสากับเด็กเล็กที่ยังเขียนไม่ได้จะใช้วิธีการสังเกตโดยผ่านสถานการณ์เงื่อนไขที่ต้องการศึกษา (Belacchi & Farina, 2012; Dunfield et al., 2011; Hepach et al., 2012; Williamson et al., 2013) (2) ถ้าวัดในเด็กระดับประถมศึกษาจะวัดผ่านการเขียนรายงานตนเองซึ่งจะศึกษาในระยะยาว กับการวัดด้วยมาตราประมาณค่า (rating scale) (Caprara et al., 2014; Padilla-Walker & Christensen, 2011) (3) ในกลุ่มคนทั่วไป (วัยรุ่นขึ้นไป) จะใช้แบบสอบถามมาตราประมาณค่า (rating scale) (ณัฐธรรณ์ ศรีบริบูรณ์, 2550; ธิตาชนก วงศ์พิทักษ์, 2556; ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร วิมล เหมือนคิด และ ชัญญา ลีศักดิ์รุฬฟ้า, 2553; สุดาพรรณ บินนอก, 2551) หรือวางเงื่อนไขสถานการณ์แล้วให้ตอบว่าจะให้ความช่วยเหลือหรือไม่ และจะช่วยเหลืออย่างไร (Henderson et al., 2012; Pavey et al., 2012; Raver et al., 2012; Siem et al., 2014; Vela, 2013; Ye et al., 2010) ซึ่งสถานการณ์ที่วางเงื่อนไขนั้นสามารถแบ่งเป็น 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์การช่วยเหลือคนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดตัวเอง คนนอกกลุ่มตัวเอง คนแปลกหน้า หรือแม้แต่ความรู้สึกที่เป็นคนชาติพันธุ์เดียวกัน และสืผลกับการให้ความช่วยเหลือ (Henderson et al., 2012; Raver et al., 2012; Siem et al., 2014; Welp & Brown, 2014) และสถานการณ์เกี่ยวกับความสามารถของผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือ ความน่าสงสารของเป้าหมายกับการให้ความช่วยเหลือ (Pavey et al., 2012; Vela, 2013; Ye et al., 2010) และ (4) ในกลุ่มอาสาสมัครถือว่าเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาสูง จึงไม่วัดจิตอาสา แต่จะวัดในด้านแรงจูงใจ ค่านิยม โดยการ ใช้แบบสอบถามมาตราประมาณค่า (rating scale) และการสัมภาษณ์ (Dean, 2012; Handy et al., 2000; Maes, 2012; กรรณิกา มาโน, 2553; ปิยะนาถ สรวิสุต, 2552; อนิษฐา แจ็งเอี่ยม, 2553)

จิตอาสาเป็นคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมจึงจำเป็นต้องมีการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมมากกว่าวัดแค่พฤติกรรม ซึ่งวิธีการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นจำเป็นต้องมีสถานการณ์เข้ามาให้ตัดสินใจว่าจะเลือกกระทำหรือไม่กระทำเพราะอะไร โดยผ่านวิธีสัมภาษณ์ การเลือกคำตอบตาม

เหตุผล หรือเรียงลำดับของการกระทำนั้นตามความสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการใช้สถานการณ์จะเป็นเงื่อนไขหรือตัวแปรตัวหนึ่งที่น่ามาใช้วัดคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคล

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดจิตอาสา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดจิตอาสา ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 2) การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาโดยมีพื้นฐานทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก และ 3) คุณภาพของเครื่องมือตามคุณสมบัติจิตมิติ (psychometric properties)

2.1 ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก (1969; 1976; 1980) ได้เสนอทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg theory of moral reasoning ability) (ดุจเดือน พันธมนาวิน, 2551) โดยได้แบ่งความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม (moral stages) เป็น 3 ระดับ ในแต่ละระดับประกอบด้วย 2 ขั้นย่อย ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional level)

เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้จะเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งหรือสิ่งที่พ่อแม่ ครู หรือบุคคลที่ใกล้ชิดผู้ที่มีอำนาจบอกให้กระทำ เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้มีในเด็กอายุ 2 ขวบ ถึง 10 ขวบ โดยเด็กจะเรียนรู้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี จากผลที่เด็กกระทำแล้วโดนลงโทษหรือได้รับรางวัล ซึ่งโคลเบอร์กได้แบ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้ออกเป็น 2 ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ (Punishment and obedience orientation) ขั้นนี้เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับเด็กในช่วงอายุ 2 ถึง 7 ขวบ ขั้นนี้เด็กจะกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง เพราะความกลัวความเจ็บปวดจากการถูกลงโทษทางกาย เช่น เด็กทำการบ้าน เด็กทำเวร เพราะกลัวถูกลงโทษ เป็นต้น จริยธรรมในขั้นนี้อาจปรากฏในผู้ใหญ่ที่เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่พัฒนาตามวัย เช่น ไม่กระทำความดีสิ่งหนึ่ง เพราะกลัวถูกลงโทษ หรือกลัวตกรรณเป็นต้น

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (Instrumental-relativist orientation) เป็นจริยธรรมที่เกิดขึ้นกับเด็กในช่วง อายุ 7 ถึง 10 ขวบ ขั้นนี้เด็กจะเรียนรู้ว่า การกระทำที่ถูกต้อง คือ การกระทำที่ได้รับรางวัล คำชมเชย ผลตอบแทนที่น่าพอใจ เช่น ขนม อาหาร ของเล่น หรือเงิน ซึ่งเด็กจะทำตามคำสั่งก็ต่อเมื่อมีสิ่งของตอบแทน ผู้ใหญ่ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมชะงักในขั้นนี้จะให้เหตุผลการกระทำหรือไม่กระทำ เช่น ทำแล้วไม่คุ้มค่ากับการลงทุนลงแรง หรือ ถึงแม้จะทำในสิ่งที่เป็นหน้าที่ก็ขอสิ่งตอบแทน มิฉะนั้นจะไม่ทำ หรือทำแบบขอไปที เป็นต้น

ระดับ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional level)

เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้ จะยึดสิ่งครอบข้าง จะแสดงบทบาทของตนตามที่สังคมคาดหวังไว้ ดังนั้นครอบครัว เพื่อนและสังคมจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อเหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็ก ซึ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมนี้จะมีในเด็กอายุระหว่าง 10 ถึง 16 ปี เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้แบ่งเป็นอีก 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 3 หลักการทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น (Interpersonal concordance) เหตุผลสำคัญที่ทำให้เด็กตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น เกิดจากความเห็นชอบ ยินยอม หรือการยอมรับของคนรอบข้าง ดังนั้นเด็กในช่วงอายุ 10 ถึง 13 ปี มักมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหรือการทำให้ตนเองเป็นจุดเด่น เพื่อเรียกร้องความสนใจและการยอมรับจากผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อน ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกอาจเป็นพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนา เช่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการดื่มสุรา เป็นต้น ส่วนผู้ใหญ่ที่จริยธรรมในชั้นนี้ซังก คือ บุคคลที่กระทำการใด ๆ ด้วยความเห็นแก่ตัว เห็นแก่พวกพ้อง เครือญาติ มากกว่าจะกระทำเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

ชั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่และกฎข้อบังคับในสังคม (Law and order) จริยธรรมในชั้นนี้เป็นจริยธรรมที่สูงกว่าชั้นที่ 3 โดยในชั้นนี้บุคคลจะกระทำการสิ่งใด ๆ ตามกฎระเบียบหรือหน้าที่ที่สังคมกำหนด โดยไม่เห็นแก่เพื่อนฝูง หรือพวกพ้อง จริยธรรมในชั้นนี้เป็นจริยธรรมของเด็กอายุ 13 ถึง 16 ปี เช่น การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน การปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น

ระดับ 3 คือ ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post conventional level)

เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับนี้เป็นของบุคคลที่อายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป บุคคลจะตัดสินใจกระทำการใดๆ ตามความคิดและเหตุผลของตนเอง โดยตัดสินใจบนพื้นฐานของความถูกต้อง ยุติธรรม และถือประโยชน์ของคนหมู่มากเป็นหลัก โดยแบ่งเป็นอีก 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (Social-contract legalistic orientation) บุคคลยึดข้อตกลงเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความถูกต้องเป็นหลัก ซึ่งข้อตกลงและความถูกต้องเป็นไปตามสิทธิของตนและของผู้อื่น ไม่พยายามลิดรอนสิทธิของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ด้วย เช่น การเคารพสิทธิมนุษยชน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

ชั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (Universal-ethic principal orientation) ชั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อทำตามหลักการคุณธรรมสากล โดยคำนึงความถูกต้องยุติธรรมยอมรับในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ มีอุดมคติและคุณธรรมประจำใจ มีความยึดหยุ่นและยึดหลักจริยธรรมของตนอย่างมีสติ ด้วยความยุติธรรม และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล ละอายและเกรงกลัวต่อบาป พบในวัยผู้ใหญ่ที่มีความเจริญทางสติปัญญาซึ่งสรุปได้ดังตาราง 2.2

ตาราง 2.2 ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ระดับจริยธรรม และอายุ	ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ระดับที่ 1 ก่อนกฎเกณฑ์สังคม อายุ 2-10 ปี	ขั้นที่ 1 การหลบหลีกการถูกลงโทษ (2-7 ปี) ขั้นที่ 2 การแสวงหารางวัล (7-10 ปี)
ระดับที่ 2 ตามกฎเกณฑ์สังคม อายุ 10-16 ปี	ขั้นที่ 3 การทำตามความเห็นชอบของผู้อื่น (10 – 13 ปี) ขั้นที่ 4 การทำตามหน้าที่และกฎข้อบังคับในสังคม (13 – 16 ปี)
ระดับที่ 3 เหนือกฎเกณฑ์สังคม อายุ 16 ปีขึ้นไป	ขั้นที่ 5 การทำตามค่านิยมสัญญา (16ปีขึ้นไป) ขั้นที่ 6 การยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่)

ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นผลจากการพัฒนาของโครงสร้างทางความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ยากแก่การเข้าใจยิ่งขึ้นตามลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญาบ่อเกิดของเหตุผลเชิงจริยธรรมได้มาจากการพัฒนาการทางความคิด การได้เข้ากลุ่มทางสังคมต่างๆ เด็กได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นทำให้ได้เรียนรู้บทบาทของตนเองและของผู้อื่น ช่วยให้เขาได้พัฒนาทางจริยธรรม ซึ่งการพัฒนาทางจริยธรรมนั้นไม่ใช่แค่การรับความรู้จากการพร่ำสอนของผู้อื่นอย่างเดียว แต่ต้องผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้อื่นด้วย แม้จะมีการขัดแย้งกันบ้างในสังคม แต่บุคคลจะพัฒนาไปตามขั้นตอนและทิศทางเดียวกันเสมอ ไม่ว่าบุคคลจะอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ตาม

ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นเป็นไปตามลำดับขั้น จากขั้นที่ 1 ไปจนถึงขั้นที่ 6 บุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการใช้เหตุผลในขั้นสูงขึ้นไปจะเกิดขึ้นได้ด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าอยู่ก่อนแล้ว การที่บุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆ หรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่าๆ ได้ดีขึ้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลในขั้นที่สูงมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนเหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าก็จะถูกใช้น้อยลงทุกทีจนถูกทิ้งไปในที่สุด มนุษย์ไม่สามารถพัฒนาทางจริยธรรมไปถึงขั้นสุดท้ายได้ทุกคน บางคนอาจจะหยุดชะงักที่ขั้นใดขั้นหนึ่งที่ต่ำกว่าได้ ซึ่งโคลเบอร์กพบว่า ผู้ใหญ่ส่วนมากจะพัฒนาการถึงขั้นที่ 4 เท่านั้น

2.2 การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาโดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีของโคลเบอร์ก

การวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้มีการนำเอาทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้นของโคลเบอร์กไปใช้เป็นพื้นฐานเพื่อศึกษาพัฒนาการของเหตุผลในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ พ.ศ. 2529 ประเทศไทยได้พัฒนาแบบวัดจุดมุ่งหมายในการบวชเพื่อใช้ศึกษาพระสงฆ์และฆราวาสทางภาคใต้ (ฉกาจ ช่วยโต และ ดวงเดือน พันธุนาวิน, 2553) ซึ่งต่อมามีผู้นำไปใช้ในงานวิจัยพระสงฆ์นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร (พระมหาชวลิต เพ็ชรภักดี, 2549) และการศึกษาการรับรู้คุณค่าของศาสนาและการรับรู้คุณค่าของการทำงานโดยใช้ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบวัดเพื่อวิจัยวัยรุ่นไทยในภาคใต้ (อุษา ศรีจินดารัตน์, 2533) ซึ่งเป็นผลดีเป็นที่น่าพอใจ

ส่วนในต่างประเทศมีผู้สร้างแบบวัดพัฒนาการของการให้เหตุผลในการให้อภัย (Enright, Gassin, & Wu, 1992) โดยใช้ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้นของโคลเบอร์กเป็นพื้นฐาน ทำให้สามารถจำแนกผู้ที่ให้อภัยออกได้เป็นผู้มีเหตุผลในชั้นต่ำจนถึงชั้นสูงอย่างละเอียดและชี้แนวทางการพัฒนาครูผู้ให้เหตุผลในชั้นต่ำในการให้อภัย เพื่อที่จะพัฒนานักเรียนของตนในการสร้างสันติสุขแก่สังคม

จากที่ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือวัดจิตลักษณะโดยใช้พื้นฐานทฤษฎีของโคลเบอร์กสามารถแบ่งลักษณะการนำทฤษฎีมาพัฒนาเครื่องมือ 2 กลุ่มหลักๆดังนี้ โดยกลุ่มแรกมีลักษณะการวัดของเหตุผลเชิงจริยธรรม สามารถแบ่งย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมโดยรวม คือวัดจิตลักษณะหลายๆด้าน และ 2) กลุ่มที่วัดเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นด้านๆ เช่น เหตุผลจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ เหตุผลจริยธรรมด้านความสามัคคี (กรกช วิชัย, 2551; ชญารัตน์ สว่างพร้อม, 2550; ปริญา บัญญัติ, 2549; มาริยะ ยีสมัน, 2549; สมคิด วัฒนาวิโรพงษ์, 2550; อรรอุมา ขำขันมะลี, 2553) และกลุ่มที่ 2 วัดจิตลักษณะแต่ละด้านโดยวัดในลักษณะการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม (ชลธิชา พิมพ์มานะกิจ, 2551; อภิวัฒน์ จั้วลำหิ้น, 2553) ซึ่งจากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศพบว่า เมื่อนำทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบวัด ผู้วิจัยควรใช้ชื่อตัวแปรนั้นๆตามจิตลักษณะที่จะวัดมากกว่าการใช้ชื่อตัวแปรว่า “เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านนั้นด้านนี้” เพราะเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นโครงสร้างจริยธรรมทางจิตใจของบุคคล ครอบคลุมคุณธรรม ค่านิยมมากมายหลายด้านหลายประเภท การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมจึงไม่มีการแบ่งเป็นด้าน (ดวงเดือน พันธุนาวิน, 2551)

2.3 คุณภาพของเครื่องมือตามคุณสมบัติจิตมิติ (psychometric properties)

ปัจจุบันการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณสมบัติทางจิตมิติ (psychometric properties) (Furr, 2011; นางลักษณ์ วิรัชชัย, ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และ ศจีมาจ ณ วิเชียร, 2551) ซึ่งประกอบด้วย 8 ข้อดังนี้ 1) ความยาก 2) อำนาจจำแนก 3) ความเที่ยง 4) ความตรง 5) ความเป็นปรนัย 6) ความเป็นไปได้ 7) ความไม่แน่นอน และ 8) ความไว

ความยาก (difficulty) หมายถึง สัดส่วนคนที่ตอบถูก ซึ่งมักเป็นการตรวจสอบเครื่องมือแบบทดสอบวัดความสามารถ

อำนาจจำแนก (discrimination) หมายถึง ความสามารถในการแยกคนตามระดับความสูงต่ำออกจากกันได้ถูกต้อง

ความเที่ยง (reliability) หมายถึง ความคงเส้นคงวาของผลการวัด คือ ความสามารถในการวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ ผลการวัดมีค่าคงที่เมื่อทำการวัดซ้ำในช่วงเวลาเดียวกัน ความเที่ยงสามารถวัดได้ 4 ประเภท คือ 1) ความเที่ยงแบบคงที่ (stability measure) เป็นความคงเส้นคงวาของคะแนนที่ได้จากการวัดในช่วงเวลาต่างกันโดยทำการวัดซ้ำด้วยเครื่องมือเดิม 2) ความเที่ยงแบบสมมูล (equivalent measure) ความสอดคล้องของคะแนนที่ได้จากการวัดในช่วงเวลาเดียวกัน โดยใช้เครื่องมือสมมูลกัน 3) ความเที่ยงแบบคงที่และสมมูล (measure of stability and equivalent) ความสอดคล้องของคะแนนที่ได้จากการวัดในช่วงเวลาเดียวกัน ช่วงเวลาที่ต่างกันโดยทำการวัดซ้ำด้วยเครื่องมือที่สมมูลกัน และ 4) ความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (measure of internal consistency) เป็นความสอดคล้องระหว่างคะแนนรายข้อเป็นคุณลักษณะเด่นเดียวกันที่ต้องการวัดสามารถหาความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน 4 วิธี คือ (1) วิธีแบ่งครึ่งข้อสอบ (split-half method) (2) วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson method) (3) วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha method) และ (4) วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยส์ (Hoyt's analysis of variance method) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555, 2556)

ความตรง (validity) หมายถึง ความสามารถในการให้ผลของการวัดถูกต้องตามสภาพจริง หรือสหสัมพันธ์อย่างง่ายของคะแนนแบบทดสอบที่สร้างขึ้นกับแบบทดสอบอื่นๆ สหสัมพันธ์ของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นกับองค์ประกอบวัด โดยแบ่งความตรงออกเป็น 3 ประเภทหลัก คือ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (criterion-related validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555, 2556)

ความเป็นปรนัย (objectivity) หมายถึง ความสามารถในการทำให้คนใช้เครื่องมือเข้าใจความหมายได้ตรงกัน ไม่ว่าจะอ่านเวลาใดก็ตาม รวมถึงการแปลผลออกมาเป็นคะแนนจะตั้งมีเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่ว่าจะเป็นผู้แปลผลคนใดต้องได้คะแนนตรงกันเสมอ ซึ่งความเป็นปรนัยควรขึ้นอยู่กับ

สถานะที่เป็นอยู่หรือคุณสมบัติของสิ่งนั้นมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับความรู้สึกตามอัตวิสัย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555, 2556)

ความเป็นไปได้ (feasibility) หมายถึง ความสามารถในการนำเครื่องมือขึ้นไปใช้วัดหรือเก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และ ศจีมาจ ฅ วิเชียร, 2551) มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะกับสถานการณ์ ปฏิบัติได้ ประหยัดและคุ้มค่า (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2555, 2556)

ความไม่แน่นอน (uncertainty) หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงของค่าตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการรวมตัวบ่งชี้ย่อยเข้าด้วยกันโดยมีรูปแบบการรวมตัวบ่งชี้ย่อยที่แตกต่างกัน ทำให้ค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้ขาดความชัดเจนแน่นอนในการบ่งชี้ถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ของสิ่งที่ศึกษา โดยแหล่งที่ทำให้เกิดความไม่แน่นอนได้แก่ 1) การเลือกตัวบ่งชี้ย่อย 2) การแปลงข้อมูลให้มีสเกลเดียวกัน 3) วิธีการให้น้ำหนัก 4) ค่าน้ำหนัก และ 5) วิธีการรวมตัวบ่งชี้ย่อย การวิเคราะห์ความไม่แน่นอนจะทำให้ทราบการแจกแจงของค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้จากการรวมตัวบ่งชี้ย่อยโดยใช้รูปแบบที่เกิดจากการใช้เทคนิคที่แตกต่างกันในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาตัวบ่งชี้ หากตัวบ่งชี้ที่ได้มีค่าที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่าการรวมตัวบ่งชี้ย่อยให้เป็นตัวบ่งชี้โดยใช้รูปแบบที่ต่างกัมนั้นไม่ส่งผลหรือไม่มีอิทธิพลทำให้ค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ความไวต่อไป หากตัวบ่งชี้ที่ได้มีค่าที่แตกต่างกัน แสดงว่าการรวมตัวบ่งชี้ย่อยให้เป็นตัวบ่งชี้โดยใช้รูปแบบที่ต่างกัมนั้นส่งผลหรือมีอิทธิพลทำให้ค่าของตัวบ่งชี้ที่ได้มีความแตกต่างกัน กล่าวได้ว่ามีอิทธิพลจากแหล่งความไม่แน่นอนทำให้ต้องมีการวิเคราะห์ความไวต่อไป (นงลักษณ์ วิรัชชัย, ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และ ศจีมาจ ฅ วิเชียร, 2551)

การวิเคราะห์ความไว (sensitivity) หมายถึง เป็นเทคนิคการวิเคราะห์อิทธิพลของแหล่งความไม่แน่นอนแต่ละแหล่งที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของค่าตัวบ่งชี้ที่ได้จากการรวมตัวบ่งชี้ย่อยโดยใช้รูปแบบที่เกิดจากการใช้เทคนิคที่แตกต่างกันในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์ความไวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าความแปรปรวนของค่าของตัวบ่งชี้เป็นผลมาจากแหล่งความไม่แน่นอนแต่ละแหล่งด้วยสัดส่วนเท่าใด ค่าสัดส่วนความแปรปรวน ของตัวบ่งชี้ที่อธิบายได้ด้วยแหล่งความไม่แน่นอนแต่ละแหล่ง เรียกว่าดัชนีความไว ดัชนีความไวเป็นค่าที่แสดงถึงอิทธิพลของแหล่งความไม่แน่นอนแต่ละแหล่ง ช่วยให้สามารถระบุแหล่งความไม่แน่นอนที่มีอิทธิพลต่อความแปรปรวนของตัวบ่งชี้ และมีความสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันหาข้อสรุปที่เป็นข้อยุติเกี่ยวกับเทคนิควิธีที่จะนำมาใช้ในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาตัวบ่งชี้หรือข้อยุติเกี่ยวกับเทคนิควิธีที่จะนำมาใช้ในแหล่งความไม่แน่นอนแต่ละแหล่ง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ และ ศจีมาจ ฅ วิเชียร, 2551)

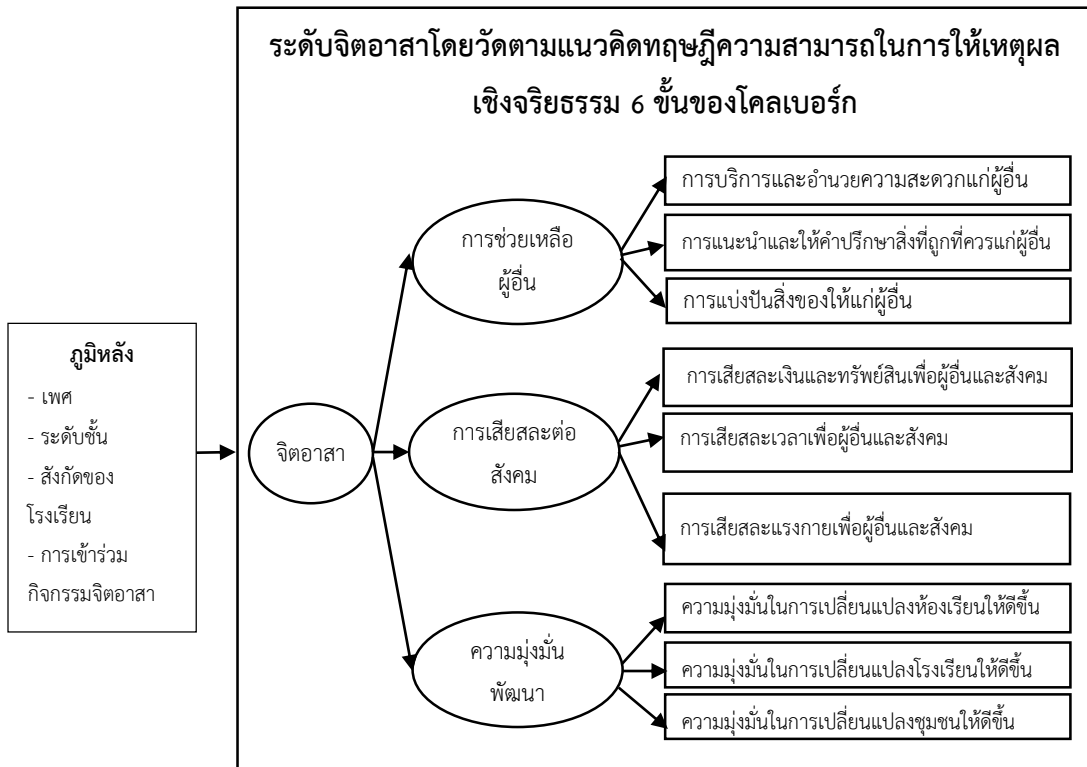
ในการศึกษาการพัฒนาเครื่องมือวัดจิตลักษณะโดยใช้พื้นฐานทฤษฎีของโคลเบอร์ก พบว่าผู้พัฒนาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามคุณสมบัติจิตมิติทั้งหมด

เพราะคุณสมบัติบางข้อใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือต่างชนิดกัน ซึ่งเครื่องมือวัดจิตลักษณะโดยใช้พื้นฐานทฤษฎีของโคลเบอร์กที่ศึกษาส่วนมากเป็นข้อคำถามสร้างสถานการณ์ มีตัวเลือกให้ตอบตามระดับขั้นเหตุผลของโคลเบอร์ก โดยเครื่องมือที่ศึกษามีการตรวจสอบเครื่องมือดังนี้ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง IOC ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ด้วยวิธี Known-groups หรือวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และตรวจสอบความเที่ยงด้วยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (กรกช วิชัย, 2551; ชญารัตน์ สว่างพร้อม, 2550; ชลธิชา พิมพ์มานะกิจ, 2551; ปริญญา บัญญัติ, 2549; มารีย์ยะ ยีสมัน, 2549; สมคิด วัฒนาวิรพงษ์, 2550; อภิวัฒน์ จั้วลำหิน, 2553; อรุมา ขำชั้นมะลี, 2553)

ในการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กนี้ ผู้วิจัยจึงตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดโดย ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง IOC ตรวจสอบความเป็นปรนัย (objectivity) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และตรวจสอบความเที่ยง

ตอนที่ 3 กรอบความคิดในการวิจัย

จากวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ยึดการวัดจิตอาสาตามองค์ประกอบ 3 ด้านของณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) แต่มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดบางองค์ประกอบ เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามจิตอาสา โดยมีการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การช่วยเหลือผู้อื่นประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว ได้แก่ 1) การบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อื่น 2) การแนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่นและ 3) การแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น องค์ประกอบที่ 2 การเสียสละต่อสังคม ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว ได้แก่ 1) การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม 2) การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคมและ 3) การเสียสละแรงกายเพื่อผู้อื่นและสังคมและองค์ประกอบที่ 3 ความมุ่งมั่นพัฒนาประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว ได้แก่ 1) ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น 2) ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้นและ 3) ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้นโดยมีตัวแปรภูมิหลัง คือ เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา นำมาอธิบายระดับจิตอาสา และ ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา ดังภาพ 2.3

ภาพ 2.3 กรอบความคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดจิตอาสาโดยใช้ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กและ 2) เพื่อวิเคราะห์ระดับของจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต้นจำแนกตามภูมิภาคของนักเรียน โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร (population)

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เนื่องด้วยกรุงเทพมหานคร มีความหลากหลายในบริบท สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จึงมีความน่าสนใจในการทำการศึกษาวิจัยจิตอาสา และเนื่องจากโรงเรียนในแต่ละสังกัดมีนโยบาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียนแต่ละสังกัดแตกต่างกัน จึงทำให้กระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมในโรงเรียนแตกต่างกันการส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมเชิงจริยธรรมรวมทั้งคุณลักษณะของจิตอาสาของนักเรียนในโรงเรียนจึงน่าจะมีความแตกต่างกันในแต่ละสังกัด

ตัวอย่าง (sample)

ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 693 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 230 คน สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 232 คน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 231 คน ผู้วิจัยใช้วิธีกำหนดขนาดตัวอย่างเป็น 2 วิธี คือ **วิธีที่ 1** กำหนดขนาดตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตอาสาด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ในงานวิจัยนี้มีตัวแปรแฝง 1 ตัว คือจิตอาสา ซึ่งวัดเป็น 3 องค์ประกอบ คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม

และความมุ่งมั่นพัฒนา โดยแต่ละด้านวัดด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ คำนวณพารามิเตอร์ในการวิเคราะห์ได้ 43 พารามิเตอร์ ในงานวิจัยนี้คำนวณขนาดตัวอย่าง 10 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ ดังนั้นขนาดของตัวอย่างจึงควรมีจำนวนอย่างน้อย 430 คน และ **วิธีที่ 2** กำหนดขนาดตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยคำนวณขนาดจากโปรแกรม G*power (Faul et al, 2007) กำหนด effect size = 0.15, $\alpha = 0.05$, $\beta = 0.95$ ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 690

ดังนั้นเพื่อให้มีความเป็นตัวแทนของประชากร ซึ่งผู้วิจัยจำแนกนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จึงกำหนดขนาดตัวอย่าง สังกัดละ 240 คน รวมขนาดของตัวอย่างเป็น 720 คน

สำหรับการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้

1) สุ่มโรงเรียนโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้เกณฑ์การแบ่งตามสังกัดโรงเรียนออกเป็น 3 สังกัด ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จากนั้นสุ่มโรงเรียนโดยการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ตามสังกัด สังกัดละ 2 โรงเรียน รวมเป็น 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 120 คน รวม 720 คน เนื่องจากได้รับแบบวัดจิตอาสา กลับคืนมาน้อยผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนโรงเรียนในการเก็บข้อมูลจากสังกัดละ 2 โรงเรียน เป็นสังกัดละ 3 โรงเรียน รวมโรงเรียนที่เก็บข้อมูล 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 120 คน รวม 1,080 คน

2) สุ่มนักเรียนโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยสุ่มนักเรียนทั้ง 9 โรงเรียนตามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 ระดับชั้นละ 40 คน รายละเอียดดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

สังกัด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	จำนวนตัวอย่าง (คน)			รวม
		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	
สพฐ.	3	3 X40 =80	3 X40 =80	3 X40 =80	360
กทม.	3	3 X40 =80	3 X40 =80	3 X40 =80	360
สช.	3	3 X40 =80	3 X40 =80	3 X40 =80	360
รวม	9	360	360	360	1,080

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปร 2 กลุ่ม คือ ตัวแปรภูมิหลังและตัวแปรจิตอาสา โดยภูมิหลังเป็นตัวแปรสังเกตได้ และจิตอาสาเป็นตัวแปรแฝง ซึ่งมีรายละเอียดของนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ดังนี้

1) **ภูมิหลัง** หมายถึงข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

2) **จิตอาสา** หมายถึง ความสำนึกของนักเรียนที่มีต่อคนอื่น สังคม และส่วนรวม โดยมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ให้แก่คนอื่น สังคม และส่วนรวม โดยแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการเสียสละเงิน สิ่งของ เวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม โดยไม่มีใครขอร้อง ไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบ ไม่หวังผลตอบแทน เป็นการช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ซึ่งวัดได้จากองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละต่อสังคม และ 3) ความมุ่งมั่นพัฒนา

การช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมการให้บริการและอำนวยความสะดวกของนักเรียนที่แสดงออกต่อเพื่อน ครู คนในครอบครัว หรือคนในสังคม การแนะนำสิ่งที่ถูกต้องแก่เพื่อนและรุ่นน้อง หรือการมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น

การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือบุคคลรอบข้างทำให้บุคคลเหล่านั้นอยู่ในสภาพที่ดีขึ้นและมีความสะดวกต่อการทำกิจกรรมที่ตนเองกำลังดำเนินการอยู่ เช่น ช่วยครูถือของ หรือเสนอตัวทำธุระให้ เป็นต้น

การแนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น หมายถึง การช่วยเหลือคนอื่นด้วยสติปัญญาของตนเองให้ผู้อื่น ทำให้บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ หรือให้แนวทางการปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมกับปัญหาที่บุคคลเหล่านั้นประสบอยู่ เช่น ช่วยสอนการบ้าน เป็นต้น

การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมการหยิบยื่นสิ่งของ อาหาร เครื่องดื่ม แก่คนอื่น การบริจาคสิ่งของให้กับผู้ยากไร้ รวมทั้งการให้หรือให้ยืมอุปกรณ์การเรียนแก่เพื่อน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นอยู่ในสภาพที่ดีขึ้น

การเสียสละต่อสังคม หมายถึง การยอมเสียผลประโยชน์ของตัวนักเรียนเพื่อเกิดประโยชน์แก่เพื่อน ครู คนในครอบครัว หรือคนในสังคม โดยการเสียสละเงิน เวลา สิ่งของ หรือ แรงกาย

การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม หมายถึง การยอมเสียเงิน หรือทรัพย์สินของมีค่าให้กับผู้อื่นแม้ว่าตนเองมีสิ่งเหล่านั้นอย่างจำกัดเช่นกัน

การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม หมายถึง การใช้เวลาของตนเองในการช่วยเหลือผู้อื่น แม้ตัวเองจะเร่งรีบ หรือต้องใช้เวลาอันมีค่าของตนในการช่วยเหลือผู้อื่น

การเสียสละแรงกายเพื่อผู้อื่นและสังคม หมายถึง การใช้กำลังกายของตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น แม้ว่าการช่วยเหลือนั้นจะทำให้ตนเองต้องเหน็ดเหนื่อย

ความมุ่งมั่นพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความสนใจและตระหนักในปัญหาของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน พร้อมทั้งมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียน โรงเรียน ชุมชนให้ดีขึ้น เช่น เก็บขยะ รดน้ำต้นไม้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนหรือกิจกรรมพัฒนาชุมชน

ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น หมายถึง ความตั้งใจของนักเรียนที่ต้องการให้ห้องเรียนมีความสวยงาม สะอาด และมีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนในชั้นเรียน

ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น หมายถึง ความตั้งใจของนักเรียนที่ต้องการให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม สะอาดปลอดภัย เพื่อให้คนในโรงเรียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี

ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น หมายถึง ความตั้งใจของนักเรียนที่ต้องการให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม สะอาดน่าอยู่ปลอดภัยเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดจิตอาสาโดยใช้แนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กซึ่งให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นตัวอย่างตอบคำถาม โดยแบบวัดแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบวัด (2) แบบวัดจิตอาสานักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบวัดจิตอาสา ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ ข้อมูลภูมิหลัง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบวัดจิตอาสาของนักเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละต่อสังคม และ 3) ความมุ่งมั่นพัฒนา ข้อคำถามในส่วนนี้มีลักษณะเป็นข้อคำถามประสพการของพฤติกรรมจิตอาสาในด้านต่างๆ ด้านละ 6 ข้อ รวม 18 ข้อ โดยถามประสพการณ์ด้านจิตอาสา ว่าเคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นหรือไม่ และถ้าเคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นกระทำด้วยเหตุผลในข้อใดตามระดับชั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมในทฤษฎีของโคลเบอร์ก 6 ชั้น

ตัวอย่างเครื่องมือ

ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้งสถานการณ์ ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตนตั้งเช่นสถานการณ์
1	ช่วยครูถือของ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. กลัวโดนว่าเป็นคนแล้งน้ำใจ (1) 2. เมื่อครูให้คะแนนจิตพิสัยเพิ่ม (2) 3. จะได้เป็นที่เอ็นดูของครู (3) 4. เราเป็นลูกศิษย์ก็ต้องช่วยเหลือครู (4) 5. เห็นครูถือของหนัก (5) 6. เราควรจะช่วยถือ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะครูใครถือของหนักก็ต้องช่วย (6) 7. อื่นๆ.....

ด้านการเสียสละต่อสังคม (การสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้งสถานการณ์ ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตนตั้งเช่นสถานการณ์
9	หยุดช่วยเหลือคนที่กำลังเดือดร้อนเช่น ทำ ของตกกระจาย ขนข้าวของหนัก แม้ว่า ตนเองต้องรีบไปทำธุระ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. เป็นสถานการณ์เฉพาะหน้าถ้าไม่ช่วยจะดูน่าเกลียด(1) 2. บางที่เราอาจเจอสถานการณ์อย่างนี้ คนอื่นจะได้ ช่วยเหลือเราบ้าง(2) 3. ไปกับเพื่อนแล้วเพื่อนหยุดช่วย (3) 4. หน้าที่พลเมืองที่ดี (4) 5. เขาก็ควรรับเหมือนกัน (5) 6. เมื่อเห็นคนกำลังเดือดร้อนเราควรช่วยเหลือ(6) 7. อื่นๆ.....

ด้านความมุ่งมั่นพัฒนา (ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้งสถานการณ์ ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตนตั้งเช่นสถานการณ์
15	เก็บขยะหรือทำความสะอาดบริเวณของ โรงเรียน ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. เป็นคำสั่งของครู / ผอ. ถ้าไม่ทำตามจะโดนต่อว่า (1) 2. ครูมีคะแนนหรือรางวัลให้ (2) 3. จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนคนอื่นๆ(3) 4. เป็นกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน (4) 5. รู้สึกว่าโรงเรียนไม่สะอาด(5) 6. คนในโรงเรียนจะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี(6) 7. อื่นๆ.....

เกณฑ์การให้คะแนนระดับจิตอาสา

ให้คะแนนเมื่อนักเรียนตอบว่า “เคย” กระทำหรือปฏิบัติเช่นสถานการณ์ มีเกณฑ์คะแนนของจิตอาสา ดังนี้

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 1 ให้ 1 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 2 ให้ 2 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 3 ให้ 3 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 4 ให้ 4 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 5 ให้ 5 คะแนน

ตัวเลือกที่แสดงถึงการมีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 6 ให้ 6 คะแนน

สำหรับข้อที่ตอบว่า “ไม่เคย” กระทำหรือปฏิบัติเช่นสถานการณ์ให้คะแนน 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลผลระดับจิตอาสา

การแปลผลระดับจิตอาสา ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยอิงตามนิยามของเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 6 ขั้น คือ ผู้ที่มีเหตุผลในช่วงระดับ 1- 2 หมายถึงผู้มีจิตอาสาในระดับต่ำ ผู้ที่มีเหตุผลในช่วงระดับ 3 – 4 หมายถึงผู้มีจิตอาสาในระดับปานกลาง และที่มีเหตุผลในช่วงระดับ 5 – 6 หมายถึงผู้มีจิตอาสาในระดับสูง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงแปลผลระดับจิตอาสาตามคะแนนเฉลี่ยของจิตอาสา ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยของจิตอาสา เท่ากับ 0 .00 – 2.50 หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยของจิตอาสา เท่ากับ 2 .51 – 4.50 หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยของจิตอาสา เท่ากับ 4 .51 – 6.00 หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับสูง

เกณฑ์การแปลผลระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา

จากทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ได้ระบุความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในช่วงวัยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ 12 – 16 ปี) เด็กในวัยนี้จะมีเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ที่ระดับ 3 และ 4 คือ กระทำตามความเห็นชอบของผู้อื่นเพื่อต้องการการยอมรับโดยเฉพาะเพื่อน และการกระทำตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเป็นการทำตามหน้าที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงแปลผลระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา ดังนี้

มีเหตุผลในขั้น 1 และ 2 หมายถึง มีระดับเหตุผลการกระทำจิตอาสาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

มีเหตุผลในขั้น 3 และ 4 หมายถึง มีระดับเหตุผลการกระทำจิตอาสาอยู่ในระดับตามเกณฑ์

มีเหตุผลในขั้น 5 และ 6 หมายถึง มีระดับเหตุผลการกระทำจิตอาสาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาจากพื้นฐานทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก มีรายละเอียดขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจิตอาสา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ โครงสร้างของตัวแปรจิตอาสา โดยรายละเอียดของนิยามเชิงปฏิบัติการได้แสดงไว้ในหัวข้อตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว
- 2) ศึกษาเครื่องมือวัดจิตอาสาและการกำหนดลักษณะเครื่องมือที่จะวัดจิตอาสา
- 3) ศึกษาทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก และรูปแบบการสร้างแบบวัดคุณลักษณะทางจิตที่ใช้ทฤษฎีของโคลเบอร์ก เป็นพื้นฐานในการพัฒนาโดยมีนิยามของเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก รายละเอียดดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 นิยามเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ขั้นที่ 1	กระทำพฤติกรรมจิตอาสาเพราะกลัวถูกลงโทษ กลัวถูกตำหนิรวมทั้งการทำตามคำสั่งของคนที่มีอำนาจ
ขั้นที่ 2	กระทำพฤติกรรมจิตอาสาเพราะต้องการได้รับรางวัลผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ เช่น ขนม ของเล่น เงินหรือคำชมเชย
ขั้นที่ 3	กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามความเห็นชอบของเพื่อน ครู พ่อแม่ หรือทำตามเพราะคนอื่นเห็นว่าดี เพื่อจะได้เป็นที่ยอมรับทางสังคม
ขั้นที่ 4	กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามกฎระเบียบ ข้อตกลงที่บ้าน กลุ่มเพื่อน โรงเรียน ชุมชน เป็นการทำตามหน้าที่
ขั้นที่ 5	กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามความเห็นชอบของตน โดยยึดความถูกต้องและประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
ขั้นที่ 6	กระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามความต้องการของตนเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน หรือทำตามหลักคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกันอยู่อย่างมีความสุข

- 4) นำนิยามเชิงปฏิบัติการที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างตารางกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดและจำนวนข้อคำถาม (table specification) เพื่อนำไปสู่การสร้างข้อคำถามสถานการณ์ให้ตรงตามโครงสร้างของตัวแปรจิตอาสา รายละเอียดดังตาราง 3.3

ตาราง 3.3 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ศึกษา	จำนวนข้อคำถาม	
	แบบวัดที่ใช้	แบบวัดฉบับร่าง
1. ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น	6	9
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	2	3
- การแนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	2	3
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	2	3
2. ด้านการเสียสละต่อสังคม	6	9
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	2	3
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	2	3
- การเสียสละแรงกายเพื่อผู้อื่นและสังคม	2	3
3. ด้านความมุ่งมั่นพัฒนา	6	9
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น	2	3
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	2	3
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	2	3
รวม	18	27

5) จัดทำร่างแบบวัดจิตอาสา ดำเนินการสร้างข้อคำถามสถานการณ์ให้ตรงตามโครงสร้างของตัวแปรจิตอาสาและให้เหมาะสมกับบริบทของตัวอย่าง และสร้างตัวเลือก 6 ตัวเลือกให้ตรงกับเหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้นของโคลเบอร์ก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสาเป็น 3 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมี 3 ตัวชี้วัด สร้างข้อคำถามตัวชี้วัดละ 2 ข้อคำถาม รวมข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 18 ข้อ รายละเอียดดังตาราง 3.3 ผู้วิจัยจึงสร้างข้อคำถามแบบวัดจิตอาสาฉบับร่างเป็นตัวชี้วัดละ 3 ข้อคำถาม รวมข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 27 ข้อ จากนั้นนำข้อคำถาม 27 สถานการณ์พร้อมกับตัวเลือก 6 ตัวเลือกที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้เป็นแบบวัดจิตอาสาฉบับร่าง 1 ฉบับ

6) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบสอบถามฉบับร่างพร้อมด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบความคิดในการวิจัย นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรจิตอาสา ตารางกำหนดโครงสร้างเนื้อหาที่ต้องการวัด และนิยามเหตุผลเชิงจริยธรรมแต่ละชั้นของโคลเบอร์กให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม การสร้างสถานการณ์ได้ตรงกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และความถูกต้องของตัวเลือกตรงกับระดับชั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมแต่ละชั้นของโคลเบอร์กหรือไม่ ตรวจสอบความชัดเจน และความเหมาะสมของภาษากับตัวอย่าง และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

สำหรับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยจำนวน 1 ท่าน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล 2 ท่าน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบวัดของโคลเบอร์ก 2 ท่าน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา 1 ท่าน

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (item objective congruence: IOC) ของแบบวัดทั้งหมดมีค่าอยู่ระหว่าง - 0.20 - 1.00 ซึ่งข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัดสามารถนำไปใช้วัดได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพบว่า มีข้อคำถามประสิทธิภาพทางพฤติกรรมของจิตอาสา 4 ข้อที่สถานการณ์ไม่เหมาะสม คือ ไม่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนจึงทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงออกซึ่งพฤติกรรมจิตอาสา นั้น ได้แก่ข้อ 23 ที่ถามเกี่ยวกับการช่วยรดน้ำต้นไม้ในโรงเรียน และข้อ 24 ที่ถามเกี่ยวกับการทำความสะอาดห้องน้ำของโรงเรียน ส่วนข้อคำถามอีก 2 ข้อ เป็นสถานการณ์ที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสแสดงพฤติกรรมนั้นไม่เท่ากัน ซึ่งจะมีโอกาสในการกระทำพฤติกรรมตามกิจวัตรและสภาพแวดล้อมทางสังคมของนักเรียน ได้แก่ ข้อ 1 ที่ถามเกี่ยวกับการช่วยเหลือคนแก่ เด็ก คนพิการ ข้ามถนน และ ข้อ 18 ที่ถามเกี่ยวกับการสละที่นั่งบนรถเมล์ให้แก่คนอื่น สำหรับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในแต่ละข้อนั้นยังไม่ตรงตามขั้นของเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก ผู้วิจัยจึงปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งสร้างข้อคำถามเพิ่มอีก 4 ข้อ แล้วนำแบบวัดที่แก้ไขแล้ว นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหาอีกครั้ง การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหาในครั้งที่สองพบว่า ค่าดัชนี IOC ของข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50- 1.00 รายละเอียดดังตาราง 3.4

ตาราง 3.4 ความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามที่สร้าง

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
การช่วยเหลือผู้อื่น			
การบริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อื่น			
1. จุงคนแก่เด็ก หรือ ผู้พิการข้ามถนนหรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.50	ตัดข้อคำถามออกเพราะสถานการณ์ไม่เหมาะสม เนื่องจาก นักเรียนมีโอกาสเจอสถานการณ์ไม่เท่ากัน	
1. กลัวคนอื่นว่าแล้งน้ำใจ (1)	1.00		
2. ที่หลังเราก็ก้มมั่ง (2)	-0.33		
3. อาจารย์/พ่อแม่สอนมา (3)	1.00		
4. คนในสังคมต้องช่วยเหลือกัน (4)	0.83		
5. ถ้าไม่ช่วย คงไม่ได้ข้าม (5)	-0.33		
6. หากไม่ช่วยพวกเขาอาจได้รับอุบัติเหตุ (6)	0.33		
2. ช่วยครูถือของ	0.67	1. กลัวโดนว่าเป็นคนแล้งน้ำใจ 2. เพื่อครูให้คะแนนจิตพิสัยเพิ่ม 3. จะได้เป็นที่เอ็นดูของครู 4. เราเป็นลูกศิษย์ก็ต้องช่วยเหลือครู 6. เราควรจะช่วยถือ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะครูใครถือของ หนักก็ต้องช่วย	
เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก			
1. ครูวานให้ช่วยถือ (1)	0.00		
2. จะได้เป็นที่เอ็นดูของครู (2)	0.33		
3. เป็นครูประจำชั้น/เป็นครูที่สอนเรา (3)	-0.17		
4. ลูกศิษย์ต้องช่วยเหลือครู (4)	1.00		
5. เห็นครูถือของหนัก (5)	0.67		
6. แสดงถึงความเคารพ (6)	-0.17		
3. เมื่อครูวานนักเรียนคนไหนก็ได้ในห้องเรียนไปทำธุระให้ ท่านเป็นคนอาสาไปทำธุระให้ครู	0.67	3. อาสาทำธุระให้ครูแม้ว่าครูจะขอความช่วยเหลือ โดยไม่เจาะจง	1.00
เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก			
1. ไม่มีใครไปทำธุระให้ครู (1)	-0.67		
2. ไม่อยากทำงานในห้อง (2)	0.50		
3. ท่านเป็นหัวหน้าห้อง/สนิทกับครู (3)	0.17		
4. นักเรียนต้องช่วยเหลือครู (4)	1.00		
5. ท่านไปได้เร็วกว่าเพื่อนคนอื่น (5)	0.00		
6. ครูจะได้ไม่เหนื่อยไปทำธุระเอง (6)	0.67		
		1. ครูจะโกรธหากไม่มีใครไปทำธุระให้	1.00
		3. ที่บ้านบอกไว้ให้รู้จักช่วยเหลือครู/อาจารย์	1.00
		5. ตัวเราไปทำธุระได้เร็วกว่าคนอื่น	1.00

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
<p>การแนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น</p> <p>4. เมื่อเพื่อนมีปัญหาไม่สบายใจ ท่านเข้าไปปลอบหรือให้คำปรึกษา</p> <p>เหตุผลที่เคยกะทำตามขั้นของโคลเบอร์ก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพราะเป็นเพื่อนสนิทกัน (1) 2. อยากรู้ปัญหาเพื่อน (2) 3. เพื่อนเป็นคนดีใครๆก็อยากช่วย (3) 4. เพื่อนที่ติดต้องคอยดูแลเพื่อน (4) 5. ไม่อยากให้เพื่อนเศร้าใจ เสียใจ (5) 6. กลัวเพื่อนแก้ไขปัญหาลงโทษที่ผิด (6) 	<p>0.67</p> <p>-0.67</p> <p>-0.33</p> <p>0.00</p> <p>1.00</p> <p>0.50</p> <p>0.17</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่อยากโดนคนอื่นว่าเป็นคนใจดำ 2. อยากให้เพื่อนรัก 3. เพื่อนคนอื่นต่างก็เข้าไปแนะนำและให้คำปรึกษา 6. ต้องการให้เพื่อนรู้สึกดีหรือได้แนวทางในการแก้ปัญหา 	<p>1.00</p> <p>1.00</p> <p>1.00</p> <p>1.00</p>
<p>5. บอกทางให้กับนักท่องเที่ยว หรือคนไม่รู้จักเส้นทาง</p> <p>เหตุผลที่เคยกะทำตามขั้นของโคลเบอร์ก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คงไม่เสียหายหรือมีอันตรายอะไร (1) 2. จะได้ฝึกภาษาหรือได้รับมิตรภาพกลับมา (2) 3. มีเพื่อน/ คนอื่นๆช่วยบอกทางด้วยกัน (3) 4. หน้าที่ของเจ้าบ้านที่ดี (4) 5. เขาจะได้ประทับใจแล้วมาเที่ยวบ่อยๆ (5) 6. เขาจะได้ไม่เสียเวลาเดินทาง หากมีธุระจำเป็น (6) 	<p>0.83</p> <p>0.00</p> <p>0.67</p> <p>0.50</p> <p>1.00</p> <p>0.67</p> <p>0.67</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พวกเขาเข้ามาขอความช่วยเหลือหากปฏิเสธจะดูเป็นคนไม่ดี (1) 6. เห็นว่าพวกเขากำลังสับสนกับเส้นทางจึงเข้าไปบอกเส้นทาง (6) 	<p>1.00</p> <p>1.00</p>
<p>6. สอนการบ้านให้รุ่นน้อง/ เพื่อนเมื่อสามารถสอนได้</p> <p>เหตุผลที่เคยกะทำตามขั้นของโคลเบอร์ก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รุ่นน้อง/ เพื่อน ขอร้องให้ช่วย (1) 2. จะได้ทบทวนความรู้ของตนเอง (2) 3. ครูวานให้ช่วยสอน (3) 4. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน (4) 5. พวกเขาจะได้มีการบ้านส่ง (5) 6. พวกเขาจะได้มีความรู้ในวิชานั้นๆ (6) 	<p>0.67</p> <p>-0.67</p> <p>0.67</p> <p>0.17</p> <p>1.00</p> <p>0.67</p> <p>0.67</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูสั่งหากไม่ทำตามจะโดนครูตำหนิ 3. จะได้เป็นที่รักเคารพของรุ่นน้องหรือเป็นที่รักของเพื่อน 	<p>1.00</p> <p>1.00</p>
<p>การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น</p> <p>7. ให้เพื่อนยืมปากกา หรืออุปกรณ์การเรียน</p> <p>เหตุผลที่เคยกะทำตามขั้นของโคลเบอร์ก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อนมาขอยืม (1) 2. เมื่อลืมเอามาจะได้ยืมบ้าง (2) 3. แสดงความมีน้ำใจต่อเพื่อน (3) 4. เป็นเพื่อนร่วมชั้นเดียวกันต้องช่วยเหลือกัน (4) 5. พอติมีหลายด้ามจึงให้เพื่อนยืม (5) 6. เพื่อนจะได้มีปากกา / อุปกรณ์ไว้ทำงาน (6) 	<p>0.67</p> <p>-0.17</p> <p>0.50</p> <p>0.67</p> <p>1.00</p> <p>0.17</p> <p>0.33</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อนมาขอยืมถ้าไม่ให้อาจโดนเพื่อนโกรธ 3. เพื่อนๆจะได้ชื่นชมว่าเรามีน้ำใจ 5. มีปากกาหลายด้ามจึงสามารถให้เพื่อนยืมได้ 6. อยากให้เพื่อนมีปากกา / อุปกรณ์ไว้ทำงาน จะได้ส่งงานครุทันเวลา 	<p>1.00</p> <p>1.00</p> <p>0.67</p> <p>1.00</p>

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
8. แบ่งขนม อาหาร หรือเครื่องดื่มให้แก่ผู้อื่น เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.50		
1. เป็นคำสั่งของพ่อแม่ (1)	0.00	1. กลัวคนอื่นว่าเป็นคนไม่มีน้ำใจ	1.00
2. แบ่งเขา เขาก็แบ่งเรา (2)	0.67		
3. จะได้มีเพื่อนเยอะๆ (3)	0.50		
4. เขาเป็นพี่/ น้อง/ เพื่อน คนสนิทกัน (4)	0.17	4. เป็นน้องหรือคนที่เราต้องคอยดูแล แบ่งปันให้	1.00
5. แบ่งเพราะเขาน่าสงสาร (5)	0.50		
6. รู้สึกอึดอัดเมื่อได้แบ่งปันผู้อื่น (6)	0.50	6. รู้สึกมีความสุขที่ได้แบ่งปันผู้อื่น	1.00
9. บริจาคสิ่งของ เช่น เสื้อผ้า ของเล่น ตุ๊กตา ให้กับผู้ยากไร้หรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.50		
1. เป็นคำสั่งของพ่อแม่ (1)	-0.17	1. หากไม่บริจาคจะโดนคนอื่นว่าใจดำ/ งก	1.00
2. อยากซื้อใหม่ (2)	0.50		
3. พ่อแม่/เพื่อน ชวนเอาไปบริจาค (3)	0.67		
4. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน (4)	0.67		
5. ที่บ้านมีเยอะบางอย่างก็ไม่ได้ใช้แล้ว (5)	0.67		
6. อยากให้พวกเขาเหล่านั้นมีความสุข (6)	0.67		
การเสียดสต่อสังคม			
การเสียดสเงิน หรือสิ่งของเพื่อผู้อื่นและสังคม	0.67	10. ร่วมบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ยากไร้/ ผู้ประสบภัยธรรมชาติกับทางโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นๆ แม้ท่านเองมีเงินใช้จ่ายอย่างจำกัด	1.00
10. โรงเรียนมีการรับบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ยากไร้/ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ แต่มีเงินใช้จ่ายอย่างจำกัด ท่านยังร่วมบริจาค เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก			
1. คนอื่นจะกล่าวหาว่าใจดำ (1)	0.5	1. เพื่อนๆจะว่าเราใจดำ/ แล้งน้ำใจ	0.67
2. จะได้ขอเงินจากพ่อแม่เพิ่ม (2)	1.00		
3. นักเรียนคนอื่นๆก็ร่วมบริจาค (3)	0.67		
4. นักเรียนต้องช่วยกิจกรรมของโรงเรียน (4)	0.67		
5. บุคคลที่เราช่วยเหลือจะได้มีชีวิตที่ดีขึ้น (5)	-0.50	5. คิดว่าสามารถบริจาคได้แต่ต้องประหยัดขึ้น	1.00
6. สามารถบริจาคได้แต่ต้องประหยัดขึ้น (6)	-0.67	6. บุคคลที่เราช่วยเหลือจะได้มีชีวิตที่ดีขึ้น	1.00
11. ให้สิ่งของ เช่น เสื้อผ้า ของเล่น อาหาร ฯลฯ ให้แก่ผู้อื่น แม้ว่าท่านก็ไม่ค่อยมีเหมือนกัน เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.83	11. บริจาคสิ่งของ เช่น เสื้อผ้า ของเล่น อาหาร ฯลฯ ให้แก่ผู้อื่น แม้ว่าตนเองจะไม่ได้มีสิ่งของเหล่านี้อย่างเหลือเฟือ	1.00
1. กลัวคนอื่นกล่าวหาว่าแล้งน้ำใจ (1)	1.00		
2. เป็นเหตุผลที่จะได้ซื้อใหม่ (2)	0.83		
3. พ่อแม่เห็นชอบให้แบ่ง (3)	0.50		
4. เพราะเป็นน้อง/ หรือคนที่รู้จัก (4)	0.50		
5. พวกเขา น่าสงสาร (5)	0.50	5. คิดว่าสามารถให้ได้ โดยที่ตนเองไม่เดือดร้อน	1.00
6. เราก็สามารถช่วยได้เท่าที่จำเป็น (6)	-0.17	6. อยากให้คนที่ได้รับมีชีวิตที่ดีขึ้น	1.00

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
12. ยากได้อะไรมาๆแต่ก็ต้องยอมสละให้คนอื่น เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.83	12. ยอมสละสิ่งของสำคัญ หรือโอกาสดีๆของตน ให้แก่คนที่มีความจำเป็นมากกว่า	1.00
1. เป็นคำสั่งของพ่อแม่/ ครู (1)	0.67		
2. ทีหลังเขาจะได้สละให้ท่านบ้าง (2)	0.50		
3. พ่อแม่/ ครู / เพื่อนจะได้ชื่นชม (3)	0.50		
4. เป็นน้องหรือคนที่เรายอมสละให้ได้ (4)	0.67		
5. กลัวคนอื่นลำบากใจหรือเดือดร้อน (5)	0.50	5. มันมีประโยชน์กับเขา / พวกเขามากกว่าตัวเอง	1.00
6. มันมีประโยชน์กับเขา/ พวกเขามากกว่าตัวเอง (6)	0.50	6. ไม่อยากให้คนอื่นลำบากหรือเดือดร้อน	1.00
การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม			
13. กำลังรีบไปทำอะไรที่สำคัญ แล้วเจอบุคคลกำลังเดือดร้อน เช่น ทำของตกกระจาย ขนข้าวของหนัก แล้วท่านหยุดช่วยเหลือ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.83	13.หยุดช่วยเหลือคนที่กำลังเดือดร้อนเช่น ทำของตกกระจาย ขนข้าวของหนัก แม้ว่าตนเองต้องรีบไปทำธุระ	1.00
1. สถานการณ์อยู่ต่อหน้าเสียงไม่ได้ (1)	0.17	1. เป็นสถานการณ์เฉพาะหน้าถ้าไม่ช่วยจะดูน่าเกลียด	1.00
2. บางครั้งเราอาจเจอสถานการณ์เดือดร้อนอย่างพวกเขา (2)	0.67	2. บางทีเราอาจเจอสถานการณ์อย่างนี้ คนอื่นจะได้ช่วยเหลือเราบ้าง	1.00
3. ไปกับเพื่อนแล้วเพื่อนหยุดช่วย (3)	0.83		
4. หน้าที่พลเมืองที่ดี (4)	0.83		
5. เขาก็ควรรีบเหมือนกัน (5)	0.50		
6. ยิ่งง้อเรากี่สายอยู่แล้ว ช่วยเขาก็ไม่เป็นไร (6)	-0.17	6. เมื่อเห็นคนกำลังเดือดร้อนเราควรช่วยเหลือ	1.00
14.เคยหรือไม่ที่ท่านกำลังดูรายการโทรทัศน์ที่ชอบอยู่ แล้วคุณแม่ให้ไปทำงานอย่างอื่นท่านจะรีบไปที่ไหน เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.83	14.ช่วยงานของคนในครอบครัว แม้ว่ากำลังดูรายการโทรทัศน์หรือทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบอยู่	1.00
1. กลัวคุณแม่ดู (1)	1.00	1. กลัวถูกพ่อแม่ หรือผู้ปกครองดู	1.00
2. คุณแม่จะได้ชื่อของที่ชอบได้ให้ (2)	0.50	2. ช่วยแล้วจะได้ชื่อที่ชอบได้	1.00
3. คุณพ่อให้รีบไปช่วยงานคุณแม่ก่อน (3)	0.83	3. ที่บ้านสอนว่าต้องช่วยเหลือกัน	1.00
4. เป็นกฎระเบียบภายในบ้าน (4)	0.83	4. เป็นข้อตกลงของคนในครอบครัว	1.00
5. คุณแม่จะได้ไม่เหนียว (5)	0.83	5. งานจะได้เสร็จเร็วขึ้น	1.00
6. มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือพ่อแม่ (6)	0.67	6. มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือคนในครอบครัว	1.00
15. เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคมในช่วงปิดเทอม/ช่วงวันหยุดใหม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.67		
1. คนอื่นขอให้ไปเป็นเพื่อน (1)	-0.50	1. กลัวคนชวนไม่พอใจ	1.00
2. ได้ไปเที่ยวหลังช่วยกิจกรรม (2)	0.83		
3. พ่อแม่/ เพื่อนชวนไป (3)	0.83		
4. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน (4)	0.83		
5. อยู่บ้านก็ไม่ได้ทำอะไร อย่างน้อยก็ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	0.17	5. อยู่บ้านก็ไม่ได้ทำอะไร อย่างน้อยก็ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	0.67
6. รู้สึกดีเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรม (6)	0.83	6. ได้ทำประโยชน์เพื่อสังคม สังคมจะได้น่าอยู่ขึ้น	1.00

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม			
16. ช่วยงานคนอื่นแล้วเหนื่อยมากแต่ก็ยังรู้สึกสุขใจ เหตุผลที่เคยรู้สึกตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.67	16. ช่วยงานคนอื่นแม้ว่าจะทำให้ตนเองเหน็ดเหนื่อย	1.00
1. อย่างน้อยก็ไม่มีใครตำหนิเราได้ (1)	0.83		
2. ได้ของตอบแทนที่อยากได้ (2)	0.83		
3. สนุกเพราะมีเพื่อนช่วยงานหลายคน (3)	0.50		
4. ได้ตอบแทนบุญคุณเขา (4)	0.50	4. เป็นการตอบแทนที่เขาเคยช่วยเรา	1.00
5. เป็นคนที่เราอยากช่วย (5)	0.00	5. งานของเขาจะได้สำเร็จ/ เสร็จ	1.00
6. ได้รับรอยยิ้มจากคนที่เราช่วย (6)	0.17	6. คนที่ถูกช่วยจะมีความสุข	1.00
17. รู้สึกเหนื่อยๆ แต่ท่านยังไปช่วยคนอื่นขนของ ยกของ เข็นรถ ฯลฯ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.83	17. แม้จะรู้สึกเหนื่อยล้าแต่ก็ยังช่วยเหลือคนที่กำลัง ทำงานหนัก เช่น ขนของ ยกของ เข็นรถ เป็นต้น	1.00
1. ไม่สามารถปฏิเสธคำขอร้องได้ (1)	0.17	1. ถ้าไม่ช่วยคนอื่นจะเราใจดำ	1.00
2. บางที่เราอาจต้องขอความช่วยเหลือจากเขา (2)	0.83		
3. พ่อแม่/ ครู/ คนอื่นใช้ให้ไปช่วย (3)	0.67		
4. คนรู้จักกันต้องช่วยเหลือ (4)	0.83		
5. เป็นงานของส่วนรวม (5)	0.83		
6. เหนื่อยกายแต่สุขใจ (6)	0.50		
18. ท่านถือของหนักแต่ก็สละที่นั่งบนรถเมล์ให้เด็ก คนแก่ คนท้อง ฯลฯ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.50		
1. พวกเขายืนใกล้ท่าน (1)	0.17		
2. พวกเขาถือของให้เราได้ (2)	-0.33		
3. พ่อแม่/ ครู สอนไว้ (3)	0.83	ตัดข้อคำถามออกเพราะสถานการณ์ไม่เหมาะสม เนื่องจาก นักเรียนมีโอกาสเจอสถานการณ์ไม่เท่ากัน	
4. เป็นมารยาทการใช้บริการรถเมล์ (4)	0.83		
5. เพราะคนเหล่านี้ลำบากที่จะยืนบนรถเมล์ (5)	0.83		
6. ของหนักแค่นี้ไม่เป็นไร ไม่ได้ลำบากอะไร (6)	-0.17		
ความมุ่งมั่นพัฒนา			
ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น			
19. ท่านกับเพื่อนๆช่วยกันจัดตกแต่งห้องเรียน เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.67	19. ร่วมมือกับเพื่อนๆช่วยกันจัดตกแต่งห้องเรียนให้ สวยงาม	0.83
1. ครูสั่งให้ทำ (1)	0.17	1. คำสั่งของครูถ้าไม่ทำอะไรจะโดนดุทั้งห้อง	1.00
2. เป็นคะแนนเก็บของวิชาต่างๆ (2)	0.50		
3. เป็นข้อเสนอแนะของเพื่อนๆในห้อง (3)	0.50	3. เป็นข้อเสนอแนะของเพื่อนๆส่วนใหญ่ในห้อง (3)	0.50
4. ห้องเรียนจะได้สวยเหมือนห้องเรียนห้องอื่น (4)	0.33	4. เป็นนักเรียนก็ต้องมีหน้าที่ทำห้องเรียนของตนให้ สวยงามน่าอยู่	1.00
5. จะได้เพิ่มบรรยากาศในการเรียน (5)	0.50		
6. อยากให้ห้องเรียนสวยงาม (6)	0.50	6. ห้องเรียนจะได้สวยงามทุกคนจะได้เรียนอย่างมี ความสุข	1.00

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
20. ทำความสะอาดห้องเรียนแม้ไม่ใช่เวรประจำวัน เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.67		
1. เพื่อนขอร้องให้ช่วย (1)	0.00	1. เพื่อนขอให้ช่วยถ้าปฏิเสธเพื่อนจะโกรธ	1.00
2. ช่วยเพื่อนทำ จะได้ไปเล่น/ ทำงาน ด้วยกันเร็วขึ้น (2)	0.83	2. อยากให้เพื่อไปเล่น/ ทำธุระด้วย จึงช่วยเพื่อนทำ ความสะอาดห้องเรียน	1.00
3. ทำตามเพื่อนคนอื่นๆ (3)	0.83		
4. เป็นกิจกรรมของห้องเรียน (4)	0.83		
5. เห็นว่าห้องสกปรกแล้วไม่มีคนทำความสะอาด (5)	0.83		
6. ห้องเรียนจะได้สะอาดไม่สกปรก (6)	0.83		
21. เห็นหนังสือที่ห้องเรียนวางเกะกะ แล้วท่านจัดเก็บให้ เรียบร้อย เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.67	21. จัดเก็บหนังสือที่วางเกะกะในห้องเรียนให้อยู่ใน สภาพเรียบร้อย	1.00
1. อาจารย์สั่งให้ทำ (1)	0.33	1. ครูสั่งให้ทำ ถ้าไม่ทำอาจโดนตำหนิ(1)	1.00
2. อาจารย์มีคะแนนให้ (2)	0.83		
3. เพื่อนชวนจัดเก็บ (3)	0.83		
4. เป็นเวรประจำวัน (4)	0.83		
5. หนังสือจะได้ไม่ชำรุดเสียหายง่าย (5)	0.50		
6. ไม่ชอบให้ห้องเรียนรก (6)	0.00	6. เพื่อนๆจะได้อ่านหนังสือที่อยู่ในสภาพที่ดี (6)	1.00
ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น			
22. ท่านเคยเก็บขยะและทำความสะอาดบริเวณของ โรงเรียนหรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.67		
1. ครู หรือ ผอ. สั่งให้ทำ (1)	0.33	1. เป็นคำสั่งของครู / ผอ. ถ้าไม่ทำตามจะโดนต่อว่า	1.00
2. ครูมีคะแนนหรือรางวัลให้ (2)	0.83		
3. ช่วยเพื่อนเก็บ (3)	0.33	3. จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนคนอื่นๆ	1.00
4. เป็นกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน (4)	0.83		
5. เดินผ่านมาเห็นพอดี (5)	0.00	5. รู้สึกว่าโรงเรียนไม่สะอาด	1.00
6. โรงเรียนจะได้สะอาดน่าอยู่ (6)	0.50	6. คนในโรงเรียนจะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี	1.00
23. ท่านเคยรดน้ำต้นไม้ในโรงเรียนหรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	0.50		
1. อาจารย์/ผอ. ใช้ให้รด (1)	0.17	ตัดข้อคำถามออกเพราะสถานการณ์ไม่เหมาะสมกับบริบทของ โรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครส่วนมากไม่ค่อย มีต้นไม้ให้รดน้ำ	
2. อาจารย์มีคะแนนให้ (2)	0.67		
3. ไปช่วยเพื่อนรด (3)	0.50		
4. เป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (4)	0.67		
5. เห็นต้นไม้เหี่ยวเฉา (5)	0.33		
6. ภูมิทัศน์ของโรงเรียนจะได้สวยงาม (6)	0.67		

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC ครั้งที่ 1	ข้อคำถามที่ปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ	ค่า IOC ครั้งที่ 2
24. ท่านเคยล้างห้องน้ำของโรงเรียนหรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. ถูกงโทษให้ทำ (1) 2. เป็นการสอบภาคปฏิบัติ (2) 3. ช่วยเพื่อนล้าง (3) 4. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน (4) 5. อยากช่วยนักการภารโรงล้าง (5) 6. เห็นห้องน้ำสกปรกเลยล้างเอง (6)	0.67 0.83 0.67 0.67 0.83 0.33 0.50	ตัดข้อคำถามออก เพราะสถานการณ์ไม่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานครส่วนมากไม่ได้ทำความสะอาดห้องน้ำ จะมีแม่บ้าน นักการภารโรงเป็นคนทำความสะอาด	
ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น 25. เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. แม่จะบ่นหากไม่เข้าร่วม (1) 2. เป็นกิจกรรมที่สนุกน่าเข้าร่วม (2) 3. เพื่อนๆไปเข้าร่วมกิจกรรมกันเยอะ (3) 4. เพราะเป็นกิจกรรมของชุมชนตัวเอง (4) 5. แบ่งเบาระยะพ่อแม่ในการช่วยเหลือชุมชน(5) 6. อยากให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (6)	0.83 0.50 0.50 0.50 0.67 0.83 0.83	ไม่มีการปรับแก้	
26. ท่านเคยร่วมมือกับเพื่อนๆแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน/ชุมชนหรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. กลัวคนอื่นว่าตัวไม่มีประโยชน์ (1) 2. เป็นส่วนหนึ่งของงานในวิชาที่เรียน (2) 3. ทำตามความคิดของเพื่อนในกลุ่ม(3) 4. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน/ชุมชน (4) 5. ปัญหาเหล่านั้นส่งผลต่อคนในโรงเรียน/คนในชุมชน (5) 6. โรงเรียน/ชุมชนจะได้อยู่ในสภาพที่ดีที่ควรจะเป็น (6)	0.83 0.83 0.67 0.83 0.83 0.83	ไม่มีการปรับแก้	
27. เก็บขยะหรือทำความสะอาดในที่สาธารณะ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. เดินผ่านขยะแล้วคนอื่นมองอยู่ (1) 2. คนในสังคมจะได้ชื่นชม (2) 3. มีเพื่อนทำด้วยกันหลายคน (3) 4. เป็นกิจกรรมของทางโรงเรียน (4) 5. เห็นว่ามีขยะทิ้งไม่ถูกที่/พื้นที่สาธารณะสกปรก (5) 6. ชุมชนจะได้สะอาดน่าอยู่ (6)	0.83 0.33 0.83 0.83 0.83 0.83	1. มีคนมองตอนเดินผ่านขยะถ้าไม่เก็บจะโดนนิโทษ	1.00

จากตาราง 3.4 พบว่ามีข้อคำถามสถานการณ์ประสบการณ์จิตอาสา 4 ข้อ ที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าสถานการณ์ไม่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร คือ ข้อ 23 และ ข้อ 24 และเห็นว่าสถานการณ์ข้อ 1 และ ข้อ 18 นักเรียนมีโอกาสในการแสดงพฤติกรรมจิตอาสาต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้สร้างข้อคำถามเพิ่มอีก 4 ข้อ เพื่อทดแทนข้อคำถาม ข้อ 1 ข้อ 18 ข้อ 23 และ ข้อ 24 และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยค่า IOC ของสถานการณ์มีค่าเท่ากับ 1.00 ทั้ง 4 ข้อ โดยค่า IOC ของเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในแต่ละสถานการณ์อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ ดังตาราง 3.5

ตาราง 3.5 ความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามสถานการณ์เพิ่มเติม

ข้อคำถามเดิม	ค่าIOC	ข้อคำถามที่ปรับปรุง
การช่วยเหลือผู้อื่น 1. เมื่อ น้อง เพื่อน พี่ พ่อแม่ หรือ ครู ไม่สะดวกไปทำธุระด้วยตนเอง เช่น ต้องไปซื้อของแต่ไปไม่ได้เพราะกำลังทำงานอย่างอื่นอยู่ ท่านจะช่วยให้ไปทำธุระให้ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. โดนพวกเขาบังคับให้ไปทำให้ (1) 2. พวกเขาไม่ค่าตอบแทนหรือรางวัลให้ (2) 3. ออยากเป็นที่รักของพวกเขา (3) 4. เพราะเป็นคนรู้จักกันก็ต้องช่วยเหลือกัน (4) 5. อยู่ว่างๆสิ่งที่ไปทำให้ก็ไม่ได้อะไรมาก (5) 6. เห็นพวกเขายุ่งเลยอยากช่วยแบ่งเบาภาระ(6)	1.00 1.00	1. ไปทำธุระให้กับพ่อแม่ พี่ น้องหรือครูที่ไม่สะดวกไปทำธุระด้วยตนเอง เนื่องจากพวกเขาติดธุระอื่นอยู่ 5. ไม่ใช่เรื่องลำบากหรือยุ่งยากจนเกินไปที่จะทำธุระให้กับพวกเขา
การเสียสละต่อสังคม 18. ยอมให้คนอื่นแซงคิวเข้าห้องน้ำหรือแซงคิวซื้อข้าวก่อน และเมื่อมีคนเข้าแถวรอกันเยอะท่านจะกลับไปต่อท้ายแถวใหม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. เขาเข้ามาแซงโดยที่ไม่ได้เต็มใจ (1) 2. เป็นคนรู้จักกัน ถ้าเรารีบจะได้ขอแซงคิวบ้าง (2) 3. คนอื่นในแถวก็ยอมให้แซงคิวเหมือนกัน (3) 4. เขาเคยให้เราแซงคิวก่อน (4) 5. เห็นเขารีบแล้วเราเองก็ไม่ได้รีบอะไร (5) 6. เห็นว่าเป็นเด็กหรือคนแก่ ให้รอนานๆคงจะไม่ไหวเลยเสนอตัวให้เขาแซงคิว (6)	1.00 1.00	18. ยอมสละคิวห้องน้ำหรือคิวซื้อข้าวให้กับคนที่มีความจำเป็นเร่งด่วน 1. กลัวถูกตำหนิว่าแกล้งน้ำใจ (1) 2. เป็นคนรู้จักกันวันหน้าวันหลังจะได้ขอแซงคิวบ้าง 3. คนอื่นๆ ในแถวก็ยอมสละคิวเหมือนกัน 4. เขาเคยให้ความช่วยเหลือเรามาก่อน
ความมุ่งมั่นพัฒนา 23. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน เช่น จัดสวนหย่อมทำความสะอาดหอประชุมหรือบริเวณโรงเรียน ทำความสะอาดห้องน้ำ ฯลฯ หรือไม่ เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 1. เป็นกิจกรรมบังคับของทางโรงเรียน (1) 2. เป็นกิจกรรมที่มีคะแนนให้ (2) 3. เข้าร่วมกิจกรรมตามเพื่อนๆ (3) 4. นักเรียนก็ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน (4) 5. เห็นว่าโรงเรียนไม่สะอาดน่าอยู่ (5) 6. คนในโรงเรียนจะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี (6)	1.00 1.00	23. เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน เช่น จัดสวนหย่อม ทำความสะอาดหอประชุมหรือบริเวณโรงเรียน ทำความสะอาดห้องน้ำ ฯลฯ 4. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้น

ข้อความเดิม	ค่าIOC	ข้อความที่ปรับปรุง
24. เมื่อเห็นอาคารสถานที่ หรือทรัพย์สินของโรงเรียนเสียหาย/ชำรุด ท่านแจ้งครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เหตุผลที่เคยกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก	1.00	24. แจ้งครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบทันที เมื่อพบ เห็นอาคารสถานที่หรือ ทรัพย์สินของโรงเรียน เสียหายหรือชำรุด
1. กลัวคำอื่นว่าไม่จิตสำนึกสาธารณะ(1)	1.00	
2. จะได้รับคำชื่นชมจากครู (2)	1.00	
3. เพื่อนๆเห็นว่าควรแจ้งครูให้ทราบ (3)	1.00	
4. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องช่วยดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน (4)	1.00	
5. อาคารหรือสิ่งของนั้นๆจะได้อยู่ในสภาพพร้อมในการใช้งาน (5)	1.00	
6. จะได้ไม่ก่ออันตรายต่อทุกคน หรือสิ่งของเหล่านั้นจะได้ใช้ได้นานๆ (6)	1.00	

จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา สรุปได้ว่าแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นฉบับร่าง 27 ข้อ ข้อคำถามประสพการณ์มีความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 ส่วนมากมีค่าเท่ากับ 1.00 (ร้อยละ 40.74) มีความตรงเชิงเนื้อหาของเหตุผลในการกระทำจิตอาสาตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 ซึ่งส่วนมากมีค่าเท่ากับ 1.00 (ร้อยละ 54.32) จากการตรวจสอบพบว่าค่า IOC ที่มีค่าเท่ากับ 0.50 ทั้งข้อคำถามประสพการณ์มีความตรงเชิงเนื้อหา และเหตุผลในการกระทำจิตอาสาตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 7.41 และ ร้อยละ 13.58 ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 3.6

ตาราง 3.6 ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาจำนวนค่า IOC แต่ละค่าในแบบวัดจิตอาสา

องค์ประกอบจิตอาสา	จำนวนค่า IOC ของข้อคำถาม				รวม
	0.50 จำนวนข้อ (ร้อยละ)	0.67 จำนวนข้อ (ร้อยละ)	0.83 จำนวนข้อ (ร้อยละ)	1.00 จำนวนข้อ (ร้อยละ)	
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ1-9)					
ข้อคำถามประสพการณ์	2 (22.22)	4 (44.44)	1 (11.11)	2 (22.22)	9 (100)
เหตุผลในการกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 6 ขั้น	7 (12.96)	15 (27.78)	0 (0.00)	32 (59.26)	54 (100)
การเสียสละต่อสังคม (ข้อ10-18)					
ข้อคำถามประสพการณ์	-	1(11.11)	1 (11.11)	7 (77.78)	9 (100)
เหตุผลในการกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 6 ขั้น	8 (14.81)	7 (12.96)	6 (11.11)	33 (61.11)	54 (100)
ความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อ19-27)					
ข้อคำถามประสพการณ์	-	2 (22.22)	5 (55.56)	2 (22.22)	9 (100)
เหตุผลในการกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 6 ขั้น	7 (12.96)	3(5.56)	21 (38.89)	23 (42.59)	54 (100)
รวม					
ข้อคำถามประสพการณ์	2 (7.41)	7 (25.93)	7 (25.93)	11 (40.74)	27 (100)
เหตุผลในการกระทำตามขั้นของโคลเบอร์ก 6 ขั้น	22 (13.58)	25 (15.43)	27 (16.67)	88 (54.32)	162 (100)

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพุทธจักรวิทยาลัย จำนวน 49 คน เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2558 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือ โดยหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) และวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (reliability) ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาว่ามีความเหมาะสมกับตัวอย่างวิจัยหรือไม่พร้อมกับวิเคราะห์ความ เข้าใจในการทำแบบวัดของตัวอย่างวิจัยด้วย โดยมีผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

(1) ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของ กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test พบว่า ข้อคำถามทั้ง 27 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 0.77 – 9.11 สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงกับคนที่ได้คะแนนต่ำ (ค่า $p < 0.05$) เกือบทุก ข้อ ยกเว้น ข้อ 1 และข้อ 5 ที่ไม่สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงกับคนที่ได้คะแนนต่ำ โดยมี ค่า p มากกว่า 0.05 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้ง 27 ข้อ (Corrected Item-Total Correlation) พบว่าข้อคำถามมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมทั้ง 27 ข้อ อยู่ระหว่าง 0.10 – 0.67 โดยค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน รวมทั้ง 27 ข้อ ของข้อ 1 และข้อ 5 ต่ำเช่นกัน แสดงว่าข้อ 1 และข้อ 5 มีค่าอำนาจจำแนกต่ำ รายละเอียดดังตาราง 3.7

ตาราง 3.7 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกข้อคำถามรายข้อของแบบวัดจิตอาสาฉบับร่าง

ข้อ คำถาม	t	Corrected Item-Total Correlation	ข้อ คำถาม	t	Corrected Item-Total Correlation	ข้อคำถาม	t	Corrected Item-Total Correlation
ข้อ 1	1.38	0.28	ข้อ 10	3.65**	0.50	ข้อ 19	5.90**	0.56
ข้อ 2	2.10*	0.29	ข้อ 11	6.89**	0.66	ข้อ 20	9.11**	0.62
ข้อ 3	5.56**	0.56	ข้อ 12	6.13**	0.66	ข้อ 21	2.65*	0.35
ข้อ 4	2.27*	0.39	ข้อ 13	4.87**	0.51	ข้อ 22	4.30**	0.55
ข้อ 5	0.77	0.10	ข้อ 14	3.48**	0.49	ข้อ 23	2.61*	0.33
ข้อ 6	5.45**	0.63	ข้อ 15	5.05**	0.58	ข้อ 24	4.51**	0.46
ข้อ 7	2.86*	0.45	ข้อ 16	3.71**	0.51	ข้อ 25	6.29**	0.50
ข้อ 8	5.10**	0.48	ข้อ 17	7.64**	0.67	ข้อ 26	3.96**	0.44
ข้อ 9	2.61*	0.43	ข้อ 18	3.23**	0.45	ข้อ 27	5.07**	0.41

หมายเหตุ: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

(2) ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบวัดจิตอาสา มีความเที่ยงทั้งฉบับสูง โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.90 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดค่อนข้างสูง (SEM=10.64) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงแต่ละองค์ประกอบพบว่า ค่าความเที่ยงองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าความเที่ยงค่อนข้างต่ำ คือมีค่าเท่ากับ 0.70 มีค่าความเที่ยงองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม และด้านความมุ่งมั่นพัฒนามีค่าความเที่ยงในระดับที่สูง โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84 และ 0.78 ตามลำดับ โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดค่อนข้างสูง (SEM = 5.61, 5.91 และ 6.14 ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 3.8

ตาราง 3.8 ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา 27 ข้อคำถาม

ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted		ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted		ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted	
	วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ		วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ		วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ
1	0.90	0.70	10	0.90	0.82	19	0.90	0.73
2	0.90	0.70	11	0.89	0.81	20	0.89	0.73
3	0.90	0.65	12	0.89	0.81	21	0.90	0.79
4	0.90	0.63	13	0.90	0.83	22	0.90	0.76
5	0.91	0.74	14	0.90	0.84	23	0.90	0.77
6	0.90	0.65	15	0.90	0.83	24	0.90	0.76
7	0.90	0.64	16	0.90	0.82	25	0.90	0.73
8	0.90	0.66	17	0.89	0.81	26	0.90	0.75
9	0.90	0.66	18	0.89	0.83	27	0.90	0.75
ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบ								
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ 1- 9)			$\alpha = 0.70$	SEM = 5.61				
การเสียสละต่อสังคม (ข้อ 10 - 18)			$\alpha = 0.84$	SEM = 5.91				
ความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อ 19 - 27)			$\alpha = 0.78$	SEM = 6.14				
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ			$\alpha = 0.90$	SEM = 10.64				

(3) ความชัดเจนและความเหมาะสมของภาษา และความเข้าใจในการทำแบบวัดจิตอาสาของตัวอย่างวิจัย จากการนำแบบวัดจิตอาสาไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 49 คน พบว่า ภาษาที่ใช้มีความหมายชัดเจน ไม่กำกวม ภาษามีความเหมาะสมกับระดับวัยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนส่วนมากมีความเข้าใจในการทำแบบวัดจิตอาสาแต่มีบางคนที่ทำแบบวัดจิตอาสาไม่ถูกต้อง โดยจะมีความเข้าใจผิด 2 กรณี คือ 1) ตอบเฉพาะคำถามประสบการณ์จิตอาสาว่าเคย หรือ ไม่เคย แต่ไม่ได้ตอบเหตุผลในการกระทำพฤติกรรม และ 2) ตอบ

คำถามประสบการณ์จิตอาสาว่าเคย หรือ ไม่เคย พร้อมกับตอบเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมแต่ตอบเหตุผลในแต่ละสถานการณ์มากกว่า 1 เหตุผล ดังนั้นค่าชี้แจงของแบบวัดจึงต้องระบุให้ชัดเจนในวิธีการตอบพร้อมกับการชี้แจงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากการหาคุณภาพของแบบวัดจิตอาสาสรุปได้ว่า ข้อคำถามจิตอาสาส่วนใหญ่เป็นข้อคำถามที่มีคุณภาพ ยกเว้นข้อคำถาม ข้อ 1 และ ข้อ 5 ที่มีคุณภาพของค่าอำนาจจำแนกต่ำ ไม่สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงกับคนที่ได้คะแนนต่ำ (มีค่า t เท่ากับ 1.38 และ 0.77, $p > 0.05$)

8) คัดเลือกข้อคำถามจากแบบวัดฉบับร่าง 27 ข้อ ให้เหลือ 18 ข้อตามโครงสร้างที่ได้กำหนดไว้ และเนื่องจากนำแบบวัดจิตอาสาไปทดลองใช้พบว่าแบบวัด 27 ข้อนั้นใช้เวลาในการทำแบบวัดค่อนข้างมาก โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามโดย 1) กำหนดให้ตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบมีข้อคำถามละ 2 ข้อ ซึ่งจะทำให้แบบวัดจิตอาสายังคงมีความตรงเชิงเนื้อหา 2) พิจารณา ค่า Cronbach's alphaif Item Deleted ของแต่ละข้อ โดยจะตัดข้อที่มีค่า Cronbach's alphaif Item Deleted สูงออก ซึ่งหมายถึงถ้าเราตัดข้อคำถามนั้นออกจะทำให้ค่าความเที่ยงสูงขึ้น นอกจากการพิจารณาค่า Cronbach's alphaif Item Deleted ผู้วิจัยได้พิจารณาค่าอำนาจจำแนกประกอบด้วย ซึ่งจะพิจารณาตัดข้อคำถามที่มีค่า t ต่ำออก โดยมีรายละเอียดข้อที่ตัดออกดังนี้ องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ข้อที่ตัดออกได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 5 และข้อ 9 องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคมข้อที่ตัดออกได้แก่ ข้อ 10 ข้อ 14 และ ข้อ 18 และองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนาข้อที่ตัดออกได้แก่ ข้อ 21 ข้อ 23 และข้อ 26

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา 18 ข้อ พบว่าแบบวัดจิตอาสา มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SEM) เท่ากับ 10.85 เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงตามองค์ประกอบพบว่า ความเที่ยงขององค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นมีค่าเท่ากับ 0.69 ความเที่ยงขององค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคมมีค่าเท่ากับ 0.81 และ ความเที่ยงขององค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนามีค่าเท่ากับ 0.77 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SEM) เท่ากับ 3.95, 4.57 และ 4.85 ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 3.9

ตาราง 3.9 ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา 18 ข้อคำถาม

ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted		ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted		ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted	
	วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ		วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ		วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ
2	0.89	0.70	11	0.88	0.77	19	0.88	0.71
3	0.88	0.67	12	0.88	0.75	20	0.88	0.70
4	0.88	0.62	13	0.88	0.80	22	0.88	0.77
6	0.88	0.63	15	0.88	0.80	24	0.88	0.74
7	0.88	0.61	16	0.88	0.79	25	0.88	0.73
8	0.88	0.67	17	0.88	0.76	27	0.88	0.75
ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบ								
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ 1- 9) ตัด 1,5,9				$\alpha = .69$	SEM = 3.95			
การเสียสละต่อสังคม (ข้อ 10 - 18) ตัดข้อ 10,14,18				$\alpha = .81$	SEM = 4.57			
ความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อ 19 - 27) ตัดข้อ 21,23, 26				$\alpha = .77$	SEM = 4.85			
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ				$\alpha = .89$	SEM = 10.85			

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การขอความร่วมมือในการวิจัย ดำเนินการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยในโรงเรียน
2. ส่งหนังสือราชการตามข้อ 1 ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษา
3. ติดต่อไปยังโรงเรียนและขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนให้มอบหมายไปยังฝ่ายที่รับผิดชอบ เช่น ฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายแนะแนวช่วยดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยกับนักเรียน
4. กำกับติดตามแบบวัดคืนโดยติดต่อกับทางโรงเรียนหรือฝ่ายที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนทางโทรศัพท์อย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับนัดวันและเวลาในการติดต่อรับแบบวัดคืนด้วยตนเอง
5. ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1 เดือนในช่วงวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 ถึงวันที่ 19 มิถุนายน 2558 โดยได้ข้อมูลกลับมาจำนวน 720 ชุด จากโรงเรียนในสังกัด สพฐ. 2 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัด กทม. 2 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัด สช. 2 โรงเรียนจากจำนวนแบบวัดที่ส่งไปทั้งหมดสังกัดละ 3 โรงเรียนจำนวน 1,080 ชุด
6. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัดที่ได้รับกลับคืนมา ซึ่งมีอัตราการตอบกลับและรายละเอียดของความสมบูรณ์ของแบบวัดดังแสดงในตาราง 3.10

ตาราง 3.10 จำนวนแบบวัดและอัตราการตอบกลับจำแนกตามสังกัด

สังกัด โรงเรียน	โรงเรียน	ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล	จำนวนแบบวัด ที่ส่งไป(ฉบับ)	อัตราการตอบกลับ		ความสมบูรณ์ของแบบวัด	
				จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สพฐ.	โรงเรียนที่ 1	20 – 29 พ.ค. 2558	120	120	100	113	94.17
	โรงเรียนที่ 2	20 พ.ค. – 11 มิ.ย. 2558	120	120	100	117	97.50
	โรงเรียนที่ 3	ส่งแบบวัดเมื่อวันที่ 19 พ.ค. 2558	120	0	0	0	0
กทม.	โรงเรียนที่ 4	20 – 25 พ.ค. 2558	120	120	100	115	95.83
	โรงเรียนที่ 5	25 พ.ค. – 8 มิ.ย. 2558	120	120	100	117	97.50
	โรงเรียนที่ 6	ส่งแบบวัดเมื่อวันที่ 22 พ.ค. 2558	120	0	0	0	0
สช.	โรงเรียนที่ 7	21 พ.ค. – 19 มิ.ย. 2558	120	120	100	118	98.33
	โรงเรียนที่ 8	22 พ.ค. – 3 มิ.ย. 2558	120	120	100	113	94.17
	โรงเรียนที่ 9	ส่งแบบวัดเมื่อวันที่ 9 มิ.ย. 2558	120	0	0	0	0
รวม			1,080	720	66.67	693	96.25

จากการเก็บข้อมูลวิจัยผู้วิจัยได้ส่งแบบวัดจิตอาสาไปจำนวน 1,080 ให้กับโรงเรียน ได้รับแบบวัดจิตอาสากลับคืนมาจำนวน 720 ชุด ถือว่าเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 66.67 เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัดจิตอาสา 720 ชุดพบว่า แบบวัดจิตอาสาที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้มีจำนวน 693 ฉบับ (96.25%) แสดงว่าแบบวัดจิตอาสาที่มีความเป็นปรนัยในการตอบแบบวัด นักเรียนมีความเข้าใจในวิธีการตอบแบบวัดจิตอาสา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่าง และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่าง

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจงของตัวอย่าง ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สัมประสิทธิ์การกระจาย (coefficient of variation) ความเบ้ (skewness) ความโด่ง (kurtosis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของข้อความแบบวัดจิตอาสา

วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของข้อความแบบวัดจิตอาสาเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของการตอบแบบวัดจิตอาสาของตัวอย่าง ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (standard deviation) สัมประสิทธิ์การกระจาย (coefficient of variation) ความเบ้ (skewness) ความโด่ง (kurtosis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดจิตอาสา ได้แก่ การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ความเป็นปรนัยของแบบวัดจิตอาสา โดยพิจารณาความเป็นปรนัยด้านภาษาที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิและการนำแบบวัดจิตอาสาไปทดลองใช้ การพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน การแปลผลตามนियามยามของจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test พร้อมกับพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected item to total correlation) การหาคุณภาพความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ด้วยโปรแกรม SPSS และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) ด้วยโปรแกรม LISREL

3.2 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามภูมิภาค วิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามเพศ จำนวนการเข้าร่วมจิตอาสาในโรงเรียน และการเข้าร่วมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ t-test วิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามระดับชั้น สังกัดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ one-way ANOVA วิเคราะห์ระดับจิตอาสาในแต่ละองค์ประกอบจำแนกตามระดับชั้น สังกัดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ one-way MANOVA

3.3 วิเคราะห์ระดับเหตุผลของพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมต้นจำแนกตามภูมิภาคด้วยการหาความถี่ ร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก และวิเคราะห์ระดับจิตอาสา พร้อมทั้งระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรม จิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคของนักเรียน โดยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสา ประกอบด้วย

- 2.1 ความตรงเชิงเนื้อหาแบบวัดจิตอาสา
- 2.2 ความเป็นปรนัยของแบบวัดจิตอาสา
- 2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตอาสา
- 2.4 ความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา
- 2.5 ความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดจิตอาสา

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคของนักเรียนประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคของนักเรียน

3.2 วิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคของนักเรียน

เพื่อให้การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลมีความเข้าใจตรงกันและเพื่อความสะดวกผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติและตัวแปรต่างๆดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ

Mean	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยคะแนนของตัวแปร (mean)
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของตัวแปร
Ku	หมายถึง	ความโด่งของคะแนนของตัวแปร
CV	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ของการแปรผันของคะแนนของตัวแปร
Min	หมายถึง	คะแนนต่ำสุดของตัวแปร
Max	หมายถึง	คะแนนสูงสุดของตัวแปร
χ^2	หมายถึง	ค่าสถิติไค – สแควร์ที่ใช้ทดสอบสมมติฐานว่างฟังก์ชันความถ่วงถ่วงมีค่าเป็นศูนย์หรือไม่ หรือโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
R^2	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การทำนาย
df	หมายถึง	ค่าองศาอิสระ
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
SE	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความถ่วงถ่วง
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความถ่วงถ่วงที่ปรับแก้แล้ว
NFI	หมายถึง	ดัชนีวัดความเป็นปกติ
RFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความสัมพันธ์
CFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความถ่วงถ่วงเปรียบเทียบ
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ
SS	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของความเบี่ยงเบน
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนกำลังสอง

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรในการวิจัย

Help	หมายถึง	การช่วยเหลือผู้อื่น
VOLUN1–VOLUN6	หมายถึง	ข้อความข้อ 1-6 ในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น
SAF_S	หมายถึง	การเสียสละต่อสังคม
VOLUN7–VOLUN12	หมายถึง	ข้อความข้อ 7-12 ในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม
DEVE	หมายถึง	ความมุ่งมั่นพัฒนา
VOLUN13–VOLUN18	หมายถึง	ข้อความข้อ 13-18 ในองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา
VOLUN_M	หมายถึง	จิตอาสา

ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบวัดจิตอาสา

การนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่างวิจัยจำแนกตามภูมิหลัง ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์ ค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างวิจัย ได้แก่ เพศ ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย เงินค่าขนมที่ได้รับจากผู้ปกครองโดยเฉลี่ย จำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน และในหน่วยงานภายนอกโรงเรียน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นรวม 693 คน แบ่งเป็นนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 230 คน (ร้อยละ 33.19) นักเรียนในสังกัดสังกัดกรุงเทพมหานคร 232 คน (ร้อยละ 33.48) และนักเรียนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) 231 คน (ร้อยละ 33.33) นักเรียนในสังกัด สพฐ. และ กทม. ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.74 และ 52.16 ตามลำดับ) นักเรียนสังกัด สช. ส่วนมากเรียนอยู่ในระดับชั้น ม.3 (ร้อยละ 36.36) ส่วนนักเรียนสังกัดอื่นๆเรียนอยู่ในระดับชั้น ม.1 – ม.3 ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน นักเรียนในสังกัด สพฐ. ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่าสังกัดอื่นๆ คืออยู่ระหว่าง 3.51-4.00 (ร้อยละ 63.48) รองลงมาคือนักเรียนในสังกัด สช. ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.01-3.50 (ร้อยละ 30.30) และนักเรียนในสังกัด กทม. ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 (ร้อยละ 26.29) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านเงินค่าขนมที่ได้รับจากผู้ปกครองโดยเฉลี่ยพบว่า นักเรียนทั้ง 3 สังกัดส่วนใหญ่ได้เงินค่าขนมโดยเฉลี่ย 50-100 บาท/วัน (ร้อยละ 57.29) เมื่อพิจารณาจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน พบว่า นักเรียนในสังกัด สพฐ. ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ 2 ครั้ง/เทอม (ร้อยละ 34.78) รองลงมาคือนักเรียนในสังกัด กทม. เข้าร่วมกิจกรรม 1 ครั้ง/เทอม (ร้อยละ 36.21) และนักเรียนในสังกัด สช. ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลย (ร้อยละ 27.27) และเมื่อพิจารณาจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในหน่วยงานภายนอกโรงเรียน พบว่า นักเรียนในสังกัด กทม. และ สังกัด สช. ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 63.36 และ 53.25 ตามลำดับ) ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบวัดจิตอาสา

ตัวแปรภูมิหลัง	สังกัดโรงเรียน							
	สปฐ.		กทม.		สช.		รวม	
จำนวนนักเรียน	N	%	N	%	N	%	N	%
		230	33.19	232	33.48	231	33.33	693
เพศ								
ชาย	88	38.26	111	47.84	170	73.59	369	53.25
หญิง	142	61.74	121	52.16	61	26.41	324	46.75
รวม	230	100.00	232	100.00	231	100.00	693	100.00

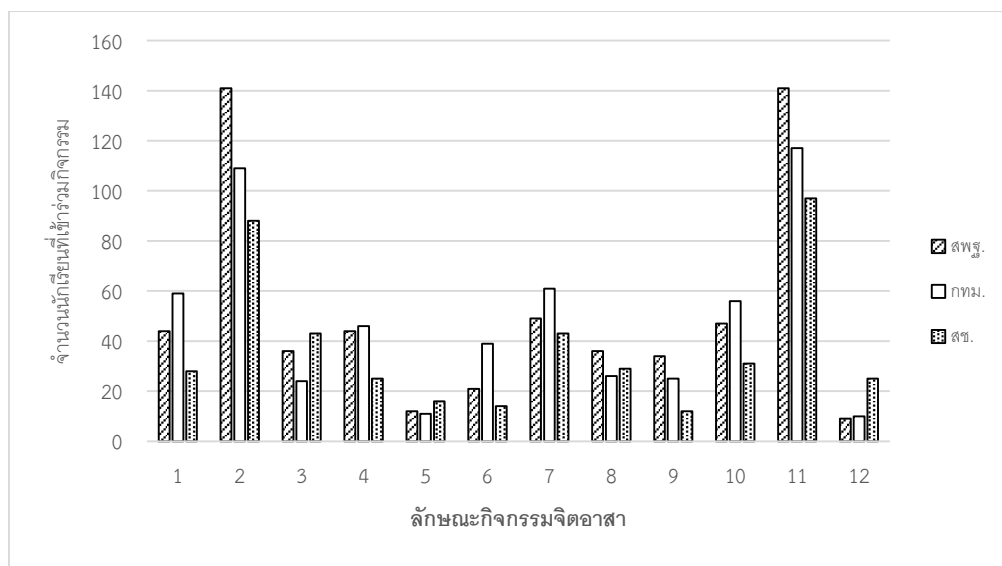
ตัวแปรภูมิหลัง	สังกัดโรงเรียน							
	สพฐ.		กทม.		สช.		รวม	
ระดับชั้น								
ม.1	79	34.35	75	32.33	71	30.74	225	32.47
ม.2	77	33.48	80	34.48	76	32.90	233	33.62
ม.3	74	32.17	77	33.19	84	36.36	235	33.91
รวม	230	100.00	232	100.00	231	100.00	693	100.00
เกรดเฉลี่ย								
ต่ำกว่า 1.50	3	1.30	8	3.45	7	3.03	18	2.60
1.50 – 2.00	15	6.52	39	16.81	18	7.79	72	10.39
2.01 – 2.50	13	5.65	32	13.79	20	8.66	65	9.38
2.51 – 3.00	17	7.39	61	26.29	58	25.11	136	19.62
3.01 – 3.50	29	12.61	55	23.71	70	30.30	154	22.22
3.51 – 4.00	146	63.48	26	11.21	53	22.94	225	32.47
ไม่ตอบ	7	3.04	11	4.74	5	2.16	23	3.32
รวม	230	100.00	232	100.00	231	100.00	693	100.00
เงินค่าขนมที่ได้รับจากผู้ปกครอง								
โดยเฉลี่ย บาท / วัน								
ต่ำกว่า 50 บาท	13	5.65	52	22.41	9	3.90	74	10.68
50 - 100บาท	153	66.52	143	61.64	101	43.72	397	57.29
101 – 150 บาท	48	20.87	20	8.62	44	19.05	112	16.16
151 – 200 บาท	7	3.04	6	2.59	28	12.12	41	5.92
มากกว่า 200 บาท	4	1.74	4	1.72	16	6.93	24	3.46
ไม่ตอบ	5	2.17	7	3.02	33	14.29	45	6.49
รวม	230	100.00	232	100.00	231	100.00	693	100.00
จำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา/								
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน								
ไม่เคยเข้าร่วม	6	2.61	13	5.60	63	27.27	82	11.83
1 ครั้ง/เทอม	42	18.26	84	36.21	43	18.61	169	24.39
2 ครั้ง/เทอม	80	34.78	63	27.16	42	18.18	185	26.70
3 ครั้ง/เทอม	30	13.04	26	11.21	34	14.72	90	12.99
4 ครั้ง/เทอม	35	15.22	11	4.74	15	6.49	61	8.80
5 ครั้ง/เทอม	16	6.96	8	3.45	17	7.36	41	5.92
มากกว่า 5 ครั้ง/เทอม	18	7.83	15	6.47	16	6.93	49	7.07
ไม่ตอบ	3	1.30	12	5.17	1	0.43	16	2.31
รวม	230	100.00	232	100.00	231	100.00	693	100.00
การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา /								
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์อื่นที่ไม่ใช่								
กิจกรรมของโรงเรียน								
เคย	125	54.35	85	36.64	108	46.75	318	45.89
ไม่เคย	104	45.22	147	63.36	123	53.25	374	53.97
ไม่ตอบ	1	0.43	0	0.00	0	0.00	1	0.14
รวม	230	100.00	232	100.00	231	100.00	693	100.00

ลักษณะกิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญประโยชน์ที่นักเรียนเข้าร่วม

กิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียนส่วนมากที่นักเรียนทั้ง 3 สังกัด เข้าร่วมมากที่สุด คือ การรักษาสภาพแวดล้อม เก็บขยะริมทาง (ร้อยละ 21.54) รองลงมาคือ การทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ (ร้อยละ 20.51) โดยนักเรียนในสังกัด สพฐ. มีจำนวนนักเรียนเข้าร่วมทั้ง 2 กิจกรรมนี้มากกว่านักเรียนในสังกัด กทม. และ สช. ส่วนกิจกรรมจิตอาสาของโรงเรียนส่วนมากที่นักเรียนทั้ง 3 สังกัด เข้าร่วมน้อยที่สุด คือ การตั้งหน่วยบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย (ร้อยละ 2.67) และการบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามโรงพยาบาล (ร้อยละ 2.37) โดยนักเรียนในสังกัด สพฐ. มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการตั้งหน่วยบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้อยกว่านักเรียนในสังกัดอื่นๆ และ นักเรียนในสังกัด กทม. มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการบริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามโรงพยาบาลน้อยกว่าสังกัดอื่นๆ รายละเอียดดังตาราง 4.2 และรูปภาพ 4.1

ตาราง 4.2 ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาของโรงเรียนในแต่ละสังกัดที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม

ลักษณะกิจกรรมจิตอาสา	สังกัดโรงเรียน							
	สปฐ.		กทม.		สช.		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1 จัดกิจกรรมวันเด็กให้เพื่อนๆ	44	7.17	59	10.12	28	6.21	131	7.95
2 .ทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ	141	22.96	109	18.70	88	19.51	338	20.51
3 ปลูกป่าชายเลน	36	5.86	24	4.12	43	9.53	103	6.25
4 พัฒนาสุขาโรงเรียน/วัด	44	7.17	46	7.89	25	5.54	115	6.98
5 บริการช่วยเหลือผู้ป่วยตามโรงพยาบาล	12	1.95	11	1.89	16	3.55	39	2.37
6 สอนรำ/ดนตรีให้เพื่อนๆในโรงเรียนหรือชุมชน	21	3.42	39	6.69	14	3.10	74	4.49
7 ร่วมรณรงค์อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย	49	7.98	61	10.46	43	9.53	153	9.28
8 ป็นหนังสือปั่นความรู้ส่งผู้ด้อยโอกาส	36	5.86	26	4.46	29	6.43	91	5.52
9 อ่านหนังสือหรือเล่านิทานให้คนตาบอด/เพื่อนๆฟัง	34	5.54	25	4.29	12	2.66	71	4.31
10 อาสาพัฒนาชุมชนโรงเรียน	47	7.65	56	9.61	31	6.87	134	8.13
11 รักษาสภาพแวดล้อม เก็บขยะริมทาง	141	22.96	117	20.07	97	21.51	355	21.54
12 ตั้งหน่วยบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย	9	1.47	10	1.72	25	5.54	44	2.67
รวม	614	100.00	583	100.00	451	100.00	1648	100.00

- จัดกิจกรรมวันเด็กให้น้องๆ
- ทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ
- ปลูกป่าชายเลน
- พัฒนาสุขภาพโรงเรียน/วัด
- บริการช่วยเหลือผู้ป่วยตามโรงพยาบาล
- สอนรำ/ดนตรี ให้น้องในโรงเรียนหรือชุมชน
- ร่วมรณรงค์อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย
- ปันหนังสือปันความรู้ส่งผู้ด้อยโอกาส
- อ่านหนังสือหรือเล่านิทานให้คนตาบอด/น้องๆ ฟัง
- อาสาพัฒนาชุมชน/โรงเรียน
- รักษาสภาพแวดล้อม/เก็บขยะริมทาง
- ตั้งหน่วยรับบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ภาพ 4.1 แผนภูมิเปรียบเทียบลักษณะกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนแต่ละสังกัด

กิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญประโยชน์ในหน่วยงานภายนอกโรงเรียนส่วนมากที่นักเรียนทั้ง 3 สังกัด เข้าร่วมมากที่สุด คือกิจกรรมพัฒนาชุมชน ทำความสะอาดวัดหรือที่สาธารณะ (ร้อยละ 54.46) รองลงมา คือ กิจกรรมร่วมบริจาคทรัพย์สินและสิ่งของ (ร้อยละ 19.64) และกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่นปลูกป่า ปลูกป่าชายเลน ปลูกปะการัง (ร้อยละ 16.96) รายละเอียดดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ลักษณะกิจกรรมจิตอาสาอื่นๆที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน

ลักษณะกิจกรรมจิตอาสา	สังกัดโรงเรียน							
	สพฐ.		กทม.		สช.		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
พัฒนาชุมชน ทำความสะอาดวัดหรือที่สาธารณะ	49	49.49	22	59.46	51	57.95	122	54.46
ร่วมบริจาคทรัพย์สินและสิ่งของ	25	25.25	4	10.81	15	17.05	44	19.64
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่นปลูกป่า ปลูกป่าชายเลน ปลูกปะการัง	17	17.17	6	16.22	15	17.05	38	16.96
กิจกรรมอื่นๆ	8	8.08	5	13.51	7	7.95	20	8.93
รวม	99	100.00	37	100.00	88	100.00	224	100.00

หมายเหตุ: กิจกรรมอื่นๆ เช่น บริการผู้ป่วย ทำสุขภาพให้ผู้ประสบภัยน้ำท่วม ดูแลผู้สูงอายุ ช่วยเหลือโรงเรียนในชนบท สอนรำให้เด็กในชุมชน อ่านหนังสือให้น้องและคนตาบอดฟัง เป็นต้น

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของข้อความแบบวัดจิตอาสา

ก่อนนำเสนอผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดจิตอาสา และการวิเคราะห์ระดับจิตอาสา และระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามภูมิภาคหลังของนักเรียน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของข้อความแบบวัดจิตอาสา เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยได้นำเสนอข้อมูลต่อไปนี้

1.1 ร้อยละของผู้ตอบแต่ละข้อความของแบบวัดจิตอาสา

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสา จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่นการเสียสละต่อสังคมและความมุ่งมั่นพัฒนาพบว่า องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อความที่ 1-6)นักเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการทำจิตอาสาอยู่ในขั้นที่ 6 (ทำตามความต้องการของตนเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เพื่อให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกันอยู่อย่างมีความสุข) รองลงมามีเหตุผลในการทำจิตอาสาอยู่ในขั้นที่ 4 (ทำเพราะเป็นหน้าที่) องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม (ข้อความที่ 7- 12) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสาดังกล่าว รองลงมามีเหตุผลในการทำจิตอาสาอยู่ในขั้นที่ 5 (ทำตามความเห็นชอบของตน โดยยึดความถูกต้องหรือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง) องค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อความที่ 13 -18) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสาดังกล่าว รองลงมามีเหตุผลในการทำจิตอาสาอยู่ในขั้นที่ 6 (ทำตามความต้องการของตนเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เพื่อให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกันอยู่อย่างมีความสุข) รายละเอียดดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ร้อยละของผู้ตอบคำถามของแบบวัดจิตอาสาแต่ละข้อ

รายการข้อความ (ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้งสถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่)	ไม่เคย (0) จำนวน ร้อยละ	ระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสา					
		1 จำนวน ร้อยละ	2 จำนวน ร้อยละ	3 จำนวน ร้อยละ	4 จำนวน ร้อยละ	5 จำนวน ร้อยละ	6 จำนวน ร้อยละ
การช่วยเหลือผู้อื่น							
1. ช่วยครูถือของ	30 4.33	35 5.05	22 3.17	26 3.75	235 33.91	143 20.63	202 29.15
2. อาสาทำธุระให้ครูแม้ว่าครูจะขอความช่วยเหลือโดยไม่เจาะจง	183 26.41	38 5.48	33 4.76	100 14.43	204 29.44	22 3.17	113 16.31
3. เมื่อเพื่อนมีปัญหาไม่สบายใจ ท่านเข้าไปปลอบหรือให้คำปรึกษา	66 9.52	13 1.88	29 4.18	26 3.75	169 24.39	153 22.08	237 34.20
4. สอนการบ้านให้รุ่นน้อง/ เพื่อนเมื่อตัวเองสามารถสอนได้	131 18.90	30 4.33	177 25.54	65 9.38	13 1.88	92 13.28	185 26.70

รายการข้อคำถาม (ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้งสถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่)	ไม่เคย (0) จำนวน ร้อยละ	ระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสา					
		1	2	3	4	5	6
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
5. ให้เพื่อนยืมปากกา หรืออุปกรณ์การเรียน	31 4.47	22 3.17	88 12.70	20 2.89	269 38.82	153 22.08	110 15.87
6. แบ่งขนม อาหาร หรือเครื่องดื่มให้แก่ผู้อื่น	44 6.35	35 5.05	210 30.30	23 3.32	64 9.24	45 6.49	272 39.25
การเสียสละต่อสังคม							
7. ให้สิ่งของ เช่น เสื้อผ้า ของเล่น อาหาร ฯลฯ ให้แก่ผู้อื่น แม้ว่าตนเองจะไม่ได้มีสิ่งของเหล่านั้นอย่างเหลือเฟือ	205 29.58	11 1.59	22 3.17	34 4.91	67 9.67	239 34.49	115 16.59
8. ยอมสละสิ่งของสำคัญ หรือโอกาสดีๆ ของตนให้แก่คนที่มีความจำเป็นมากกว่า	218 31.46	41 5.92	29 4.18	20 2.89	87 12.55	184 26.55	114 16.45
9. หยุดช่วยเหลือคนที่กำลังเดือดร้อนเช่น ทำของตก กระจาย ขนข้าวของหนัก แม้ว่าตนเองต้องรีบไปทำธุระ	184 26.55	26 3.75	55 7.94	31 4.47	88 12.70	101 14.57	208 30.01
10. เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคมในช่วงปิดเทอม/ ช่วงวันหยุด	302 43.58	18 2.60	31 4.47	48 6.93	54 7.79	148 21.36	92 13.28
11. ช่วยงานคนอื่นแม้ว่าจะทำให้ตนเองเหน็ดเหนื่อย	114 16.45	52 7.50	35 5.05	99 14.29	132 19.05	135 19.48	126 18.18
12. แม้จะรู้สึกเหนื่อยล้าแต่ก็ยังช่วยเหลือคนที่กำลังทำงานหนัก เช่น ขนของ ยกของ เชื้อรถ เป็นต้น	173 24.96	33 4.76	69 9.96	45 6.49	125 18.04	76 10.97	172 24.82
ความมุ่งมั่นพัฒนา							
13. ร่วมมือกับเพื่อนๆ ช่วยกันจัดตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม	118 17.03	61 8.80	38 5.48	54 7.79	144 20.78	131 18.90	147 21.21
14. ทำความสะอาดห้องเรียนแม้ไม่ใช่เวรประจำวัน	220 31.75	24 3.46	74 10.68	32 4.62	57 8.23	124 17.89	162 23.38
15. เก็บขยะหรือทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน	117 16.88	89 12.84	31 4.47	79 11.40	118 17.03	127 18.33	132 19.05
16. แจ้งครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบทันที เมื่อพบเห็นอาคารสถานที่หรือทรัพย์สินของโรงเรียน เสียหายหรือชำรุด	301 43.43	17 2.45	34 4.91	38 5.48	108 15.58	65 9.38	130 18.76
17. เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	327 47.19	16 2.31	59 8.51	41 5.92	81 11.69	41 5.92	128 18.47
18. เก็บขยะหรือทำความสะอาดในที่สาธารณะ	195 28.14	30 4.33	28 4.04	53 7.65	62 8.95	161 23.23	164 23.67

หมายเหตุ: 0 = ไม่เคยกระทำ 1= ทำเพราะถูกบังคับ กลัวคนอื่นตำหนิ/กลัวถูกลงโทษ 2=ทำเพราะต้องการได้รับรางวัลผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ 3= ทำตามความเห็นชอบของเพื่อน ครู พ่อแม่/ทำตามเพราะคนอื่นเห็นว่าดี เพื่อจะได้เป็นที่ยอมรับทางสังคม 4=ทำตามกฎระเบียบ ข้อตกลงของบ้าน กลุ่มเพื่อน โรงเรียน ชุมชน /เป็นการทำตามหน้าที่ 5= ทำตามความเห็นชอบของตน โดยยึดความถูกต้องหรือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 6=ทำตามความต้องการของตนเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เพื่อให้เพื่อนมนุษย์ด้วยกันอยู่อย่างมีความสุข

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสา

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสาตามองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานต่อไปนี้ คือ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ความเบ้ (Sk) ความโด่ง (Ku) การกระจายของข้อมูล (CV) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสาทั้ง 18 ข้อ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยจิตอาสาในระดับปานกลาง (mean = 3.29, SD= 1.25) เมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบจำนวน 3 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (mean = 3.76, SD= 1.19) รองลงมาคือ การเสียสละต่อสังคม (mean = 3.15, SD= 1.51) และความมุ่งมั่นพัฒนา (mean = 2.97, SD= 1.57) ตามลำดับ คะแนนต่ำสุดและคะแนนสูงสุดของแต่ละองค์ประกอบมีค่าตรงกัน คือ 0 และ 6 คะแนนตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าการกระจายของข้อมูล (CV) พบว่าองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา มีการกระจายของข้อมูลสูงสุด (CV = 52.86) รองลงมาคือ การเสียสละต่อสังคม (CV = 48.08) และการช่วยเหลือผู้อื่น (CV = 31.67) ตามลำดับ ในการทดสอบความเป็นโค้งปกติของลักษณะการแจกแจงข้อมูลด้วยสถิติ z-test พบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่มีการกระจายไม่เป็นโค้งปกติ แต่มีลักษณะเป็นเบ้ซ้าย แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนจากแบบวัดจิตอาสาสูงกว่าค่าเฉลี่ยและมีคะแนนกระจายกันมาก รายละเอียดดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามแบบวัดจิตอาสา

ข้อคำถาม	Mean	SD	Sk	Ku	CV (%)	Min	Max
ท่านเคยทำหรือปฏิบัติดังสถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่							
รวมระดับจิตอาสา (18 ข้อ)	3.29	1.25	-0.09	-0.39*	37.99	0	6
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ 1-6)	3.76	1.19	-0.58*	0.27	31.67	0	6
1. ช่วยอาจารย์ถือของ	4.36	1.599	-1.16*	0.92*	36.63	0	6
2. อาสาทำธุระให้ครูแม้ว่าครูจะขอความช่วยเหลือโดยไม่เจาะจง	2.90	2.13	-0.13	-1.26*	73.44	0	6
3. เมื่อเพื่อนมีปัญหาไม่สบายใจ ท่านเข้าไปปลอบหรือให้คำปรึกษา	4.35	1.84	-1.23*	.57*	42.24	0	6
4. สอนการบ้านให้รุ่นน้อง/ เพื่อนเมื่อตัวเองสามารถสอนได้	3.18	2.25	-0.01	-1.47*	70.82	0	6
5. ให้เพื่อนยืมปากกา หรืออุปกรณ์การเรียน	3.98	1.55	-0.85*	.26	38.89	0	6
6. แบ่งขนม อาหาร หรือเครื่องดื่มให้แก่ผู้อื่น	3.81	2.08	-0.24*	-1.45*	54.61	0	6
การเสียสละต่อสังคม (7-12 ข้อ)	3.15	1.51	-.07	-.83*	48.08	0	6
7. ให้สิ่งของ เช่น เสื้อผ้า ของเล่น อาหาร ฯลฯ ให้แก่ผู้อื่น แม้ว่าตนเองจะไม่ได้มีสิ่งของเหล่านั้นอย่างเหลือเฟือ	3.33	2.37	-0.49*	-1.47*	71.15	0	6
8. ยอมสละสิ่งของสำคัญ หรือโอกาสดีๆ ของตนให้แก่คนที่มีความจำเป็นมากกว่า	3.05	2.40	-0.23*	-1.66*	78.95	0	6
9. หยุดช่วยเหลือคนที่กำลังเดือดร้อนเช่น ทำของตกกระจาย ขนข้าวของหนัก แม้ว่าตนเองต้องรีบไปทำธุระ	3.37	2.43	-0.33*	-1.53*	72.14	0	6

ข้อความ	Mean	SD	Sk	Ku	CV (%)	Min	Max
ท่านเคยทำหรือปฏิบัติดังสถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่							
10. เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคมในช่วงปิดเทอม/ช่วงวันหยุด	2.50	2.44	0.17	-1.71*	97.64	0	6
11. ช่วยงานคนอื่นแม้ว่าจะทำให้ตนเองเหน็ดเหนื่อย	3.43	2.06	-0.46*	-1.08*	60.13	0	6
12. แม้จะรู้สึกเหนื่อยล้าแต่ก็ยังช่วยเหลือคนที่กำลังทำงานหนัก เช่น ขนของ ยกของ เข็นรถ เป็นต้น	3.20	2.31	-0.22*	-1.46*	72.32	0	6
ความมุ่งมั่นพัฒนา (13-18ข้อ)	2.97	1.57	.02	-.82*	52.86	0	6
13. ร่วมมือกับเพื่อนๆช่วยกันจัดตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม	3.48	2.14	-0.47*	-1.18*	61.54	0	6
14. ทำความสะอาดห้องเรียนแม้ไม่ใช่เวรประจำวัน	3.01	2.45	-0.09	-1.66*	81.38	0	6
15. เก็บขยะหรือทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน	3.30	2.15	-0.31*	-1.33*	65.08	0	6
16. แจ้งครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบทันที เมื่อพบเห็นอาคารสถานที่หรือ ทรัพย์สินของโรงเรียน เสียหายหรือชำรุด	2.51	2.46	0.21*	-1.64*	98.10	0	6
17. เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	2.24	2.42	0.45*	-1.45*	108.09	0	6
18. เก็บขยะหรือทำความสะอาดในที่สาธารณะ	3.29	2.41	-0.34*	-1.55*	73.24	0	6

หมายเหตุ * หมายถึง ค่ากระจายไม่เป็นโค้งปกติ (Sig. >2) N = 693 SE of Sk = .09 SE of Ku = .19

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสา

การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสา ประกอบด้วยผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเป็นปรนัย ค่าอำนาจจำแนก ผลการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงแบบ สอดคล้องภายในของแบบวัดจิตอาสา และผลการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของโมเดลการวัดจิตอาสาโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสา มหาวิทยาลัย

การตรวจสอบความเหมาะสม ความครอบคลุมตามนิยามและข้อคำถามที่สร้างขึ้นในการวัดจิตอาสาของข้อคำถามประสพการณ์ 18 ข้อ ผู้วิจัยตรวจสอบด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน โดยใช้เกณฑ์ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยการพิจารณาค่า IOC จะพิจารณาอยู่ 2 ส่วนคือ 1) คำถามสถานการณ์ 2) เหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจิตอาสา พบว่า แบบวัดจิตอาสาที่สร้างขึ้นมีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาค่า IOC ในองค์ประกอบในแต่ละด้าน พบว่า

ในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ข้อคำถามประสพการณ์ 6 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา ข้อคำถามประสพการณ์ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 โดยค่า IOC ของเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 (0.50 มี 6 ข้อ, 0.67 มี 7 ข้อและ 1.00 มี 23 ข้อ)

ในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม มีข้อคำถามประสพการณ์ทั้ง 6 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 โดยเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 (0.50 มี 7 ข้อ, 0.67 มี 4 ข้อ, 0.83 มี 11 ข้อและ 1.00 มี 14 ข้อ)

องค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา ข้อคำถามประสพการณ์ทั้ง 6 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 โดยเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 (0.50 มี 6 ข้อ, 0.67 มี 1 ข้อ, 0.83 มี 13 ข้อและ 1.00 มี 16 ข้อ)

2.2 ความเป็นปรนัยของแบบวัดจิตอาสา

การตรวจสอบความเป็นปรนัยของแบบวัดจิตอาสาเพื่อ 1) ให้ผู้ตอบแบบวัดจิตอาสามีความเข้าใจความหมายของข้อคำถามได้ตรงกันรวมทั้งเข้าใจในวิธีการตอบแบบวัด และ 2) ความเป็นปรนัยในการให้คะแนน และการแปลผลของแบบวัดจิตอาสา ผู้ที่นำแบบวัดไปใช้ต้องมีความเข้าใจในการให้คะแนน และการแปลผลของแบบวัดจิตอาสาได้ตรงกัน โดยความเป็นปรนัยของแบบวัดจิตอาสาได้จากการตรวจสอบภาษาและความเหมาะสมของข้อคำถามของผู้ทรงคุณวุฒิและพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบวัดที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพบว่า แบบวัดมีความเป็นปรนัยด้านภาษาที่ใช้ มีความเป็นปรนัยด้านการตอบแบบวัด คือนักเรียนร้อยละ 94.17 ตอบแบบวัดจิตอาสาได้ถูกต้อง

ความเป็นปรนัยในการให้คะแนนและการแปลผลวิเคราะห์ที่ได้จากค่า IOC เนื่องจากการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาที่กำหนดคะแนนระดับจิตอาสาตามขั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กซึ่งเหตุผลแต่ละข้อผ่านการพิจารณาค่า IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเหตุผลในแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงตามขั้นของโคลเบอร์ก (ค่า IOC เท่ากับ 0.50 ขึ้นไป) และการแปลผลของผู้วิจัยได้แปลตามนิยามของจิตอาสาซึ่งมีความสอดคล้องกันกับระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบวัดจิตอาสาที่มีความเป็นปรนัยในการให้คะแนนและการแปลผล

2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตอาสา

ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test พบว่า ข้อคำถามทั้ง 18 ข้อมีค่า t อยู่ระหว่าง 9.25 – 24.66 แบบวัดจิตอาสาที่มีค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อที่สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงกับคนที่ได้คะแนนต่ำทุกข้อ (ค่า $p < 0.05$) เมื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item-Total Correlation) พบว่าข้อคำถามมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับอยู่

ระหว่าง 0.37 – 0.57 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุด คือ ข้อ 8 ($t=24.66$, Corrected Item-Total Correlation = 0.57) ส่วนข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำสุด คือ ข้อ 5 ($t=9.25$, Corrected Item-Total Correlation = 0.37)

ตาราง 4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกข้อคำถามรายข้อของแบบวัดจิตอาสา

ข้อคำถาม	t	Corrected Item-Total Correlation	ข้อคำถาม	t	Corrected Item-Total Correlation	ข้อคำถาม	t	Corrected Item-Total Correlation
ข้อ 1	12.75**	0.46	ข้อ 7	20.16**	0.53	ข้อ 13	17.92**	0.54
ข้อ 2	17.02**	0.47	ข้อ 8	20.61**	0.53	ข้อ 14	21.24**	0.53
ข้อ 3	13.29**	0.48	ข้อ 9	18.74**	0.49	ข้อ 15	19.28**	0.56
ข้อ 4	13.47**	0.42	ข้อ 10	18.45**	0.50	ข้อ 16	18.76**	0.50
ข้อ 5	9.25**	0.37	ข้อ 11	14.69**	0.48	ข้อ 17	16.84**	0.47
ข้อ 6	15.40**	0.47	ข้อ 12	18.90**	0.49	ข้อ 18	24.66**	0.57

หมายเหตุ: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

2.4 ความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา

ผลการตรวจสอบความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ของแบบวัดจิตอาสา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าแบบวัดจิตอาสา มีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี แต่มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดค่อนข้างสูง ($SEM = 7.99$) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงตามองค์ประกอบพบว่า ค่าความเที่ยงองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นเท่ากับ 0.68 ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีค่าความเที่ยงน้อยที่สุด และถือว่ามีค่าความเที่ยงค่อนข้างต่ำ ค่าความเที่ยงองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคมและความมุ่งมั่นพัฒนาอยู่ในระดับเกณฑ์ดี โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72 และ 0.76 ตามลำดับ ทั้ง 3 องค์ประกอบมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดค่อนข้างสูง ($SEM = 4.06, 4.80$ และ 4.66 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาค่า Cronbach's alpha if Item Deleted ของข้อคำถามทั้ง 18 ข้อ พบว่ามีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ทั้งหมด รายละเอียดดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 ค่าความเที่ยงของแบบวัดจิตอาสา

ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted		ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted		ข้อที่	Cronbach's alphaif Item Deleted	
	วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ		วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ		วิเคราะห์ทั้งฉบับ	วิเคราะห์รายองค์ประกอบ
1	0.87	0.63	7	0.87	0.67	13	0.87	0.72
2	0.87	0.65	8	0.87	0.67	14	0.87	0.72
3	0.87	0.62	9	0.87	0.69	15	0.86	0.72
4	0.87	0.65	10	0.87	0.69	16	0.87	0.73
5	0.87	0.64	11	0.87	0.69	17	0.87	0.73
6	0.87	0.63	12	0.87	0.69	18	0.86	0.71

ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบ

การช่วยเหลือผู้อื่น	$\alpha = .68$	SEM = 4.06
การเสียสละต่อสังคม	$\alpha = .72$	SEM = 4.80
ความมุ่งมั่นพัฒนา	$\alpha = .76$	SEM = 4.66
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ	$\alpha = .87$	SEM = 7.99

2.5 ความความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดจิตอาสา

จากการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยเกี่ยวกับจิตอาสา สามารถแบ่งจิตอาสาออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ การช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และ ความมุ่งมั่นพัฒนา รวมจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 18 ข้อ แยกเป็นองค์ประกอบละ 6 ข้อคำถาม

การวิเคราะห์องค์ประกอบจะต้องมีการเตรียมเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งดูจากค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy) โดยควรมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป และดูค่า Barlett's test of sphericity ต้องมีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสำหรับองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองสำหรับโมเดลการวัดจิตอาสา ด้วยโปรแกรม LISREL โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.5.1 การช่วยเหลือผู้อื่น

พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ พบว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทั้ง 15 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.19 - 0.34 โดยมีค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) เท่ากับ 0.79 และมีค่า Bartlett's test of sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์มากพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อคำถาม	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6
ข้อ1	1					
ข้อ2	0.30**	1				
ข้อ3	0.34**	0.25**	1			
ข้อ4	0.19**	0.28**	0.30**	1		
ข้อ5	0.28**	0.20**	0.27**	0.22**	1	
ข้อ6	0.28**	0.21**	0.32**	0.25**	0.32**	1
Mean	4.36	2.90	4.35	3.18	3.98	3.81
S.D.	1.60	2.13	1.84	2.25	1.55	2.08

Bartlett's test of Sphericity =516.31 df=15 P=0.000 KMO = 0.79

หมายเหตุ *p <0.05, **p <0.01

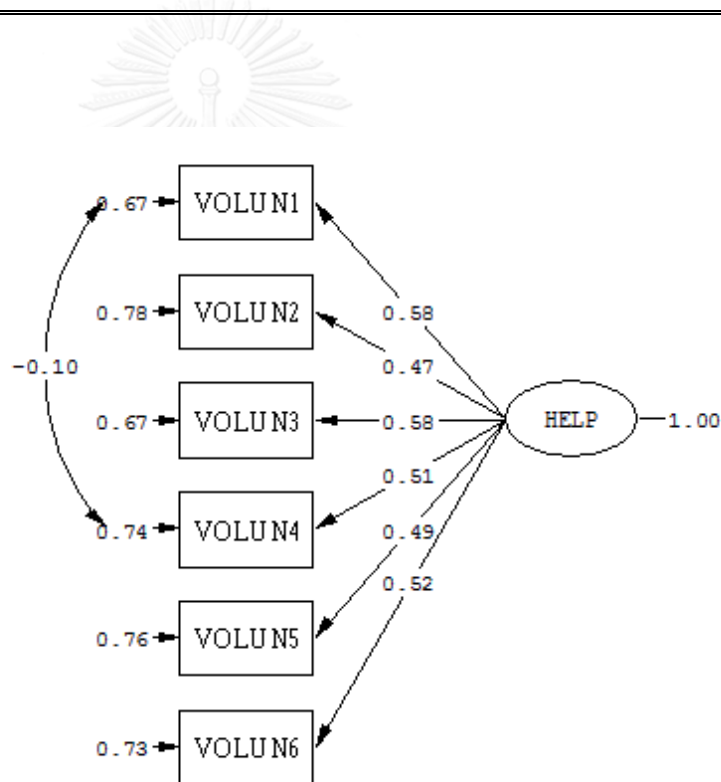
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์เท่ากับ 15.23 มีค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 8 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.05 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.04

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น พบว่ามีค่าเป็นบวกทุกข้อคำถาม โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.47 – 0.58 ซึ่งข้อคำถามทั้ง 6 ข้อ มีน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน ข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ1และ 3 ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ดังตาราง 4.9 และรูปภาพ 4.2

ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อความในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
ข้อ1	0.92 (0.07)	0.58	12.88	0.33	0.18
ข้อ2	1.00 (0.09)	0.47	10.92	0.22	0.08
ข้อ3	1.06 (0.08)	0.58	13.60	0.33	0.14
ข้อ4	1.14 (0.10)	0.51	11.02	0.26	0.10
ข้อ5	0.75 (0.07)	0.49	11.31	0.24	0.12
ข้อ6	1.08 (0.09)	0.52	12.20	0.27	0.10

Chi-Square = 15.23 df = 8 P = 0.05
 GFI = 0.99 AGFI = 0.98 RMR = 0.09 RMSEA = 0.36

Chi-Square=15.23, df=8, P-value=0.05481, RMSEA=0.036

ภาพ 4.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านการช่วยเหลือผู้อื่น

2.5.2 การเสียดสต่อสังคม

พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการเสียดสต่อสังคม จำนวน 6 ข้อ พบว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทั้ง 15 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.23 - 0.35 โดยมีค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) เท่ากับ 0.80 และมีค่า Bartlett's test of sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์มากพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันขององค์ประกอบด้านการเสียดสต่อสังคม

ข้อคำถาม	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	ข้อ11	ข้อ12
ข้อ7	1					
ข้อ8	0.35**	1				
ข้อ9	0.32**	0.35**	1			
ข้อ10	0.33**	0.32**	0.23**	1		
ข้อ11	0.25**	0.29**	0.35**	0.28**	1	
ข้อ12	0.34**	0.34**	0.23**	0.26**	0.30**	1
Mean	3.33	3.05	3.37	2.50	3.43	3.20
S.D.	2.37	2.40	2.43	2.44	2.06	2.31
Bartlett's test of Sphericity = 636.07 df=15 P=0.00 KMO = 0.80						

หมายเหตุ *p < .05, **p < .01

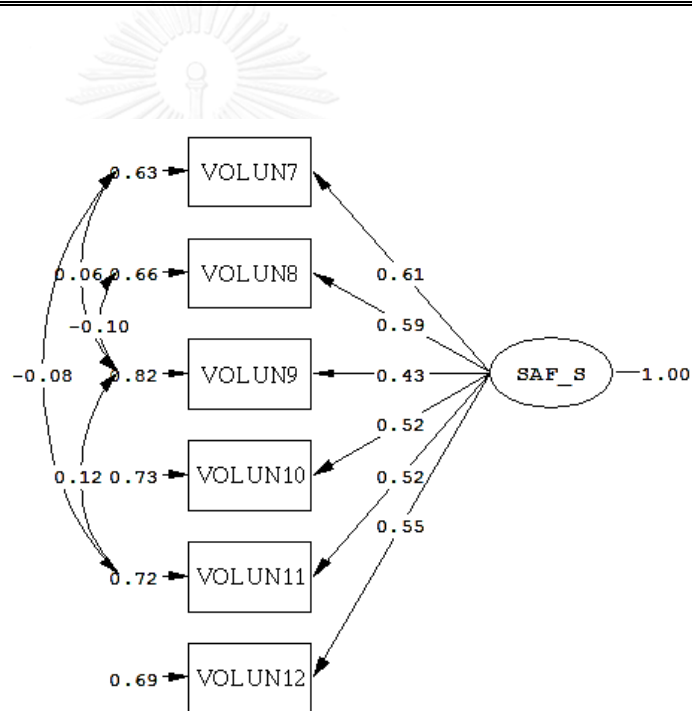
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการเสียดสต่อสังคม พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์เท่ากับ 2.05 มีค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 5 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.84 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการเสียดสต่อสังคม พบว่ามีค่าเป็นบวกทุกข้อคำถาม โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.43 – 0.61 ซึ่งข้อคำถามทั้ง 6 ข้อ มีน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน ข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ 7 ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 รายละเอียดดังตาราง 4.11 และรูปภาพ 4.3

ตาราง 4.11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม

ข้อคำถาม	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
ข้อ7	1.45 (0.11)	0.61	12.65	0.37	0.12
ข้อ8	1.41 (0.11)	0.59	12.88	0.34	0.11
ข้อ9	1.04 (0.11)	0.43	7.44	0.18	0.05
ข้อ10	1.28 (0.11)	0.52	11.58	0.27	0.08
ข้อ11	1.08 (0.10)	0.52	10.56	0.28	0.10
ข้อ12	1.28 (0.10)	0.55	12.25	0.31	0.10

Chi-Square = 2.05 df = 5 P = 0.84
 GFI = 1.00 AGFI = 1.00 RMR = 0.05 RMSEA = 0.00

Chi-Square=2.05, df=5, P-value=0.84239, RMSEA=0.000

ภาพ 4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้านการเสียสละต่อสังคม

2.5.3 ความมุ่งมั่นพัฒนา

พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อคำถามในองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา จำนวน 6 ข้อ พบว่า ข้อคำถามมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทั้ง 15 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.27 - 0.42 โดยมีค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) เท่ากับ 0.81 และมีค่า Barlett's test of sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์มากพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 4.12

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของ องค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา

ข้อคำถาม	ข้อ13	ข้อ14	ข้อ15	ข้อ16	ข้อ17	ข้อ18
ข้อ13	1					
ข้อ14	0.41**	1				
ข้อ15	0.35**	0.38**	1			
ข้อ16	0.35**	0.30**	0.34**	1		
ข้อ17	0.30**	0.28**	0.27**	0.33**	1	
ข้อ18	0.34**	0.37**	0.42**	0.27**	0.41**	1
Mean	3.48	3.01	3.30	2.51	2.24	3.29
S.D.	2.14	2.45	2.15	2.46	2.42	2.41
Bartlett's test of Sphericity =806.07 df=15 P=0.000 KMO = .81						

หมายเหตุ *p < .05, **p < .01

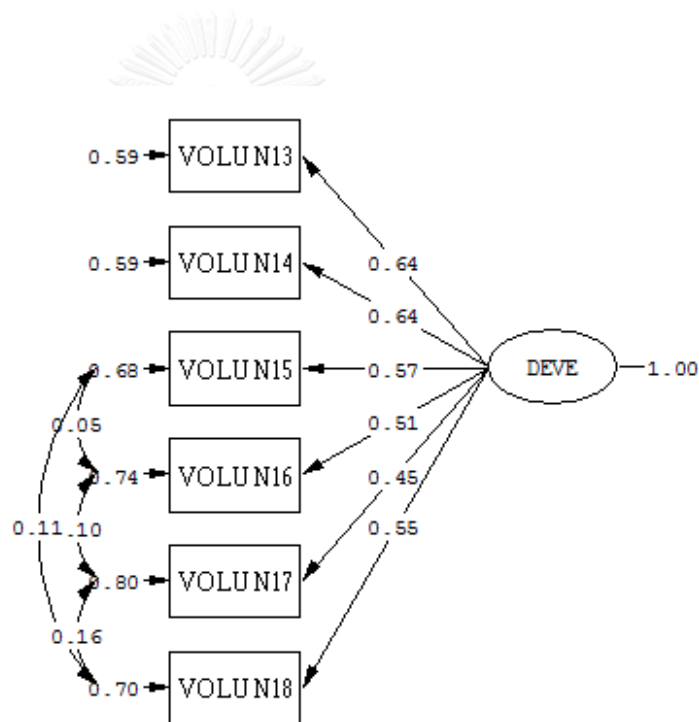
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าไค-สแควร์เท่ากับ 4.07 มีค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 5 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.54 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของข้อคำถามในองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา พบว่ามีค่าเป็นบวกทุกข้อคำถาม โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.45 – 0.64 ซึ่งข้อคำถามทั้ง 6 ข้อ มีน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน ข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ 13 และ 14 ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 17 รายละเอียดดังตาราง 4.13 และรูปภาพ 4.4

ตาราง 4.13 ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันของข้อคำถามในองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา

ข้อคำถาม	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
ข้อ13	1.38 (0.09)	0.64	15.43	0.41	0.14
ข้อ14	1.57 (0.10)	0.64	15.40	0.41	0.12
ข้อ15	1.22 (0.09)	0.57	12.95	0.32	0.09
ข้อ16	1.25 (0.11)	0.51	11.58	0.26	0.07
ข้อ17	1.10 (0.11)	0.45	10.22	0.20	0.04
ข้อ18	0.13 (0.01)	0.55	12.68	0.30	0.69

Chi-Square = 4.07 df = 5 P = 0.54
 GFI = 1.00 AGFI = 0.99 RMR = 0.05 RMSEA = 0.00

Chi-Square=4.07, df=5, P-value=0.53984, RMSEA=0.000

ภาพ 4.4 การวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันความมุ่งมั่นพัฒนา

2.5.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองสำหรับโมเดลการวัดจิตอาสา

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตอาสาด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (second order confirmatory factor analysis) โมเดลนี้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา มีตัวชี้วัด หรือข้อคำถามทั้งหมด 18 ข้อ คือ คำถามในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น 6 ข้อ คำถามในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม 6 ข้อ และคำถามในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา 6 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ พบว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทั้ง 153 คู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.13 - 0.43 โดยมีค่า Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) เท่ากับ 0.93 และมีค่า Bartlett's test of sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์มากพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ รายละเอียดดังตาราง 4.14

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของข้อคำถามในโมเดลการวัดจิตอาสา

ข้อคำถาม	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	ข้อ11	ข้อ12	ข้อ13	ข้อ14	ข้อ15	ข้อ16	ข้อ17	ข้อ18
ข้อ1	1																	
ข้อ2	0.30**	1																
ข้อ3	0.34**	0.25**	1															
ข้อ4	0.19**	0.28**	0.30**	1														
ข้อ5	0.28**	0.20**	0.27**	0.22**	1													
ข้อ6	0.28**	0.21**	0.32**	0.25**	0.32**	1												
ข้อ7	0.27**	0.31**	0.31**	0.28**	0.22**	0.28**	1											
ข้อ8	0.23**	0.25**	0.30**	0.26**	0.20**	0.28**	0.35**	1										
ข้อ9	0.24**	0.29**	0.31**	0.22**	0.17**	0.20**	0.32**	0.35**	1									
ข้อ10	0.21**	0.23**	0.21**	0.21**	0.16**	0.22**	0.33**	0.32**	0.23**	1								
ข้อ11	0.22**	0.32**	0.26**	0.20**	0.25**	0.30**	0.25**	0.29**	0.35**	0.28**	1							
ข้อ12	0.28**	0.27**	0.27**	0.22**	0.19**	0.30**	0.34**	0.34**	0.23**	0.26**	0.30**	1						
ข้อ13	0.34**	0.29**	0.31**	0.27**	0.25**	0.28**	0.31**	0.28**	0.29**	0.29**	0.30**	0.27**	1					
ข้อ14	0.30**	0.28**	0.27**	0.25**	0.23**	0.24**	0.31**	0.27**	0.32**	0.31**	0.28**	0.26**	0.41**	1				
ข้อ15	0.29**	0.31**	0.32**	0.27**	0.24**	0.29**	0.31**	0.33**	0.30**	0.31**	0.29**	0.31**	0.35**	0.38**	1			
ข้อ16	0.24**	0.29**	0.19**	0.26**	0.16**	0.28**	0.28**	0.36**	0.26**	0.31**	0.24**	0.29**	0.35**	0.30**	0.34**	1		
ข้อ17	0.20**	0.17**	0.16**	0.17**	0.13**	0.27**	0.26**	0.27**	0.27**	0.43**	0.24**	0.27**	0.30**	0.28**	0.27**	0.33**	1	
ข้อ18	0.28**	0.30**	0.34**	0.22**	0.16**	0.29**	0.36**	0.34**	0.32**	0.42**	0.28**	0.31**	0.34**	0.37**	0.42**	0.27	0.41**	1
Mean	4.36	2.90	4.35	3.18	3.98	3.81	3.33	3.05	3.37	2.50	3.43	3.20	3.48	3.01	3.30	2.51	2.24	3.29
S.D.	1.60	2.13	1.84	2.25	1.55	2.08	2.37	2.40	2.43	2.44	2.06	2.31	2.14	2.45	2.15	2.46	2.42	2.41
Bartlett's test of Sphericity =2981.50 df =153 P=0.00 KMO = 0.93																		

หมายเหตุ **p < .01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการวัดจิตอาสา พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ (Chi-square) ($\chi^2 = 148.74$, $df = 122$, $p = 0.05$) มีค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.98 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) เท่ากับ 0.97 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.02

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของข้อคำถามในองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการวัดจิตอาสา พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.42 – 0.62 โดยข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ 15 และข้อ 18 รองมาคือข้อ 13 ข้อ 7 ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 เมื่อพิจารณารายละเอียดในองค์ประกอบแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

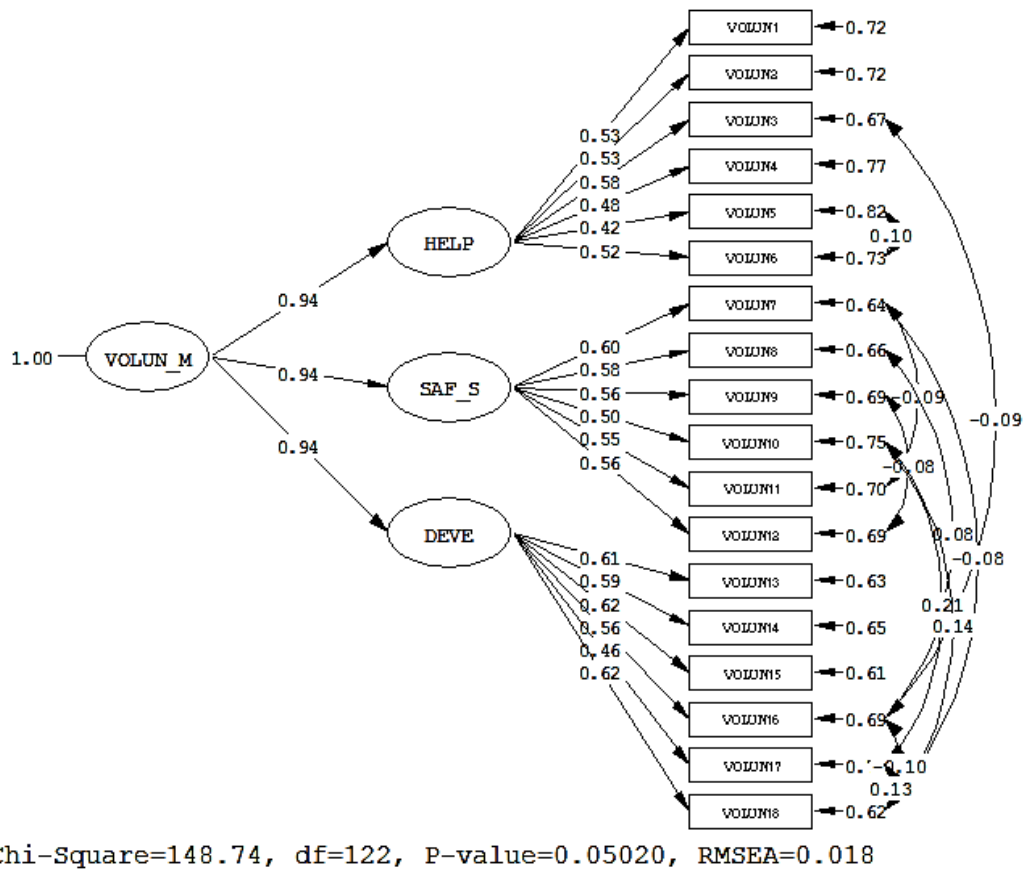
องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ 3 ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ข้อคำถามในองค์ประกอบนี้มีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นประมาณร้อยละ 18 ถึงร้อยละ 33

องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม ข้อคำถามมีน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.58 ข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ 7 ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ข้อคำถามในองค์ประกอบนี้มีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคมประมาณร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 36

องค์ประกอบด้านการความมุ่งมั่นพัฒนา ข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อ 15 และข้อ 18 ส่วนข้อคำถามที่มีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด คือ ข้อ 17 โดยข้อคำถามในองค์ประกอบนี้มีสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยองค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนาประมาณร้อยละ 22 ถึงร้อยละ 39 รายละเอียดดังตาราง 4.15 และรูปภาพ 4.5

ตาราง 4. 15 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลการวัดจิตอาสา

ชื่อคำถาม	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²	สปส.คะแนน องค์ประกอบ
	b(SE)	β			
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่หนึ่ง					
<u>องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น</u>					
VOLUN1	0.85	0.53	<---->	0.28	0.08
VOLUN2	1.13 (0.11)	0.53	10.34	0.28	0.06
VOLUN3	1.06 (0.10)	0.58	10.90	0.33	0.09
VOLUN4	1.07 (0.11)	0.48	9.61	0.23	0.05
VOLUN5	0.65 (0.07)	0.42	8.73	0.18	0.05
VOLUN6	1.07 (0.11)	0.52	10.15	0.27	0.06
<u>องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม</u>					
VOLUN7	1.43	0.60	<---->	0.36	0.08
VOLUN8	1.40 (0.12)	0.58	12.08	0.34	0.06
VOLUN9	1.36 (0.12)	0.56	11.65	0.31	0.06
VOLUN10	1.23 (0.11)	0.50	10.82	0.25	0.04
VOLUN11	1.13 (0.10)	0.55	10.95	0.30	0.07
VOLUN12	1.29 (0.11)	0.56	1.54	0.31	0.06
<u>องค์ประกอบความมุ่งมั่นพัฒนา</u>					
VOLUN13	1.30	0.61	<---->	0.37	0.07
VOLUN14	1.46 (0.12)	0.59	12.53	0.35	0.06
VOLUN15	1.34 (0.10)	0.62	13.02	0.39	0.07
VOLUN16	1.38 (0.12)	0.56	11.80	0.31	0.06
VOLUN17	1.12 (0.11)	0.46	10.20	0.22	0.03
VOLUN18	1.49 (0.12)	0.62	12.72	0.38	0.08
การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สอง					
<u>ตัวบ่งชี้ของจิตอาสา</u>					
Help	0.94 (0.07)	0.94	13.08	0.88	
SAF_S	0.94 (0.06)	0.94	15.03	0.88	
DEVE	0.94 (0.06)	0.94	15.28	0.88	
Chi-Square = 148.74		df = 122	P = 0.05		
GFI = 0.98		AGFI = 0.97	RMR = 0.13	RMSEA = 0.02	
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง		Help	SAF_S	DEVE	VLUN_M
Help		1.00			
SAF_S		0.88	1.00		
DEVE		0.88	0.88	1.00	
VLUN_M		0.94	0.94	0.94	1.00

ภาพ 4.5 โมเดลการวัดจิตอาสา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตาม ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นจำแนกตามภูมิภาค

ตัวแปรภูมิภาคที่ใช้เปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของ ซึ่งในตอน 3 นี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตาม ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนมีระดับจิตอาสาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยจิตอาสาเท่ากับ 3.29 โดยนักเรียนมีระดับจิตอาสาด้านการช่วยเหลือผู้อื่นมากที่สุด คือมีค่าเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือ การเสียสละต่อสังคม มีค่าเท่ากับ 3.25 และนักเรียนมีระดับจิตอาสาด้านความมุ่งมั่นพัฒนาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 2.97 รายละเอียดดังตาราง 4.16

ตาราง 4.16 ค่าเฉลี่ยระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
จิตอาสา	3.29	1.25	ปานกลาง
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ1-6)	3.76	1.19	ปานกลาง
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น (ข้อ1-2)	3.63	1.51	ปานกลาง
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น (ข้อ3-4)	3.76	1.65	ปานกลาง
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (ข้อ5-6)	3.89	1.48	ปานกลาง
การเสียสละต่อสังคม (ข้อ7-12)	3.15	1.51	ปานกลาง
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม (ข้อ7-8)	3.19	1.96	ปานกลาง
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม (ข้อ9-10)	2.93	1.91	ปานกลาง
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม (ข้อ11-12)	3.32	1.77	ปานกลาง
ความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อ13-18)	2.97	1.57	ปานกลาง
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น (ข้อ13-14)	3.25	1.93	ปานกลาง
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น (ข้อ15-16)	2.90	1.89	ปานกลาง
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น (ข้อ17-18)	2.77	2.03	ปานกลาง

3.1.1 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสามากกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาจิตอาสาในแต่ละด้านพบว่านักเรียนหญิงมีจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา มากกว่านักเรียนชาย รายละเอียดดังตาราง 4.17

ตาราง 4.17 เปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				ผลการทดสอบ		ผลการเปรียบเทียบ
	หญิง		ชาย		t	p	
จิตอาสา	3.75	(1.15)	2.90	(1.19)	9.55	0.00	หญิง > ชาย
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ1-6)	4.19	(1.05)	3.39	(1.18)	9.49	0.00	หญิง > ชาย
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น (1-2)	4.05	(1.34)	3.26	(1.56)	7.19	0.00	หญิง > ชาย
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น (3-4)	4.26	(1.42)	3.32	(1.71)	7.89	0.00	หญิง > ชาย
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (5-6)	4.26	(1.37)	3.57	(1.50)	6.20	0.00	หญิง > ชาย
การเสียสละต่อสังคม (ข้อ7-12)	3.61	(1.44)	2.74	(1.46)	7.88	0.00	หญิง > ชาย
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม(7-8)	3.73	(1.88)	2.71	(1.91)	7.08	0.00	หญิง > ชาย
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม (9-10)	3.45	(1.83)	2.48	(1.87)	6.82	0.00	หญิง > ชาย
- การเสียสละแรงกายเพื่อผู้อื่นและสังคม (11-12)	3.65	(1.67)	3.02	(1.80)	4.71	0.00	หญิง > ชาย
ความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อ13-18)	3.44	(1.52)	2.56	(1.50)	7.69	0.00	หญิง > ชาย
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น(13-14)	3.83	(1.79)	2.74	(1.91)	7.72	0.00	หญิง > ชาย
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น (15-16)	3.30	(1.91)	2.55	(1.80)	5.33	0.00	หญิง > ชาย
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น (17-18)	3.20	(2.04)	2.39	(1.95)	5.30	0.00	หญิง > ชาย

3.1.2 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น

การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้นด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way NOVA) และวิเคราะห์ระดับจิตอาสาแต่ละด้านด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (one – way MANOVA) โดยเริ่มจากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variances) เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นว่าความแปรปรวนของประชากรเท่ากันหรือไม่ กรณีที่พบว่าค่าความแปรปรวนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $p < 0.05$) ผู้วิจัยใช้เทคนิค Dunnett T3 ในการเปรียบเทียบรายคู่ (post hoc comparison) และในกรณีที่ความแปรปรวนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $p > 0.05$) ผู้วิจัยใช้เทคนิค LSD ในการเปรียบเทียบรายคู่ (post hoc comparison)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับจิตอาสาของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจิตอาสาเมากว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจิตอาสาในด้านการช่วยเหลือผู้อื่นเมากว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจิตบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น และมีการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่นเมากว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่การให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นไม่แตกต่างกัน

จิตอาสาในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม พบว่า นักเรียนแต่ละระดับมีการเสียสละต่อสังคมไม่แตกต่างกัน มีเพียงแค่การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคมที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียน ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน และความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น รายละเอียดดังตาราง 4.18

ตาราง 4.18 การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)			ผลการทดสอบ		
	ม.1	ม.2	ม.3	F	p	ผลการเปรียบเทียบ
จิตอาสา	3.28	3.49	3.11	5.61	0.00	ม.2>ม.3
	(1.21)	(1.32)	(1.18)	Levene Statistics = 2.14 , p = 0.11		
การช่วยเหลือผู้อื่น	3.74	3.93	3.62	4.03	0.02	ม.2>ม.3
	(1.13)	(1.24)	(1.18)	Levene Statistics = 0.13 , p = 0.88		
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	3.55	3.84	3.50	3.53	0.03	ม.2>ม.3
	(1.58)	(1.54)	(1.40)	Levene Statistics = 1.23 , p = 0.29		
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	3.62	3.92	3.74	2.02	0.13	ไม่แตกต่าง
	(1.61)	(1.66)	(1.67)	Levene Statistics = 0.07 , p = 0.93		
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	4.05	4.02	3.62	6.09	0.00	ม.1>ม.3, ม.2>ม.3
	(1.34)	(1.55)	(1.51)	Levene Statistics = 2.73 , p = 0.07		
การเสียสละต่อสังคม	3.08	3.34	3.02	2.98	0.05	ไม่แตกต่าง
	(1.50)	(1.54)	(1.49)	Levene Statistics = 0.28 , p = 0.76		
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	3.03	3.52	3.01	5.07	0.01	ม.2>ม.1, ม.2>ม.3
	(1.95)	(1.94)	(1.97)	Levene Statistics = 0.04 , p = 0.97		
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	2.95	2.99	2.86	0.27	0.76	ไม่แตกต่าง
	(1.95)	(1.94)	(1.85)	Levene Statistics = 0.62 , p = 0.54		
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม	3.24	3.51	3.19	2.24	0.11	ไม่แตกต่าง
	(1.73)	(1.84)	(1.71)	Levene Statistics = 1.19 , p = 0.30		
ความมุ่งมั่นพัฒนา	3.03	3.21	2.69	6.68	0.00	ม.1>ม.3, ม.2>ม.3
	(1.49)	(1.68)	(1.50)	Levene Statistics = 3.78 , p = 0.02		
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น	3.42	3.39	2.94	4.65	0.01	ม.1>ม.3, ม.2>ม.3
	(1.91)	(1.98)	(1.87)	Levene Statistics = 1.24 , p = 0.29		
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	3.04	3.17	2.50	8.34	0.00	ม.1>ม.3, ม.2>ม.3
	(1.84)	(1.93)	(1.82)	Levene Statistics = 1.21 , p = 0.30		
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	2.61	3.06	2.63	3.67	0.03	ม.2>ม.1, ม.2>ม.3
	(2.01)	(2.08)	(1.98)	Levene Statistics = 0.52 , p = 0.59		

3.1.3 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) และวิเคราะห์ระดับจิตอาสาแต่ละด้านด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (one – way MANOVA) เริ่มจากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (homogeneity of variances) เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นว่าความแปรปรวนของประชากรเท่ากันหรือไม่ กรณีที่พบว่าค่าความแปรปรวนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $p < 0.05$) ผู้วิจัยใช้เทคนิค Dunnett T3 ในการเปรียบเทียบรายคู่ (post hoc comparison) และในกรณีที่ความแปรปรวนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า $p > 0.05$) ผู้วิจัยใช้เทคนิค LSD ในการเปรียบเทียบรายคู่ (post hoc comparison)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับจิตอาสาของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) พบว่านักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีจิตอาสาเมากว่านักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และพบว่า นักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) มีจิตอาสาเมากว่านักเรียนในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น พบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการช่วยเหลือผู้อื่นเมากว่านักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และพบว่า นักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) มีการช่วยเหลือผู้อื่นเมากว่านักเรียนในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

จิตอาสาในองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม พบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการเสียสละต่อสังคมเมากว่านักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และพบว่า นักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) มีการเสียสละต่อสังคมเมากว่านักเรียนในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

จิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา พบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนในสังกัด

กรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
รายละเอียดดังตาราง 4.19

ตาราง 4.19 การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตาม
สังกัดโรงเรียน

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)			ผลการทดสอบ		
	สพฐ.	กทม.	สช.	F	p	ผลการเปรียบเทียบ
จิตอาสา	3.66	3.30	2.92	21.67	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	(1.11)	(1.24)	(1.27)	Levene Statistics = 1.21 , p = 0.30		
การช่วยเหลือผู้อื่น	4.11	3.84	3.34	26.74	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.02	1.09	1.31	Levene Statistics = 8.34 , p = 0.00		
- การบริการและอำนวยความสะดวก สะดวกให้แก่ผู้อื่น	3.91	3.72	3.27	10.98	0.00	สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.44	1.43	1.60	Levene Statistics = 2.98 , p = 0.05		
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ ควรแก่ผู้อื่น	4.15	3.78	3.36	13.85	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.50	1.56	1.78	Levene Statistics = 4.99 , p = 0.01		
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	4.28	4.01	3.39	23.24	0.00	สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.27	1.41	1.61	Levene Statistics = 4.03 , p = 0.02		
การเสียสละต่อสังคม	3.56	3.08	2.80	15.27	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.43	1.52	1.50	Levene Statistics = 1.01 , p = 0.37		
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อ ผู้อื่นและสังคม	3.61	3.16	2.80	10.05	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช.
	1.93	1.95	1.93	Levene Statistics = 0.12 , p = 0.89		
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและ สังคม	3.29	2.85	2.66	6.80	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช.
	1.92	1.91	1.86	Levene Statistics = 0.31 , p = 0.73		
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและ สังคม	3.77	3.24	2.95	13.25	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.67	1.75	1.79	Levene Statistics = 0.49 , p = 0.61		
ความมุ่งมั่นพัฒนา	3.32	2.97	2.62	11.77	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช.
	1.45	1.64	1.54	Levene Statistics = 3.87 , p = 0.02		
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง ห้องเรียนให้ดีขึ้น	3.52	3.32	2.90	6.30	0.00	สพฐ.>สช., กทม.>สช.
	1.93	1.94	1.89	Levene Statistics = 0.96 , p = 0.38		
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนให้ดีขึ้น	3.43	2.78	2.51	15.14	0.00	สพฐ.>กทม., สพฐ.>สช.
	1.77	1.92	1.85	Levene Statistics = 1.48 , p = 0.23		
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง ชุมชนให้ดีขึ้น	3.02	2.83	2.46	4.49	0.01	สพฐ.>สช.
	1.94	2.18	1.93	Levene Statistics = 6.17 , p = 0.00		

3.1.4 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาเป็น 2 ส่วนคือ การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาที่หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.4.1 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มที่กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม และ 2) กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีการเสียสละต่อสังคม และมีความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม ส่วนการช่วยเหลือผู้อื่นนั้นโดยภาพรวมนักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีการช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม แต่เมื่อพิจารณาลักษณะการช่วยเหลือผู้อื่น พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมี การช่วยเหลือด้านการแนะนำและให้คำปรึกษาและการแบ่งปันสิ่งของไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 4.20

ตาราง 4.20 การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				ผลการทดสอบ		ผลการเปรียบเทียบ
	น้อยกว่า 3 ครั้ง/ เทอม		ตั้งแต่ 3 ครั้ง/ เทอมขึ้นไป		t	p	
จิตอาสา	3.13	1.24	3.61	1.21	4.90	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
การช่วยเหลือผู้อื่น (ข้อ1-6)	3.68	1.20	3.91	1.17	2.41	0.02	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น (ข้อ 1-2)	3.48	1.48	3.87	1.56	3.16	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกต้องแก่ผู้อื่น (ข้อ 3-4)	3.69	1.70	3.88	1.55	1.41	0.16	ไม่แตกต่าง
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (ข้อ5-6)	3.86	1.49	3.98	1.48	1.06	0.29	ไม่แตกต่าง

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				ผลการทดสอบ		ผลการเปรียบเทียบ
	น้อยกว่า 3 ครั้ง/ เทอม	ตั้งแต่ 3 ครั้ง/ เทอมขึ้นไป	t	p			
การเสียดสต่อสังคม (ข้อ7-12)	2.95	1.51	3.52	1.44	4.79	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- การเสียดสเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม (ข้อ7-8)	2.99	1.95	3.56	1.94	3.64	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- การเสียดสเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม (ข้อ9-10)	2.78	1.89	3.26	1.93	3.15	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- การเสียดสร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม (ข้อ11-12)	3.09	1.78	3.76	1.67	4.76	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
ความมุ่งมั่นพัฒนา (ข้อ13-18)	2.76	1.55	3.40	1.52	5.21	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น (ข้อ13-14)	3.03	1.95	3.66	1.85	4.10	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น (ข้อ 15-16)	2.79	1.85	3.17	1.90	2.55	0.01	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น (ข้อ 17-18)	2.46	2.02	3.37	1.91	5.76	0.00	≥ 3 ครั้ง/เทอม > น้อยกว่า 3 ครั้ง/เทอม

3.1.4.2 การวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน และกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีจิตอาสาในองค์ประกอบช่วยเหลือผู้อื่น การเสียดสต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน แต่มีความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 4.21

ตาราง 4.21 การเปรียบเทียบระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกโรงเรียน

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)				ผลการทดสอบ		แปลผล
	เคยเข้าร่วมกิจกรรม		ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม		t	p	
จิตอาสา	3.55	1.17	3.08	1.27	5.05	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
การช่วยเหลือผู้อื่น	3.93	1.11	3.62	1.24	3.41	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	3.77	1.48	3.51	1.53	2.33	0.02	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	3.93	1.53	3.61	1.74	2.56	0.01	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	4.08	1.40	3.75	1.53	2.94	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
การเสียสละต่อสังคม	3.46	1.45	2.88	1.52	5.14	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	3.51	1.92	2.92	1.97	3.94	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	3.24	1.87	2.68	1.91	3.92	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- การเสียสละแรงกายเพื่อผู้อื่นและสังคม	3.64	1.73	3.04	1.76	4.50	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
ความมุ่งมั่นพัฒนา	3.26	1.51	2.73	1.58	4.45	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น	3.37	1.96	3.14	1.91	1.60	0.11	ไม่แตกต่าง
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	3.17	1.85	2.68	1.89	3.38	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	3.23	1.93	2.37	2.04	3.68	0.00	เคยเข้าร่วม>ไม่เคยเข้าร่วม

3.2 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของนักเรียนที่กระทำพฤติกรรมจิตอาสา ตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้แบ่งระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ คือการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาเพราะกลัวการลงโทษหรือการตำหนิ หรือการกระทำเพราะต้องการรางวัลของตอบแทนที่ตนต้องการ (ขั้น 1 และขั้น 2) (2) ระดับตามเกณฑ์ คือการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามความเห็นชอบของผู้อื่น และกระทำตามหน้าที่ (ขั้น 3 และขั้น 4) และ (3) ระดับสูงกว่าเกณฑ์ คือการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาด้วยตนเอง โดยยึดหลักคุณธรรมและการต้องการให้ผู้อื่นหรือสังคมดีขึ้น (ขั้น 5 และขั้น 6)

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนกระทำพฤติกรรมจิตอาสาด้วยเหตุผลในระดับสูงกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 52.01) รองลงมาคือระดับตามเกณฑ์ (ร้อยละ 30.59) และมีระดับต่ำกว่าเกณฑ์น้อยที่สุด (ร้อยละ 17.39) เมื่อพิจารณาเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในแต่ละองค์ประกอบ ทั้งด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา พบว่า การตัดสินใจกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนส่วนมากมีเหตุผลการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ที่ระดับสูงกว่าเกณฑ์ รองลงมาคือระดับตามเกณฑ์

และน้อยที่สุดคือระดับต่ำกว่าเกณฑ์เช่นเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดจะสังเกตเห็นว่าจิตอาสาในองค์ประกอบการช่วยเหลือผู้อื่นในการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น และการแนะนำให้การคำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่นนักเรียนมีระดับเหตุผลในการกระทำในเกณฑ์ระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่าสถานการณ์อื่นๆ รายละเอียดดังตาราง 4.22

ตาราง 4.22 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
	ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
จิตอาสา	1655 (17.39)	2911 (30.59)	4949 (52.01)	9515 (100.00)
การช่วยเหลือผู้อื่น	732 (19.93)	1214 (33.05)	1727 (47.02)	3673 (100.00)
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	128 (10.91)	565 (48.17)	480 (40.92)	1173 (100.00)
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	249 (20.94)	273 (22.96)	667 (56.1)	1189 (100.00)
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	355 (27.08)	376 (28.68)	580 (44.24)	1311 (100.00)
การเสียสละต่อสังคม	422 (14.25)	830 (28.02)	1710 (57.73)	2962 (100.00)
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	103 (10.7)	208 (21.6)	652 (67.71)	963 (100.00)
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	130 (14.44)	221 (24.56)	549 (61.00)	900 (100.00)
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม	189 (17.2)	401 (36.49)	509 (46.31)	1099 (100.00)
ความมุ่งมั่นพัฒนา	501 (17.4)	867 (30.1)	1512 (52.5)	2880 (100.00)
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น	197 (18.8)	287 (27.39)	564 (53.82)	1048 (100.00)
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	171 (17.67)	343 (35.43)	454 (46.9)	968 (100.00)
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	133 (15.39)	237 (27.43)	494 (57.18)	864 (100.00)

3.2.1 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนที่ตัดสินใจกระทำพฤติกรรมจิตอาสาที่เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์โดยนักเรียนชายมีเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่าระดับตามเกณฑ์ไม่มาก คือมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ระดับสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 45.46 ของเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาทั้งหมดและมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ระดับตามเกณฑ์ร้อยละ 33.72 สำหรับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนหญิงอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 58.38 ของเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาทั้งหมด

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนาในระดับสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเหตุผลการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในแต่ละสถานการณ์ พบว่าทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเหตุผลในการกระทำจิตอาสาในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุดใในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ซึ่งนักเรียนชายมีมากถึงร้อยละ 32.45 สำหรับนักเรียนหญิงมีเพียงร้อยละ 21.27 รายละเอียดดังตาราง 4.23

ตาราง 4.23 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ

ตัวแปร	เพศ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
จิตอาสา	ชาย	976	1581	2131	4688
		20.82	33.72	45.46	100.00
	หญิง	679	1330	2818	4827
		14.07	27.55	58.38	100.00
	รวม	1655	2911	4949	9515
		17.39	30.59	52.01	100.00
การช่วยเหลือผู้อื่น	ชาย	436	670	748	1854
		23.52	36.14	40.35	100.00
	หญิง	296	544	979	1819
		16.27	29.91	53.82	100.00
	รวม	732	1214	1727	3673
		19.93	33.05	47.02	100.00

ตัวแปร	เพศ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	ชาย	88	299	204	591
		14.89	50.59	34.52	100.00
	หญิง	40	266	276	582
		6.87	45.70	47.42	100.00
	รวม	128	565	480	1173
		10.91	48.17	40.92	100.00
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	ชาย	127	170	285	582
		21.82	29.21	48.97	100.00
	หญิง	122	103	382	607
		20.10	16.97	62.93	100.00
	รวม	249	273	667	1189
		20.94	22.96	56.1	100.00
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	ชาย	221	201	259	681
		32.45	29.52	38.03	100.00
	หญิง	134	175	321	630
		21.27	27.78	50.95	100.00
	รวม	355	376	580	1311
		27.08	28.68	44.24	100.00
การเสียสละต่อสังคม	ชาย	246	451	739	1436
		17.13	31.41	51.46	100.00
	หญิง	176	379	971	1526
		11.53	24.84	63.63	100.00
	รวม	422	830	1710	2962
		14.25	28.02	57.73	100.00
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	ชาย	62	116	277	455
		13.63	25.49	60.88	100.00
	หญิง	41	92	375	508
		8.07	18.11	73.82	100.00
	รวม	103	208	652	963
		10.7	21.6	67.71	100.00
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	ชาย	83	127	224	434
		19.12	29.26	51.61	100.00
	หญิง	47	94	325	466
		10.09	20.17	69.74	100.00
	รวม	130	221	549	900
		14.44	24.56	61.00	100.00
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม	ชาย	101	208	238	547
		18.46	38.03	43.51	100.00
	หญิง	88	193	271	552
		15.94	34.96	49.09	100.00
	รวม	189	401	509	1099
		17.2	36.49	46.31	100.00

ตัวแปร	เพศ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
ความมุ่งมั่นพัฒนา	ชาย	294	460	644	1398
		21.03	32.90	46.07	100.00
	หญิง	207	407	868	1482
		13.97	27.46	58.57	100.00
	รวม	501	867	1512	2880
17.4		30.1	52.5	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น	ชาย	112	153	234	499
		22.44	30.66	46.89	100.00
	หญิง	85	134	330	549
		15.48	24.41	60.11	100.00
	รวม	197	287	564	1048
18.8		27.39	53.82	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	ชาย	100	183	196	479
		20.88	38.20	40.92	100.00
	หญิง	71	160	258	489
		14.52	32.72	52.76	100.00
	รวม	171	343	454	968
17.67		35.43	46.9	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	ชาย	82	124	214	420
		19.52	29.52	50.95	100.00
	หญิง	51	113	280	444
		11.49	25.45	63.06	100.00
	รวม	133	237	494	864
15.39		27.43	57.18	100.00	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2.2 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้นพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 มีระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์โดยคิดเป็นร้อยละของเหตุของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา ร้อยละ 50.60 ร้อยละ 56.73 และร้อยละ 48.87 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 มีระดับเหตุผลของการกระทำในระดับสูงกว่าเกณฑ์โดยร้อยละของการตอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มากกว่าระดับชั้นอื่นๆทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือ

ผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา เมื่อพิจารณาสถานการณ์จิตอาสาที่นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีเหตุผลในการกระทำในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุด พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 มีเหตุผลในการกระทำในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุดในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (ร้อยละ 25.17 ร้อยละ 24.72 และร้อยละ 31.35) รายละเอียดดังตาราง 4.24

ตาราง 4.24 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามระดับชั้น

ตัวแปร	ระดับ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
จิตอาสา	ม.1	545	984	1566	3095
		17.61	31.79	50.60	100.00
	ม.2	482	946	1845	3273
		14.73	28.90	56.37	100.00
	ม.3	628	981	1538	3147
		19.96	31.17	48.87	100.00
รวม	1655	2911	4949	9515	
		17.39	30.59	52.01	100.00
การช่วยเหลือผู้อื่น	ม.1	231	410	547	1188
		19.44	34.51	46.04	100.00
	ม.2	216	393	638	1247
		17.32	31.52	51.16	100.00
	ม.3	285	411	542	1238
		23.02	33.20	43.78	100.00
รวม	732	1214	1727	3673	
		19.93	33.05	47.02	100.00
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	ม.1	39	174	158	371
		10.51	46.90	42.59	100.00
	ม.2	28	194	178	400
		7.00	48.50	44.50	100.00
	ม.3	61	197	144	402
		15.17	49.00	35.82	100.00
รวม	128	565	480	1173	
		10.91	48.17	40.92	100.00
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	ม.1	83	111	190	384
		21.61	28.91	49.48	100.00
	ม.2	79	85	242	406
		19.46	20.94	59.61	100.00
	ม.3	87	77	235	399
		21.80	19.30	58.90	100.00
รวม	249	273	667	1189	
		20.94	22.96	56.1	100.00

ตัวแปร	ระดับ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	ม.1	109	125	199	433
		25.17	28.87	45.96	100.00
	ม.2	109	114	218	441
		24.72	25.85	49.43	100.00
	ม.3	137	137	163	437
		31.35	31.35	37.30	100.00
รวม	355	376	580	1311	
		27.08	28.68	44.24	100.00
การเสียสละต่อสังคม	ม.1	151	281	524	956
		15.79	29.39	54.81	100.00
	ม.2	121	264	639	1024
		11.82	25.78	62.40	100.00
	ม.3	150	285	547	982
		15.27	29.02	55.70	100.00
รวม	422	830	1710	2962	
		14.25	28.02	57.73	100.00
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	ม.1	44	83	181	308
		14.29	26.95	58.77	100.00
	ม.2	21	65	256	342
		6.14	19.01	74.85	100.00
	ม.3	38	60	215	313
		12.14	19.17	68.69	100.00
รวม	103	208	652	963	
		10.7	21.6	67.71	100.00
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	ม.1	39	69	184	292
		13.36	23.63	63.01	100.00
	ม.2	45	70	192	307
		14.66	22.80	62.54	100.00
	ม.3	46	82	173	301
		15.28	27.24	57.48	100.00
รวม	130	221	549	900	
		14.44	24.56	61.00	100.00
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม	ม.1	68	129	159	356
		19.10	36.24	44.66	100.00
	ม.2	55	129	191	375
		14.67	34.40	50.93	100.00
	ม.3	66	143	159	368
		17.93	38.86	43.21	100.00
รวม	189	401	509	1099	
		17.2	36.49	46.31	100.00

ตัวแปร	ระดับ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
ความมุ่งมั่นพัฒนา	ม.1	163	293	495	951
		17.14	30.81	52.05	100.00
	ม.2	145	289	568	1002
		14.47	28.84	56.69	100.00
	ม.3	193	285	449	927
		20.82	30.74	48.44	100.00
รวม	501	867	1512	2880	
	17.4	30.1	52.5	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น	ม.1	54	93	199	346
		15.61	26.88	57.51	100.00
	ม.2	57	101	198	356
		16.01	28.37	55.62	100.00
	ม.3	86	93	167	346
		24.86	26.88	48.27	100.00
รวม	197	287	564	1048	
	18.8	27.39	53.82	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	ม.1	60	119	151	330
		18.18	36.06	45.76	100.00
	ม.2	48	122	171	341
		14.08	35.78	50.15	100.00
	ม.3	63	102	132	297
		21.21	34.34	44.44	100.00
รวม	171	343	454	968	
	17.67	35.43	46.9	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	ม.1	49	81	145	275
		17.82	29.45	52.73	100.00
	ม.2	40	66	199	305
		13.11	21.64	65.25	100.00
	ม.3	44	90	150	284
		15.49	31.69	52.82	100.00
รวม	133	237	494	864	
	15.39	27.43	57.18	100.00	

3.2.3 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน พบว่านักเรียนในสังกัด สพฐ. สังกัด กทม. และสังกัด สช. มีระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ โดยทุกสังกัดมีจำนวนนักเรียนที่มีเหตุผลในการกระทำจิตอาสาในระดับตามเกณฑ์สูงใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีระดับเหตุผลสูงกว่าเกณฑ์ ในสังกัด สช. มีนักเรียนที่กระทำพฤติกรรมจิตอาสาด้วยระดับเหตุผลต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่าสังกัดอื่น

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนทั้ง 3 สังกัดส่วนมากมีระดับเหตุผลในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม และองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นในระดับสูงกว่าเกณฑ์ โดยที่สังกัด สพฐ. มีร้อยละของนักเรียนที่มีระดับเหตุผลสูงกว่าเกณฑ์มากกว่าสังกัด กทม. และสังกัด สช. และเมื่อพิจารณาระดับเหตุผลในการกระทำในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ พบว่า นักเรียนในสังกัด สพฐ. สังกัด กทม. และสังกัด สช. มีระดับเหตุผลในการกระทำในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุดขององค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (ร้อยละ 22.57 ร้อยละ 25.22 และร้อยละ 34.06 ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 4.25

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตาราง 4.25 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตัวแปร	สังกัด	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
จิตอาสา	สปฐ.	412	936	1966	3314
		12.43	28.24	59.32	100.00
	กทม.	558	1036	1615	3209
		17.39	32.28	50.33	100.00
	สช.	685	939	1368	2992
		22.89	31.38	45.72	100.00
	รวม	1655	2911	4949	9515
		17.39	30.59	52.01	100.00

ตัวแปร	สังกัด	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
การช่วยเหลือผู้อื่น	สพฐ.	196	404	670	1270
		15.43	31.81	52.76	100.00
	กทม.	228	431	582	1241
		18.37	34.73	46.90	100.00
	สช.	308	379	475	1162
		26.51	32.62	40.88	100.00
	รวม	732	1214	1727	3673
		19.93	33.05	47.02	100.00
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	สพฐ.	29	193	181	403
		7.20	47.89	44.91	100.00
	กทม.	30	199	164	393
		7.63	50.64	41.73	100.00
	สช.	69	173	135	377
		18.30	45.89	35.81	100.00
	รวม	128	565	480	1173
		10.91	48.17	40.92	100.00
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	สพฐ.	65	94	256	415
		15.66	22.65	61.69	100.00
	กทม.	85	90	225	400
		21.25	22.50	56.25	100.00
	สช.	99	89	186	374
		26.47	23.80	49.73	100.00
	รวม	249	273	667	1189
		20.94	22.96	56.1	100.00
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	สพฐ.	102	117	233	452
		22.57	25.88	51.55	100.00
	กทม.	113	142	193	448
		25.22	31.70	43.08	100.00
	สช.	140	117	154	411
		34.06	28.47	37.47	100.00
	รวม	355	376	580	1311
		27.08	28.68	44.24	100.00
การเสียสละต่อสังคม	สพฐ.	87	238	705	1030
		8.45	23.11	68.45	100.00
	กทม.	146	310	535	991
		14.73	31.28	53.99	100.00
	สช.	189	282	470	941
		20.09	29.97	49.95	100.00
	รวม	422	830	1710	2962
		14.25	28.02	57.73	100.00

ตัวแปร	สังกัด	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน				
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม	
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อผู้อื่นและสังคม	สพฐ.	15	52	271	338	
		4.44	15.38	80.18	100.00	
	กทม.	34	88	202	324	
		10.49	27.16	62.35	100.00	
	สช.	54	68	179	301	
		17.94	22.59	59.47	100.00	
	รวม	103	208	652	963	
		10.7	21.6	67.71	100.00	
	- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	สพฐ.	33	58	222	313
			10.54	18.53	70.93	100.00
กทม.		45	74	177	296	
		15.20	25.00	59.80	100.00	
สช.		52	89	150	291	
		17.87	30.58	51.55	100.00	
รวม		130	221	549	900	
		14.44	24.56	61.00	100.00	
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและสังคม		สพฐ.	39	128	212	379
			10.29	33.77	55.94	100.00
	กทม.	67	148	156	371	
		18.06	39.89	42.05	100.00	
	สช.	83	125	141	349	
		23.78	35.82	40.40	100.00	
	รวม	189	401	509	1099	
		17.2	36.49	46.31	100.00	
	ความมุ่งมั่นพัฒนา	สพฐ.	129	535	2269	3671
			3.5	14.6	61.8	100.0
กทม.		184	295	498	977	
		18.83	30.19	50.97	100.00	
สช.		188	278	423	889	
		21.15	31.27	47.58	100.00	
รวม		501	867	1512	2880	
		17.4	30.1	52.5	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้น		สพฐ.	51	90	217	358
			14.25	25.14	60.61	100.00
	กทม.	78	99	189	366	
		21.31	27.05	51.64	100.00	
	สช.	68	98	158	324	
		20.99	30.25	48.77	100.00	
	รวม	197	287	564	1048	
		18.8	27.39	53.82	100.00	

ตัวแปร	ระดับ	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนให้ดีขึ้น	สพฐ.	40	121	192	353
		11.33	34.28	54.39	100.00
	กทม.	59	126	134	319
		18.50	39.50	42.01	100.00
	สช.	72	96	128	296
		24.32	32.43	43.24	100.00
รวม	171	343	454	968	
	17.67	35.43	46.9	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชน ให้ดีขึ้น	สพฐ.	38	83	182	303
		12.54	27.39	60.07	100.00
	กทม.	47	70	175	292
		16.10	23.97	59.93	100.00
	สช.	48	84	137	269
		17.84	31.23	50.93	100.00
รวม	133	237	494	864	
	15.39	27.43	57.18	100.00	

3.2.4 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา

การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน

3.2.4.1 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน

การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม และ 2) กลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ พบว่า เหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มอยู่ที่ระดับสูงกว่าเกณฑ์

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในแต่ละด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนมากมีระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์ แต่เมื่อพิจารณาเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับต่ำกว่าเกณฑ์พบว่านักเรียนมีนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอมและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุดในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นมากที่สุด (ร้อยละ 22.57 ร้อยละ 25.22 และ ร้อยละ 34.06 ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 4.26

ตาราง 4.26 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน

ตัวแปร	การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
จิตอาสา	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	1121	1703	2898	5722
		19.59	29.76	50.65	100
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	476	998	1952	3426
		13.89	29.13	56.98	100
	รวม	1597	2701	4850	9148
		17.46	29.53	53.02	100.00
การช่วยเหลือผู้อื่น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	497	755	1051	2303
		21.58	32.78	45.64	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	209	438	633	1280
		16.33	34.22	49.45	100.00
	รวม	706	1193	1684	3583
		19.70	33.30	47.00	100.00
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แกผู้อื่น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	97	362	273	732
		13.25	49.45	37.3	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	26	196	189	411
		6.33	47.69	45.99	100.00
	รวม	123	558	462	1143
		10.76	48.82	40.42	100.00
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	160	167	415	742
		21.56	22.51	55.93	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	82	99	237	418
		19.62	23.68	56.7	100.00
	รวม	242	266	652	1160
		20.86	22.93	56.21	100.00

ตัวแปร	การเข้าร่วมกิจกรรม จิตอาสาในโรงเรียน	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	240	226	363	829
		28.95	27.26	43.79	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	101	143	207	451
		22.39	31.71	45.9	100.00
	รวม	341	369	570	1280
		26.64	28.83	44.53	100.00
การเสียสละต่อสังคม	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	284	478	985	1747
		16.26	27.36	56.38	100
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	127	267	690	1084
		11.72	24.63	63.65	100.00
	รวม	411	745	1675	2831
		14.52	26.32	59.17	100.00
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อ ผู้อื่นและสังคม	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	77	133	375	585
		13.16	22.74	64.1	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	24	72	261	357
		6.72	20.17	73.11	100.00
	รวม	101	205	636	942
		10.72	21.76	67.52	100.00
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	75	142	323	540
		13.89	26.3	59.81	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	50	73	217	340
		14.71	21.47	63.82	100.00
	รวม	125	215	540	880
		14.20	24.43	61.36	100.00
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและ สังคม	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	132	247	287	666
		19.82	37.09	43.09	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	53	145	212	410
		12.93	35.37	51.71	100.00
	รวม	185	392	499	1076
		17.19	36.43	46.38	100.00
ความมุ่งมั่นพัฒนา	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	341	471	862	1674
		20.37	28.14	51.49	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	140	293	629	1062
		13.18	27.59	59.23	100
	รวม	481	764	1491	2736
		17.58	27.92	54.50	100.00
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง ห้องเรียนให้ดีขึ้น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	136	171	324	631
		21.55	27.1	51.35	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	51	107	232	390
		13.08	27.44	59.49	100.00
	รวม	187	278	556	1021
		18.32	27.23	54.46	100.00

ตัวแปร	การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียน	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	114	214	267	595
		19.16	35.97	44.87	100
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	50	124	180	354
		14.12	35.03	50.85	100.00
รวม	164	338	447	949	
	17.28	35.62	47.10	100.00	
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น	ต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม	91	132	272	495
		18.38	26.67	54.95	100.00
	≥ 3 ครั้ง/เทอม	39	95	217	351
		11.11	27.07	61.82	100.00
รวม	130	227	489	846	
	15.37	26.83	57.80	100.00	

3.2.4.2 การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน พบว่านักเรียนเรียนที่เคยและไม่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน มีเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับ สูงกว่าเกณฑ์ โดยนักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีร้อยละของนักเรียนที่มีระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และนักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีร้อยละของนักเรียนที่มีระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสาในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่านักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นการเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนมีระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ระดับสูงกว่าเกณฑ์ เมื่อพิจารณาระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาต่ำกว่าเกณฑ์ พบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาต่ำกว่าเกณฑ์มากที่สุด ในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น (ร้อยละ 29.57 และ ร้อยละ 23.97 ตามลำดับ) รายละเอียดดังตาราง 4.27

ตาราง 4.27 ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน

ตัวแปร	การเข้ากิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ	จำนวนร้อยละ
จิตอาสา	ไม่เคย	996	1571	2391	4958
		20.09	31.69	48.23	100
	เคย	653	1031	2555	4239
		15.40	24.32	60.27	100
	รวม	1649	2602	4946	9197
		17.93	28.29	53.78	100.00
การช่วยเหลือผู้อื่น	ไม่เคย	430	643	879	1952
		22.03	32.94	45.03	100.00
	เคย	300	570	845	1715
		17.49	33.24	49.27	100.00
	รวม	730	1213	1724	3667
		19.91	33.08	47.01	100.00
- การบริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อื่น	ไม่เคย	79	291	252	622
		12.70	46.78	40.51	100.00
	เคย	49	274	226	549
		8.93	49.91	41.17	100.00
	รวม	128	565	478	1171
		10.93	48.25	40.82	100.00
- แนะนำและให้คำปรึกษาสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น	ไม่เคย	144	146	340	630
		22.86	23.17	53.97	100.00
	เคย	105	126	326	557
		18.85	22.62	58.53	100.00
	รวม	249	272	666	1187
		20.98	22.91	56.11	100.00
- การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น	ไม่เคย	207	206	287	700
		29.57	29.43	41.00	100.00
	เคย	146	170	293	609
		23.97	27.91	48.11	100.00
	รวม	353	376	580	1309
		26.97	28.72	44.31	100.00
การเสียสละต่อสังคม	ไม่เคย	269	445	807	1521
		17.69	29.26	53.06	100
	เคย	150	382	903	1435
		10.45	26.62	62.93	100.00
	รวม	419	827	1710	2956
		14.17	27.98	57.85	100.00

ตัวแปร	การเข้ากิจกรรมจิตอาสา อื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของ โรงเรียน	ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียน			
		ต่ำกว่าเกณฑ์	ตามเกณฑ์	สูงกว่าเกณฑ์	รวม
		จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
- การเสียสละเงินและทรัพย์สินเพื่อ ผู้อื่นและสังคม	ไม่เคย	72	110	310	492
		14.63	22.36	63.01	100.00
	เคย	31	96	342	469
		6.61	20.47	72.92	100.00
	รวม	103	206	652	961
		10.72	21.44	67.85	100.00
- การเสียสละเวลาเพื่อผู้อื่นและสังคม	ไม่เคย	78	118	261	457
		17.07	25.82	57.11	100.00
	เคย	50	103	288	441
		11.34	23.36	65.31	100.00
	รวม	128	221	549	898
		14.25	24.61	61.14	100.00
- การเสียสละร่างกายเพื่อผู้อื่นและ สังคม	ไม่เคย	119	217	236	572
		20.80	37.94	41.26	100.00
	เคย	69	183	273	525
		13.14	34.86	52.00	100.00
	รวม	188	400	509	1097
		17.14	36.46	46.40	100.00
ความมุ่งมั่นพัฒนา	ไม่เคย	297	483	705	1485
		20.00	32.53	47.47	100.00
	เคย	203	379	807	1389
		14.61	27.29	58.10	100.00
	รวม	500	862	1512	2874
		17.40	29.99	52.61	100.00
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง ห้องเรียนให้ดีขึ้น	ไม่เคย	117	165	282	564
		20.74	29.26	50	10.00
	เคย	80	120	282	482
		16.60	24.9	58.5	100.00
	รวม	197	285	564	1046
		18.83	27.25	53.92	100.00
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนให้ดีขึ้น	ไม่เคย	109	190	208	507
		21.5	37.48	41.03	100
	เคย	61	152	246	459
		13.29	33.12	53.59	100
	รวม	170	342	454	966
		17.60	35.40	47.00	100.00
- ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลง ชุมชนให้ดีขึ้น	ไม่เคย	71	128	215	414
		17.15	30.92	51.93	100
	เคย	62	107	279	448
		13.84	23.88	62.28	100
	รวม	133	235	494	862
		15.43	27.26	57.31	100.00

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดจิตอาสาโดยใช้ทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 2) เพื่อวิเคราะห์ระดับของจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต้นจำแนกตามภูมิภาคหลังตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 693 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดพื้นฐานจากทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก โดยแบบวัดแบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดจิตอาสา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำตอบ ตอนที่ 2 แบบวัดจิตอาสาของนักเรียนมีลักษณะเป็นข้อคำถามสถานการณ์พฤติกรรมจิตอาสา 18 ข้อโดยถามประสบการณ์ด้านจิตอาสา ว่าเคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นหรือไม่ และถ้าเคยกระทำพฤติกรรมจิตอาสานั้นกระทำด้วยเหตุผลในข้อใดตามระดับชั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมในทฤษฎีของโคลเบอร์ก 6 ชั้น ซึ่งข้อคำถามสถานการณ์ 18 ข้อ จะแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบองค์ประกอบละ 6 ข้อคือ (1) องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นประกอบด้วยข้อ 1 - 6 (2) องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคมประกอบด้วยข้อ 7 - 12 และ (3) องค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนาประกอบด้วย ข้อ 13 - 18

การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์สถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละเพื่อใช้ประกอบในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดจิตอาสาในด้านความตรงโดยการวิเคราะห์ดัชนี IOC ตรวจสอบความเที่ยงโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ด้วยโปรแกรม SPSS วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test พร้อมกับพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected item to total correlation) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor

analysis: CFA) ด้วยโปรแกรม LISREL วิเคราะห์ระดับจิตอาสา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สัมประสิทธิ์การกระจาย (coefficient of variation) ความเบ้ (skewness) และความโด่ง (kurtosis) โดยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ระดับของจิตอาสา ของนักเรียนแยกตามภูมิภาคหลังของนักเรียนด้วยการวิเคราะห์ t-test และ ANOVA วิเคราะห์ระดับ เหตุผลของพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมต้นจำแนกตามภูมิภาคหลังด้วยด้วยความถี่ ร้อยละ และค่าไค-สแควร์ (χ^2)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้มาจากกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนในสังกัดสพฐ. กทม. และ สช. จำนวน 693 คน เป็นนักเรียนในสังกัด สพฐ. 230 คนนักเรียนในสังกัด กทม. 232 คน และ นักเรียนในสังกัด สช. 231 คนเป็นนักเรียนชาย 369 คน เป็นนักเรียนหญิง 324 คน โดยเป็น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 อย่างละเท่าๆกันคือ 225 คน 233 คน และ 235 ตามลำดับ นักเรียนมีผลการเรียนส่วนมากอยู่ที่ 2.51 – 3.00, 3.01 – 3.50 และ 3.51 – 4.00 ส่วนมากได้เงินค่าขนมไปโรงเรียนจากผู้ปกครองวันละ 50 – 100 บาท ข้อค้นพบจากการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. คุณภาพของเครื่องมือแบบวัดจิตอาสา

แบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กมีความตรงเชิงเนื้อหา (มีค่าดัชนี IOC ข้อ คำถามสถานการณ์ และของเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามขั้นของโคลเบอร์กอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00) แบบวัดจิตอาสาีความเป็นปรนัยทั้งด้านภาษาที่ใช้ การตรวจให้คะแนน เกณฑ์การแปล ความหมายของคะแนน ความเป็นปรนัยในการตอบแบบวัด แบบวัดจิตอาสาีค่าอำนาจจำแนกของ ข้อคำถามรายข้อที่สามารถจำแนกระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงกับคนที่ได้คะแนนต่ำทุกข้อ (ค่า t อยู่ระหว่าง 9.25 – 24.66, $p < 0.05$) แบบวัดจิตอาสาีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 มี ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SEM) เท่ากับ 7.99 ซึ่งค่อนข้างมาก โดยมีค่าความเที่ยง องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นเท่ากับ 0.68 ค่าความเที่ยงองค์ประกอบด้านการเสียสละต่อ สังคมเท่ากับ 0.72 และ ค่าความเที่ยงองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนาเท่ากับ 0.76 โดยมีค่าความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SEM) เท่ากับ 4.06, 4.80 และ 4.66 ตามลำดับ สำหรับความตรง เชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตอาสา ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (second order confirmatory factor analysis) พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

($\chi^2 = 148.74$, $df = 122$, $p = 0.50$, $GFI = 0.98$, $AGFI = 0.97$, $RMR = 0.13$, $RMSEA = 0.02$) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของข้อคำถาม พบว่า ในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น น้ำหนักของข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.42 - 0.58 องค์ประกอบด้านการเสียสละต่อสังคม น้ำหนักของข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.60 และ องค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา น้ำหนักของข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.46 - 0.61 ข้อคำถามทั้ง 18 ข้อมีน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบใกล้เคียงกัน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่านักเรียนมีระดับจิตอาสาอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยจิตอาสาเท่ากับ 3.29 เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่านักเรียนมีจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการเสียสละต่อสังคม และ ด้านความมุ่งมั่นพัฒนาในระดับปานกลาง โดยนักเรียนมีค่าเฉลี่ยจิตอาสาด้านการช่วยเหลือมากที่สุด รองลงมาคือด้านการเสียสละ ส่วนด้านความมุ่งมั่นพัฒนามีค่าเฉลี่ยจิตอาสาต่ำที่สุด โดยมีผลการเปรียบเทียบระดับจิตอาสาจำแนกตามภูมิภาคดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่านักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็ระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการเสียสละต่อสังคม และด้านความมุ่งมั่นพัฒนา

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามระดับชั้นพบว่านักเรียนชั้นปีที่ 2 มีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จิตอาสาด้านความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 มีจิตอาสาด้านการเสียสละไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามสังกัดโรงเรียนพบว่า นักเรียนในสังกัด สพฐ. มีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนในสังกัด กทม. และสังกัด สช. นักเรียนในสังกัด กทม.มีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนสังกัด สช. เมื่อพิจารณาระดับจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่า นักเรียนสังกัด สพฐ. มีระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและการเสียสละต่อสังคมมากกว่านักเรียนสังกัด กทม. และสังกัด สช. นักเรียนในสังกัด กทม. มีระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและการเสียสละต่อสังคมมากกว่านักเรียนในสังกัด สช. ส่วนระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนสังกัด สพฐ. มีระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านความ

มุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนสังกัด กทม. และสังกัด สช. แต่นักเรียนสังกัด กทม.มีระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนาไม่แตกต่างกับนักเรียนสังกัด สช.

2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนพบว่า นักเรียนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีระดับจิตอาสา มากกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม ทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนา แต่เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดขององค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในการแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น และการแบ่งปันสิ่งของผู้อื่นนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนพบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีระดับจิตอาสา มากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และด้านความมุ่งมั่นพัฒนา แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านจะพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา

การวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนตามระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก 6 ชั้น ดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ รองลงมาคือเหตุผลในระดับตามเกณฑ์ และมีเหตุผลในระดับต่ำกว่าเกณฑ์น้อยที่สุดเมื่อพิจารณาจำนวนเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับเหตุผลต่ำกว่าเกณฑ์ พบว่า นักเรียนมีเหตุผลกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับเหตุผลต่ำกว่าเกณฑ์ในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นมากที่สุด (ร้อยละ 27.08) รองลงมาคือ การแนะนำให้การคำปรึกษาที่สุด (ร้อยละ 20.94)

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ของแต่ละกลุ่มมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาระดับสูงกว่าเกณฑ์ ทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการเสียสละต่อสังคม และด้านความมุ่งมั่นพัฒนาพบว่า แม้จะจำแนกตามภูมิภาคต่างๆก็ตามนักเรียนที่กระทำพฤติกรรมจิตอาสาส่วนมากมีเหตุผลของการกระทำอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ โดยนักเรียนชายมีเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่าระดับตามเกณฑ์ไม่มากนัก ส่วนนักเรียนหญิงมีเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ถึงร้อยละ 58.38

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 มีระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์จำนวนใกล้เคียงกัน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีร้อยละของเหตุผลระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่าระดับอื่น นักเรียนสังกัด สพฐ. มีร้อยละของเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่านักเรียนสังกัดอื่นๆ นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีร้อยละของเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอม นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีร้อยละของเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อพิจารณาเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับต่ำกว่าเกณฑ์พบว่า ไม่ว่าจะจำแนกนักเรียนตามเพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา นักเรียนทุกกลุ่มมีเหตุผลต่ำกว่าเกณฑ์ในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องการแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นมากที่สุด

การอภิปรายผล

จากผลการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปราย 3 ประเด็น คือ (1) คุณภาพของแบบวัดจิตอาสา (2) ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ (3) ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา

1. ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดจิตอาสา

จากการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาพบว่า แบบวัดจิตอาสามีความตรงตามเนื้อหา โดยมีค่าความตรง (IOC) ระหว่าง 0.50 - 1.00 มีข้อที่ได้ค่า IOC ของข้อคำถามประสพการณ์เท่ากับ 0.50 เพียงร้อยละ 7.41 มีข้อที่ได้ค่า IOC ของเหตุผลของกระทำพฤติกรรมจิตอาสาตามขั้นของโคลเบอร์กเท่ากับ 0.50 เพียงร้อยละ 13.58 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนคุณภาพของแบบวัดจิตอาสาอื่น ไม่ว่าจะเป็น ความเป็นปรนัย อำนาจจำแนก ความเที่ยง และ ความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดจิตอาสาอยู่ในระดับดี โดยข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูง (ค่า t อยู่ระหว่าง 9.25 - 24.66, $p < 0.05$) แบบวัดจิตอาสามีความเป็นปรนัยทั้งภาษา วิธีการตอบ การให้คะแนนและการแปลผล แบบวัดจิตอาสามีความเที่ยงสูง (ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.87) แบบวัดจิตอาสามีความตรงตามโครงสร้างคำถามแต่ละข้อมีค่าน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน และองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบมีน้ำหนักความสำคัญเท่ากันคือ 0.94 ซึ่งเป็นค่าน้ำหนักความสำคัญที่สูง การที่แบบวัดจิตอาสานี้มีคุณภาพอาจ

เนื่องจากการพัฒนาแบบวัดจิตอาสามีการพัฒนาและผ่านการแก้ไขตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายรอบจึงทำให้แบบวัดมีคุณภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับจิตอาสาอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เนื่องจากตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก เด็กอายุ 10 – 16 ปีจะมีเหตุผลในการกระทำอยู่ที่ระดับตามกฎเกณฑ์สังคม คือมีเหตุผลในการกระทำตามความเห็นชอบของผู้อื่นเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม (ชั้น 3) และ ทำตามกฎและระเบียบ หรือข้อตกลงทางสังคม เป็นการทำตามหน้าที่ (ชั้น 4) เมื่อพิจารณาระดับจิตอาสาแต่ละด้าน พบว่านักเรียนมีระดับจิตอาสาด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนาอยู่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยด้านจิตอาสาด้านการช่วยเหลือผู้อื่นมากที่สุด รองลงมาคือด้านการเสียสละต่อสังคม และมีค่าเฉลี่ยด้านความมุ่งมั่นพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุตาพรรณ บินนอก (2551) ที่ศึกษาระดับจิตอาสาของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่พบว่า นิสิตมีจิตอาสาด้านการช่วยเหลือ มากกว่าจิตอาสาด้านการเสียสละต่อสังคมและจิตอาสาด้านความมุ่งมั่นพัฒนาซึ่งอาจเนื่องจากการช่วยเหลือผู้อื่นนั้นทำได้ง่าย และไม่ต้องเสียสละผลประโยชน์ของตนเองซึ่งช่วยเหลือแล้วตนเองไม่เดือดร้อน ส่วนการเสียสละต่อสังคมอาจต้องเสียผลประโยชน์ของตนเองหรืออาจทำให้ตัวเองเดือดร้อนด้วย ทั้งนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของฐานะทางครอบครัวของนักเรียนส่วนความมุ่งมั่นพัฒนามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน ซึ่งสาเหตุมาจากบริบทและความสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนในกรุงเทพมหานครที่มีกิจกรรมของชุมชนน้อย จากการเก็บข้อมูลพบว่าเหตุผลหนึ่งที่นักเรียนไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนคือ ในชุมชนของนักเรียนเองไม่มีกิจกรรมนี้ และยังพบว่าเหตุผลส่วนใหญ่ที่นักเรียนไม่เคยทำความสะอาดห้องเรียนถ้าไม่ใช่เวรประจำวัน เพราะนักเรียนคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตน

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชาย เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่านักเรียนหญิงมีจิตอาสาทั้งด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนชาย ซึ่งมีผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุตาพรรณ บินนอก (2551) ที่ศึกษาระดับจิตอาสาของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่พบว่า นิสิตหญิงมีจิตอาสาสูงกว่านิสิตชาย การที่นักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชาย เนื่องจากเพศหญิงมีความนุ่มนวล มีเมตตากรุณา สุภาพอ่อนโยน มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความรักใคร่ และมีความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ (Pedhazur & Tetenbaum, 1979) นักเรียนหญิงจึงมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชาย

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจิตอาสาเมื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจิตอาสาในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจิตอาสาในด้านการช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนจิตอาสาในด้านการเสียสละต่อสังคม พบว่า นักเรียนแต่ละระดับมีการเสียสละต่อสังคมไม่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีระดับจิตอาสาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังมีคะแนนเฉลี่ยระดับจิตอาสาเมื่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อได้รับการพัฒนาจากกิจกรรมของโรงเรียน และมีวุฒิทางปัญญาที่สูงขึ้น เมื่อก้าวสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงมีระดับจิตอาสาสูงขึ้นส่วนที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับจิตอาสาน้อยกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งขัดแย้งกับความน่าจะเป็นที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อผ่านกิจกรรมพัฒนาของโรงเรียนมากกว่าระดับอื่นๆ น่าจะมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 1 แต่กลับมีระดับจิตอาสาน้อยกว่า ผลเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เริ่มเข้าวัยรุ่นตอนกลางเป็นวัยที่วุ่นวายอยู่กับเพื่อนๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน จึงไม่ค่อยสนใจบุคคลรอบข้างและสังคมอื่นๆ ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรมีแนวทางจัดกิจกรรมให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความสนใจและสนุกกับกิจกรรม และชี้ให้เห็นคุณค่าในการทำประโยชน์เพื่อคนอื่นและสังคมให้มากขึ้นเพื่อจะได้พัฒนาจิตอาสาของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามสังกัด พบว่า นักเรียนในสังกัด สพฐ. มีจิตอาสาเมื่อนักเรียนในสังกัด กทม. และนักเรียนในสังกัด สช. โดยมีจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนในสังกัด กทม. และนักเรียนในสังกัด สช. นักเรียนในสังกัด กทม. มีจิตอาสาเมื่อนักเรียนสังกัด สช. โดยมีจิตอาสาในองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่นและความเสียสละต่อสังคมมากกว่านักเรียนสังกัด สช. ส่วนด้านความมุ่งมั่นพัฒนาไม่แตกต่างกัน เหตุที่นักเรียนสังกัด สพฐ. มีระดับจิตอาสาสูงกว่าสังกัดอื่นอาจเป็นเพราะสาเหตุดังนี้ (1) สังกัด สพฐ. นักเรียนที่ตอบแบบวัดจิตอาสาเป็นนักเรียนหญิงมากกว่าสังกัดอื่น ซึ่งผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนหญิงมีระดับจิตอาสาเมื่อนักเรียนชาย (2) สังกัด สพฐ. นักเรียนมีจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาเมื่อนักเรียนสังกัดอื่น ทั้งกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนและกิจกรรมจิตอาสาอื่นนอกจากกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาเมื่อนักเรียนสังกัด สช. ทำให้เกิดประสบการณ์ด้านจิตอาสาเมื่อนักเรียนสังกัด สช. ทำให้เกิดการเรียนรู้และก่อให้เกิดจิตอาสา และ (3) สังกัด สพฐ. นักเรียนที่ตอบแบบวัดจิตอาสาเป็นนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนสังกัดอื่น การมีระดับสติปัญญาดีส่งผลต่อเหตุผลเชิงจริยธรรมและคุณธรรมซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กจึงทำให้นักเรียนสังกัด สพฐ. มีระดับจิตอาสาเมื่อนักเรียนสังกัด สช.

ผลการวิเคราะห์จิตอาสาจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนพบว่า จำนวนเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนมีผลให้นักเรียนมีระดับจิตอาสาแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนตั้งแต่ 3 ครั้ง/เทอมขึ้นไปมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่า 3 ครั้ง/เทอมไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม โดยเฉพาะด้านความมุ่งมั่นพัฒนาที่จะเห็นได้ชัดเจนว่าจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมมีผลให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาที่มากขึ้นด้วย เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ ซึ่งประสบการณ์เป็นพื้นฐานสำคัญของการเกิดความคิด ความรู้ และการกระทำ (Kolb, Boyatzis, & Mainemelis, 2001) ดังนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทำให้เกิดประสบการณ์ด้านจิตอาสา มาก แต่มีข้อสังเกตว่าจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนไม่มีผลต่อการช่วยเหลือผู้อื่นในการแนะนำและให้คำปรึกษา และการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น ซึ่งการช่วยเหลือผู้อื่นด้านการแนะนำและให้คำปรึกษาจะมีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม โดยนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงหรือเด็กที่เรียนเก่งจะสามารถให้คำแนะนำและคำปรึกษามากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ส่วนการช่วยเหลือผู้อื่นด้านการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่นจะมีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเงินค่าขนมที่ได้รับจากผู้ปกครองโดยเฉลี่ย บาท/วันโดยผู้ที่ได้รับเงินค่าขนมจากผู้ปกครองมากจะมีการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่นมากกว่านักเรียนที่ได้รับเงินค่าขนมจากผู้ปกครองน้อย เหตุเป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนที่ได้รับเงินค่าขนมจากผู้ปกครองมากแสดงว่าฐานะทางครอบครัวดีจึงมีสิ่งของเครื่องใช้ หรือทรัพย์สินเพียงพอที่สามารถจะแบ่งปันให้แก่ผู้อื่นโดยที่ตนเองไม่เดือดร้อน

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตอาสาจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนพบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีระดับจิตอาสาสูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อพิจารณาจิตอาสาในองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่า นักเรียนที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนมีระดับจิตอาสาทั้งองค์ประกอบด้านการช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละต่อสังคม และความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม การที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนก่อให้เกิดประสบการณ์ด้านจิตอาสาเป็นการสร้างจิตอาสาให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของโคลเบอร์กว่าเมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆหรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์ต่างๆได้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น โดยจริยธรรมการวิจัยนี้คือจิตอาสา เมื่อพิจารณาระดับจิตอาสาจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียนอย่างละเอียดพบว่านักเรียนทั้งที่เคยและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมมีความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้ดีขึ้นไม่แตกต่างกันเหตุที่ความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนไม่แตกต่างกันเพราะในแต่ละระดับชั้นหรือในแต่ละห้องเรียนจะมีหน้าที่รับผิดชอบห้องเรียนของตนเอง นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาห้องเรียนและมีโอกาสได้ทำบ่อยครั้งมากกว่า จึง

ส่งผลให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นพัฒนาห้องเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งระดับความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าความมุ่งมั่นเปลี่ยนแปลงโรงเรียน และความมุ่งมั่นเปลี่ยนแปลงชุมชน เพราะการพัฒนาโรงเรียนหรือการพัฒนาชุมชนนั้นนักเรียนมีโอกาสน้อยกว่าการพัฒนาห้องเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมของโรงเรียนและการจัดกิจกรรมของชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา

ผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลของการกระทำพฤติกรรมจิตอาสา พบว่านักเรียนส่วนมากมีเหตุผลอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ สรุปได้ว่านักเรียนส่วนมากมีเหตุผลในการกระทำจิตอาสาในระดับ 5 และ 6 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา ศรีบัวนำ (2550) ได้พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิเคราะห์ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมโดยภาพรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับ 6 ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ทฤษฎีของโคลเบอร์กที่กล่าวว่าเด็กในวัยนี้จะมีเหตุผลอยู่ที่ระดับตามเกณฑ์ (อยู่ชั้น 3 และ 4) เหตุที่นักเรียนมีเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาสูงกว่าเกณฑ์เนื่องจากทางโรงเรียนมีกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมด้านจิตอาสาให้แก่นักเรียน ซึ่งจากการวิเคราะห์ระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาเมื่อจำแนกตามภูมิหลัง พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมของโรงเรียน หรือกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน นักเรียนจะมีระดับจิตอาสาสูงขึ้นและนักเรียนจะมีระดับเหตุผลในการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาในระดับสูงกว่าเกณฑ์มากกว่าคนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมในจำนวนที่น้อยกว่า แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีจำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสามากขึ้นจะทำให้นักเรียนมีระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลของการกระทำจิตอาสาที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของโคลเบอร์กที่อธิบายว่า บุคคลเมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาให้กับนักเรียนในจำนวนที่เหมาะสม นอกจากนี้หน่วยงานอื่นหรือทางชุมชนเองควรมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ด้านจิตอาสาเพื่อพัฒนาระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนให้สูงขึ้นและก่อให้เกิดจิตอาสาในนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในโรงเรียนของนักเรียน หากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้งจะทำให้นักเรียนมีระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสาที่สูงขึ้น ดังนั้นโรงเรียนควรมีโครงการจิตอาสาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีจิตอาสา โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนชายที่มีระดับจิตอาสาและระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสาในระดับที่ค่อนข้างต่ำ และโรงเรียนสังกัด สข. ควรมีการจัดโครงการจิตอาสาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีจิตอาสาให้มากกว่าสังกัดอื่นๆ
2. จากการวิจัยพบว่าระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนามีระดับจิตอาสา ค่อนข้างต่ำและเป็นองค์ประกอบที่มีระดับจิตอาสาต่ำสุดการจัดโครงการจิตอาสาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีจิตอาสาโรงเรียนควรมุ่งจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนา มากกว่าจิตอาสาในองค์ประกอบอื่น
3. จากการวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งหมายถึงกิจกรรมของชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆมีระดับจิตอาสาในองค์ประกอบด้านความมุ่งมั่นพัฒนามากกว่านักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมดังนั้นชุมชนหรือหน่วยงานท้องถิ่นควรมีการจัดโครงการจิตอาสาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและช่วยเหลือสังคมให้มากขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีจิตอาสา
4. หากทางโรงเรียนต้องการทราบระดับจิตอาสาของนักเรียนว่าอยู่ในระดับใด พร้อมทั้งเหตุผลในการกระทำจิตอาสาอยู่ในเกณฑ์หรือมีความเหมาะสมกับวัยหรือไม่โรงเรียนสามารถนำแบบวัดจิตอาสาไปใช้วัดจิตอาสาแก่นักเรียนได้ซึ่งจะมีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆสามารถนำแบบวัดไปใช้ได้เช่นกัน เพียงแต่ควรพิจารณาเกณฑ์การแปลผลระดับเหตุผลในการกระทำจิตอาสาให้ตรงตามช่วงอายุของนักเรียน และอาจมีข้อคำถามบางข้อที่ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนระดับอื่นๆจึงควรพิจารณาข้อคำถามสถานการณ์ให้เหมาะสมกับวัยนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนานักเรียนให้มีจิตอาสา โดยให้นักเรียนมีเหตุผลในการกระทำจิตอาสาระดับที่สูงคือมีเหตุผลของการกระทำที่เกิดจากความตั้งใจกระทำด้วยตนเองโดยไม่หวังรางวัลตอบแทนนอกจากต้องการให้ผู้อื่นหรือสังคมอยู่อย่างมีความสุข (ขั้น 5 และ 6) ซึ่งการพัฒนาเด็กให้มีเหตุผลในการกระทำในระดับสูงจะทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่องแม้จะไม่มีเงื่อนไขของการกระทำ เช่น โดนบังคับ กลัวคนอื่นตำหนิ/ลงโทษ (ขั้น 1) หรือได้รางวัลหรือสิ่งตอบแทนที่ตนเองต้องการ (ขั้น 2) กระทำตามความเห็นชอบของ

ผู้อื่นเพื่อต้องการการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง (ขั้น 3) แม้แต่การทำตามกฎระเบียบหรือทำตามหน้าที่ (ขั้น 4) ซึ่งหากไม่มีเงื่อนไขการกระทำเหล่านี้ คือ หากไม่มีการบังคับ ไม่มีรางวัลของตอบแทน กลุ่มเพื่อนหรือคนรอบข้างไม่เห็นด้วย ไม่มีกฎระเบียบของโรงเรียนหรือไม่ใช่หน้าที่รับผิดชอบของตนเองการกระทำพฤติกรรมจิตอาสาจะไม่มีหรืออาจเกิดขึ้นน้อย ดังนั้นการพัฒนานักเรียนให้มีเหตุผลในการกระทำในระดับสูงจะทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่องและไม่ลดน้อยลงเมื่อไม่มีเงื่อนไขในการกระทำดังกล่าว

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับครูด้วย เนื่องจากครูคือแม่พิมพ์ เป็นแบบอย่างของนักเรียน รวมทั้งเป็นผู้ให้ความรู้และขัดเกลาให้นักเรียนให้มีปัญญาควบคู่กับการเป็นคนดี ดังนั้นหากต้องการพัฒนาจิตอาสาให้นักเรียนครูต้องมีจิตอาสา ก่อน การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับครูจะทำให้สามารถวัดจิตอาสาของครูว่าอยู่ในระดับใด และเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาครูให้มีจิตอาสา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรกช วิชัย. (2551). การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความเมตตากรุณา และ ความยุติธรรมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรรณิกา มาโน. (2553). ความหมายของชีวิตกับจิตอาสา. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ. (2551). แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย:กรณีศึกษากลุ่มและ เครือข่ายเยาวชนที่ทำงานด้านจิตสำนึกสาธารณะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิท พวงงาม. (2550). การพัฒนาสังคมไทยวันนี้กับคุณธรรมที่หายไป. วารสารสยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ 54 (เมษายน): 29.
- จิราพรรณ เรืองพุทธ. (2556). การวิเคราะห์กิจกรรมส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษา: การวิจัยแบบ ผสมวิธี AN ANALYSIS OF THE ACTIVITES PROMOTING VOLUNTEER SPIRITS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS: MIXED METHODS RESEARCH. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (OJED), 9(2), 540-549.
- ฉกาจ ช่วยโต และ ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2553). ลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับการบวชในพุทธศาสนาของ ชายไทยในภาคใต้ รายงานการวิจัยฉบับที่ 43 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชญารัตน์ สว่างพร้อม. (2550). การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ สำหรับนักศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชลธิชา พิมพ์มานะกิจ. (2551). การพัฒนาแบบวัดคุณธรรมสังคหวัดดู 4 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มพระนครเหนือ. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดนุชา ปนคำ. (2555). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ ดีกว่าสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุจเดือน พันธุนาวิน. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.

- ดุขฎฐี มัชฌิมมถลโธ. (2556). การพัฒนาจิตสธรธรณะสำหรับเยววชนไทย THE PUBLIC MIND DEVELOPMENT OF THAI YOUTHS. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร* 10 (46) : 13 - 22.
- ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์. (2556). *ปัจจัยจิตสังคคคที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- นงลัทธิษณัฏฐ์ วิรัชชัย ชยุดตม์ ภริรมย์สมบัตติ และ ศจิจิมจ ญ วิเชียร. (2551). *การวิจัยและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม.* กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- ปฏิภมกร ศิริเตชช. (2549). *ปัจจัยทางสังคคค ลักษณะทางจิต และลักษณะทางชีวสังคคคที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคคคตามหลักธรรมสังคคคหัตถุ 4 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ปริญญา บัญญูธติ. (2549). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดทฤษฎีโคลเบอร์ก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธติธติ.*
- ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร วิมล เหมือนคิด และ ชัญญา ลีศัตรูพย. (2553). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, มกราคม-มิถุนายน 2553 (9).*
- ปิยะนถ สรวิสูตร. (2552). *แรงจูงใจของผู้นำเยววชนที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมเพื่อสังคคค: กรณีศึกษาสภายเยววชนกรุงเทพมหานคร. สังคคคสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาสังคคคสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคคคสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- พระไพศล วิสาล. (2548). *เมื่อดอกไม้บานสะพรั่งทั้งแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร: เครือข่ายพุทธิกา.*
- พระมหาชวลิต เพ็ชรภักธิ. (2549). *ปัจจัยทางจิตสังคคคที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งที่จะดำรงสมณเพศอย่างเยววนาน ของพระนิสิตจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- มารีเยะ ยีสมน. (2549). *การพัฒนาเครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และการเห็นคุณค่าในความเป็นไทย ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.*
- รัชณี จันทรทรวงกรด. (2541). *การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ศึกษากรณีโรงเรียนสารวิทยา. พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคคค สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- ศิริชัย กาญจนวาลี. (2555). *ทฤษฎีการทดสอบแนวใหม่ (MODERN TEST THEORIES).* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาลี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (CLASSICAL TEST THEORIES).* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด วัฒนาวีรพงษ์. (2550). *การศึกษาความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลท่าช้างเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีสอนแบบชักชวน. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *8 คุณธรรมพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา.
- สุดาพรรณ บินนอก. (2551). *โมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรา ภูษิตรัตน์. (2547). *ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยเดว ทรีปาตี. (2555). *ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- สุริยเดว ทรีปาตี พรรณนิภา สังข์ทอง และ สิริวิมล ศาลาจันทร์. (2556). *โครงการศึกษาสภาพการณ์ต้นทุนชีวิตนักเรียนมัธยมทั่วประเทศ. วารสารกุมารเวชศาสตร์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล*.
- สุทธิชัย อางปรุ. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนิษฐา แจ้งเอี่ยม. (2553). *เครือข่ายการสื่อสารและการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครเครือข่ายจิตอาสา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิวัฒน์ จั้วลำหิน. (2553). *การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กิจกรรมกีฬาฟุตบอลตามแนวคิดพัฒนาจริยธรรมของโคลเบิร์ตเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรอุมา ชำขันมะลี. (2553). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา และความยุติธรรมของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อุษา ศรีจินดารัตน์. (2533). *พัฒนาการของเอกลักษณ์แห่งอีโก้ที่เกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าของการทำงานและการรับรู้คุณค่าของศาสนาในวัยรุ่นไทยภาคใต้*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

- Belacchi, C., & Farina, E. (2012). Feeling and Thinking of Others: Affective and Cognitive Empathy and Emotion Comprehension in Prosocial/Hostile Preschoolers. *Aggressive Behavior*, 38(2), 150-165. doi: 10.1002/ab.21415
- Caprara, G. V., Kanacri, B. P. L., Gerbino, M., Zuffiano, A., Alessandri, G., Vecchio, G., . . . Bridgall, B. (2014). Positive effects of promoting prosocial behavior in early adolescence: Evidence from a school-based intervention. *International Journal of Behavioral Development*, 38(4), 386-396. doi: 10.1177/0165025414531464
- Corrigan, M. W. (2001). *Social exchange theory, interpersonal communication motives, and volunteerism: Identifying motivation to volunteer and the rewards and costs associated*. (1405793 M.A.), West Virginia University, Ann Arbor. ProQuest Dissertations & Theses Global database.
- Dean, E. (2012). *Increasing Volunteer Commitment to Social Programs for Youth*. (3539051 Ph.D.), Walden University, Ann Arbor. ProQuest Dissertations & Theses Global database.
- Dunfield, K., Kuhlmeier, V. A., O'Connell, L., & Kelley, E. (2011). Examining the Diversity of Prosocial Behavior: Helping, Sharing, and Comforting in Infancy. *Infancy*, 16(3), 227-247. doi: 10.1111/j.1532-7078.2010.00041.x
- Enright, R. D., Gassin, E. A., & Wu, C. R. (1992). Forgiveness: A developmental view.
- Fehr, E., Glätzle-Rützler, D., & Sutter, M. (2013). The development of egalitarianism, altruism, spite and parochialism in childhood and adolescence. *European Economic Review*, 64, 369-383. doi: 10.1016/j.eurocorev.2013.09.006
- Furr, M. (2011). *Scale construction and psychometrics for social and personality psychology*: SAGE Publications Ltd.
- Handy, F., Cnaan, R. A., Brudney, J. L., Ascoli, U., Meijs, L. C., & Ranade, S. (2000). Public perception of "who is a volunteer": An examination of the net-cost approach from a cross-cultural perspective. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 11(1), 45-65.
- Henderson, M. D., Huang, S.-c., & Chang, C.-c. A. (2012). When others cross psychological distance to help: Highlighting prosocial actions toward outgroups encourages philanthropy. *Journal of Experimental Social Psychology*, 48(1), 220-225. doi: 10.1016/j.jesp.2011.07.003
- Hepach, R., Vaish, A., & Tomasello, M. (2012). Young Children Are Intrinsically Motivated to See Others Helped. *Psychological Science*, 23(9), 967-972. doi: 10.1177/0956797612440571
- John, E. S. (2009). *College organization and professional development: Integrating moral reasoning and reflective practice*: Routledge.

- Kolb, D. A., Boyatzis, R. E., & Mainemelis, C. (2001). Experiential learning theory: Previous research and new directions. *Perspectives on thinking, learning, and cognitive styles*, 1, 227-247.
- Kray, L. J., & Haselhuhn, M. P. (2012). Male pragmatism in negotiators' ethical reasoning. *Journal of Experimental Social Psychology*, 48(5), 1124-1131. doi: 10.1016/j.jesp.2012.04.006
- Maes, K. (2012). Volunteerism or Labor Exploitation? Harnessing the Volunteer Spirit to Sustain AIDS Treatment Programs in Urban Ethiopia. *Human Organization*, 71(1), 54-64.
- Padilla-Walker, L. M., & Christensen, K. J. (2011). Empathy and Self-Regulation as Mediators Between Parenting and Adolescents' Prosocial Behavior Toward Strangers, Friends, and Family. *Journal of Research on Adolescence*, 21(3), 545-551. doi: 10.1111/j.1532-7795.2010.00695.x
- Pavey, L., Greitemeyer, T., & Sparks, P. (2012). "I help because I want to, not because you tell me to": empathy increases autonomously motivated helping. *Pers Soc Psychol Bull*, 38(5), 681-689. doi: 10.1177/0146167211435940
- Pedhazur, E. J., & Tetenbaum, T. J. (1979). Bem Sex Role Inventory: A theoretical and methodological critique. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37(6), 996.
- Post, S. G. (2011). It's good to be good: 2011 fifth annual scientific report on health, happiness and helping others. *International Journal of Person Centered Medicine*, 1(4), 814-829.
- Raver, J. L., Ehrhart, M. G., & Chadwick, I. C. (2012). The emergence of team helping norms: Foundations within members' attributes and behavior. *Journal of Organizational Behavior*, 33(5), 616-637. doi: 10.1002/job.772
- Siem, B., Lotz-Schmitt, K., & Stürmer, S. (2014). To help or not to help an outgroup member: The role of the target's individual attributes in resolving potential helpers' motivational conflict. *European Journal of Social Psychology*, 44(4), 297-312. doi: 10.1002/ejsp.2017
- Stukas, A. A., Snyder, M., & Clary, E. G. (1999). The Effects of "Mandatory Volunteerism" on Intentions to Volunteer. *Psychological Science*, 10(1), 59-64. doi: 10.1111/1467-9280.00107
- van Goethem, A. A., van Hoof, A., van Aken, M. A., Raaijmakers, Q. A., Boom, J., & de Castro, B. O. (2012). The role of adolescents' morality and identity in volunteering. Age and gender differences in a process model. *J Adolesc*, 35(3), 509-520. doi: 10.1016/j.adolescence.2011.08.012
- Vela, I. (2013). *Will a confederate's initial decline of assistance influence people's willingness to help others?* (1552424 M.A.), The University of Texas - Pan American, Ann Arbor. ProQuest Dissertations & Theses Global database.
- Welp, L. R., & Brown, C. M. (2014). Self-compassion, empathy, and helping intentions. *The Journal of Positive Psychology*, 9(1), 54-65. doi: 10.1080/17439760.2013.831465

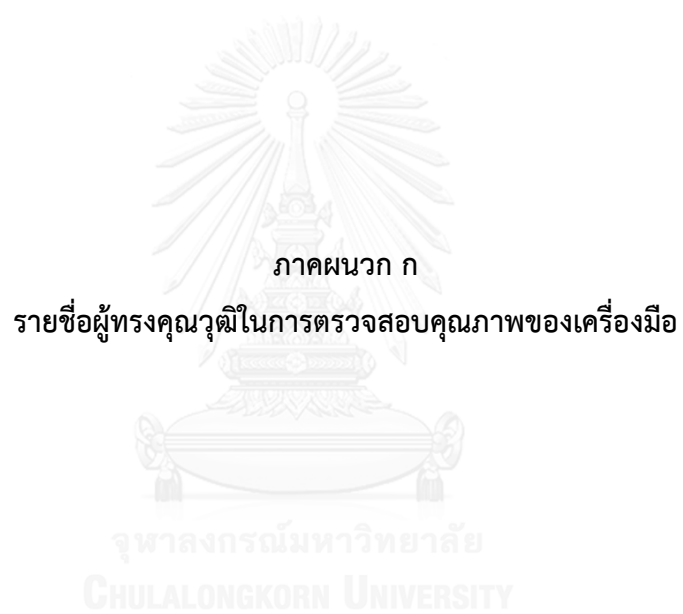
- Williamson, R. A., Donohue, M. R., & Tully, E. C. (2013). Learning how to help others: two-year-olds' social learning of a prosocial act. *J Exp Child Psychol*, 114(4), 543-550. doi: 10.1016/j.jecp.2012.11.004
- Ye, S., Leung, T., & Mok, B. (2011). Measuring Mutual Help Willingness and Criteria among Hong Kong People: Confirmatory Factor Analyses. *Social Indicators Research*, 103(1), 119-130. doi: 10.1007/s11205-010-9700-x
- Ye, S., Leung, T. T. F., & Mok, B. H. (2010). Measuring Mutual Help Willingness and Criteria among Hong Kong People: Confirmatory Factor Analyses. *Social Indicators Research*, 103(1), 119-130. doi: 10.1007/s11205-010-9700-x

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

อาจารย์ ดร. ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ

อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

สาขาวิชาวิทยาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐภรณ์ หลาวทอง

อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร. ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต

อดีตผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบวัดและแบบทดสอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างแบบวัดของโคลเบอร์ก

รองศาสตราจารย์ ดร. จุรีพร กาญจนการุณ

อาจารย์ประจำ ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ผลงานวิจัย “คุณธรรม จริยธรรม และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.)” (2552)

อาจารย์ ดร. จรินทร์ วินทะไชย์

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิธัญญา วัฒนโธ

อาจารย์ประจำ ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

9 มีนาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาววีรพร สีสถาน นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญ รองศาสตราจารย์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

เบอร์โทรติดต่อผู้วิจัย: 089-0677404 Email: weeraporn.see@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานหลักสูตรและการจัดการเรียนฯ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ โทร. 82681-2 ต่อ 608

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/58 -

วันที่ มีนาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาววีรพร สีสถาน นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรื่องตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป (เบอร์โทรติดต่อผู้วิจัย: 089-0677404 Email: weeraporn.see@gmail.com)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ที่ ศธ 0512.6(2771)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขอตกลงใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาววีรพร สีสถาน นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎี ความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรื่องตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องตกลงใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ปีการศึกษา 2557 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ตกลงใช้เครื่องมือ ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

เบอร์โทรติดต่อผู้วิจัย: 089-0677404 Email: weeraporn.see@gmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2771)/58-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

เมษายน 2558

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาววีรพร สีสถาน นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแบบวัดจิตอาสาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีความสามารถ ในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล เป็น อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลวิจัยด้วยแบบสอบถามกับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัย ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-2 ต่อ 612

เบอร์โทรติดต่อผู้วิจัย: 089-0677404 Email: weeraporn.see@gmail.com

No. _____

แบบสอบถาม

สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY นางสาววีรพร สีสถาน

นิสิตสาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของนักเรียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมคำตอบลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ..... ปี 3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
3. เกรดเฉลี่ยสะสม
 - ₁ ต่ำกว่า 1.50 ₂ 1.50 – 2.00 ₃ 2.01 – 2.50
 - ₄ 2.51 -3.00 ₅ 3.01 – 3.50 ₆ 3.51 – 4.00
4. สังกัดโรงเรียน 1.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
 2.สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)
 3.กรุงเทพมหานคร (กทม.)
5. จำนวนเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองในการใช้จ่ายที่โรงเรียน บาท/วัน

สถานะทางครอบครัว

6. ท่านอาศัยอยู่กับ 1. พ่อแม่ 3. แม่
 2. พ่อ 4. อื่นๆ.....
7. ท่านมีพี่น้องทั้งหมด.....คน ท่านเป็นบุตรคนที่.....

การเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

8. จำนวนการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน.....ครั้ง/เทอม
9. ลักษณะกิจกรรมที่เข้าร่วม (สามารถทำเครื่องหมาย ✓ ได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1. จัดกิจกรรมวันเด็กให้น้องๆ 10. อาสาพัฒนาชุมชน/โรงเรียน
 - 2. ทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ 11. รักษาสภาพแวดล้อม เก็บขยะริมทาง
 - 3. ปลุกป่าชายเลน 12. ตั้งหน่วยรับบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัย
 - 4. พัฒนาสุขภาพโรงเรียน/วัด 13. อื่นๆ.....
 - 5. บริการช่วยเหลือผู้ป่วยตามโรงพยาบาล
 - 6. สอนรำ/ดนตรี ให้น้องในโรงเรียนหรือชุมชน
 - 7. ร่วมรณรงค์อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย
 - 8. ป็นหนังสือป็นความรู้สู่น้องผู้ด้อยโอกาส
 - 9. อ่านหนังสือหรือเล่านิทานให้คนตาบอด/น้องๆฟัง
10. จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมอาสาที่ไม่ใช่กิจกรรมที่โรงเรียนจัด.....ครั้ง/เทอม
11. ประเภทของกิจกรรมอาสาของหน่วยงานภายนอกโรงเรียนที่นักเรียนเข้าร่วม

.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียน

2

คำชี้แจง: แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียนมีทั้งหมด 18 ข้อ โดยมีวิธีการตอบแบบสอบถามดังนี้

1. ให้ท่านอ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ว่าท่านเคยทำหรือปฏิบัติดังเช่นสถานการณ์ในข้อคำถามหรือไม่
2. ถ้าท่านตอบว่า “เคย” ให้ท่านทำเครื่องหมาย X ทับหมายเลขตามเหตุผลที่ท่านทำหรือปฏิบัติในคอลัมน์ถัดไป **เพียงเหตุผลเดียว** ที่ตรงกับท่านมากที่สุด แต่ถ้าท่านตอบว่า “ไม่เคย” ให้ตอบข้อคำถามสถานการณ์ข้อต่อไปได้เลย โดยไม่ต้องตอบเหตุผลของการกระทำ

ตัวอย่างการตอบคำถาม

กรณีที่ตอบว่า “เคย”

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติดังสถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติดังเช่นเหตุการณ์
1	<p>ช่วยคนแก่ เด็ก หรือ ผู้พิการ ข้ามถนน</p> <p>☒ 1. เคย</p> <p>☐ 2. ไม่เคย</p>	<p>เหตุผลที่กระทำเพราะ</p> <p>7. ครู/พ่อแม่สอนมา</p> <p>8. กลัวคนอื่นว่าแล้งน้ำใจ</p> <p>9. จะได้รับคำชมจากผู้พบเห็น</p> <p>X0. คนในสังคมต้องช่วยเหลือกัน</p> <p>11. หากไม่ช่วยพวกเขาอาจได้รับอุบัติเหตุ</p> <p>12. มันเป็นเรื่องที่คนในสังคมต้องกระทำเพื่อช่วยเหลือคนที่อ่อนแอกว่า</p> <p>13. อื่นๆ.....</p>

กรณีที่ตอบว่า “ไม่เคย”

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติดังสถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติดังเช่นเหตุการณ์
1	<p>ช่วยคนแก่ เด็ก หรือ ผู้พิการ ข้ามถนน</p> <p>☐ 1. เคย</p> <p>☒ 2. ไม่เคย</p>	<p>เหตุผลที่กระทำเพราะ</p> <p>1. ครู/พ่อแม่สอนมา</p> <p>2. กลัวคนอื่นว่าแล้งน้ำใจ</p> <p>3. จะได้รับคำชมจากผู้พบเห็น</p> <p>4. คนในสังคมต้องช่วยเหลือกัน</p> <p>5. หากไม่ช่วยพวกเขาอาจได้รับอุบัติเหตุ</p> <p>6. มันเป็นเรื่องที่คนในสังคมต้องกระทำเพื่อช่วยเหลือคนที่อ่อนแอกว่า</p> <p>7. อื่นๆ.....</p>

3

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้ง สถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตั้งเช่นเหตุการณ์
1	ช่วยครูถือของ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 8. กลัวโดนว่าเป็นคนแกล้งน้ำใจ 9. เพื่อครูให้คะแนนจิตพิสัยเพิ่ม 10. จะได้เป็นที่เอ็นดูของครู 11. เราเป็นลูกศิษย์ก็ต้องช่วยเหลือครู 12. เห็นครูถือของหนัก 13. เราควรจะช่วยถือ ซึ่งไม่ใช่เฉพาะครูใครถือของหนักก็ ต้องช่วย 14. อื่นๆ.....
2	อาสาทำธุระให้ครูแม้ว่าครูจะขอ ความช่วยเหลือโดยไม่เจาะจง ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. ครูจะโกรธหากไม่มีใครไปทำธุระให้ 2. ไม่อยากทำงานในห้อง 3. ที่บ้านบอไว้ให้รู้จักช่วยเหลือครู/อาจารย์ 4. นักเรียนต้องช่วยเหลือครู 5. ตัวเราไปทำธุระได้เร็วกว่าคนอื่น 6. ครูจะได้ไม่เหนื่อยไปทำธุระเอง 7. อื่นๆ.....
3	เมื่อเพื่อนมีปัญหาไม่สบายใจ ท่านเข้าไปปลอบหรือให้ คำปรึกษา ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. ไม่อยากโดนคนอื่นว่าเป็นคนใจดำ 2. อยากให้เพื่อนรัก 3. เพื่อนคนอื่นๆเข้าไปแนะนำและให้คำปรึกษา 4. เพื่อนที่ดีต้องคอยดูแลเพื่อน 5. ไม่อยากให้เพื่อนเศร้าใจ เสียใจ 6. ต้องการให้เพื่อนรู้สึกดีหรือได้แนวทางในการ แก้ปัญหา 7. อื่นๆ.....
4	สอนการบ้านให้รุ่นน้อง/ เพื่อน เมื่อตัวเองสามารถสอนได้ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. ครูสั่งหากไม่ทำตามจะโดนครูตำหนิ 2. จะได้ทบทวนความรู้ของตนเอง 3. จะได้เป็นที่รักเคารพของรุ่นน้องหรือเป็นที่รักของ เพื่อน 4. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน 5. พวกเขาจะได้มีการบ้านส่ง 6. พวกเขาจะได้มีความรู้ในวิชานั้นๆ 7. อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้ง สถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตั้งเช่นเหตุการณ์
5	ให้เพื่อนยืมปากกา หรืออุปกรณ์ การเรียน ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. เพื่อนมาขอยืมถ้าไม่ให้อาจโดนเพื่อนโกรธ 2. เมื่อลืมหาามาจะได้ยืมบ้าง 3. เพื่อนๆจะได้ชื่นชมว่าเรามีน้ำใจ 4. เป็นเพื่อนร่วมชั้นเดียวกันต้องช่วยเหลือกัน 5. มีปากกาหลายด้ามจึงสามารถให้เพื่อนยืมได้ 6. อยากให้เพื่อนมีปากกา / อุปกรณ์ไว้ทำงาน จะได้ส่งงาน ครูทันเวลา 7. อื่นๆ.....
6	แบ่งขนม อาหาร หรือเครื่องดื่ม ให้แก่ผู้อื่น ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 7. กลัวคนอื่นว่าเป็นคนไม่มีน้ำใจ 8. แบ่งเขา เขาก็แบ่งเรา 9. จะได้มีเพื่อนเยอะๆ 10. เป็นน้องหรือคนที่เราต้องคอยดูแล แบ่งปันให้ 11. แบ่งเพราะเขาน่าสงสาร 12. รู้สึกมีความสุขที่ได้แบ่งปันผู้อื่น 13. อื่นๆ.....
7	ให้สิ่งของ เช่น เสื้อผ้า ของเล่น อาหาร ฯลฯ ให้แก่ผู้อื่น แม้ว่า ตนเองจะไม่ได้มีสิ่งของเหล่านี้ อย่างเหลือเฟือ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. กลัวคนอื่นกล่าวหาว่าแล้งน้ำใจ 2. เป็นเหตุผลที่จะได้ซื้อใหม่ 3. พ่อแม่เห็นชอบให้แบ่ง 4. เพราะเป็นน้อง/ หรือคนที่รู้จัก 5. คิดว่าสามารถให้ได้ โดยที่ตนเองไม่เดือดร้อน 6. อยากให้คนที่ได้รับมีชีวิตที่ดีขึ้น 7. อื่นๆ.....
8	ยอมสละสิ่งของสำคัญ หรือ โอกาสดีๆของตนให้แก่คนที่ มีความจำเป็นมากกว่า ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. เป็นคำสั่งของพ่อแม่/ ครู 2. ที่หลังเขาจะได้สละให้ท่านบ้าง 3. พ่อแม่/ ครู / เพื่อนจะได้ชื่นชม 4. เป็นน้องหรือคนที่เรายอมสละให้ได้ 5. มันมีประโยชน์กับเขา / พวกเขามากกว่าตัวเอง 6. ไม่อยากให้คนอื่นลำบากหรือเดือดร้อน 7. อื่นๆ.....

5

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้ง สถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตั้งเช่นเหตุการณ์
9	หยุดช่วยเหลือคนที่กำลัง เดือดร้อนเช่น ทำของตกกระจาย ชนข้าวของหนัก แม้ว่าตนเอง ต้องรีบไปทำธุระ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 8. เป็นสถานการณ์เฉพาะหน้าถ้าไม่ช่วยจะดูน่าเกลียด 9. บางที่เราอาจเจอสถานการณ์อย่างนี้ คนอื่นจะได้ ช่วยเหลือเราบ้าง 10. ไปกับเพื่อนแล้วเพื่อนหยุดช่วย 11. หน้าที่พลเมืองที่ดี 12. เขาก็รีบเหมือนกัน 13. เมื่อเห็นคนกำลังเดือดร้อนเราควรช่วยเหลือ 14. อื่นๆ.....
10	เข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม ในช่วงปิดเทอม/ช่วงวันหยุด ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 7. กลัวคนชวนไม่พอใจ 8. ได้ไปเที่ยวหลังช่วยกิจกรรม 9. พ่อแม่/ เพื่อนชวนไป 10. เป็นกิจกรรมของโรงเรียน 11. ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 12. ได้ทำประโยชน์เพื่อสังคม สังคมจะได้น่าอยู่ขึ้น 13. อื่นๆ.....
11	ช่วยงานคนอื่นแม้ว่าจะทำให้ ตนเองเหน็ดเหนื่อย ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. อย่างน้อยก็ไม่มีใครตำหนิเราได้ 2. ได้ของตอบแทนที่อยากได้ 3. สนุกเพราะมีเพื่อนช่วยงานหลายคน 4. เป็นการตอบแทนที่เขาเคยช่วยเหลือเรา 5. งานของเขาจะได้สำเร็จ/ เสร็จ 6. คนที่ถูกช่วยจะได้มีความสุข 7. อื่นๆ.....
12	แม้จะรู้สึกเหนื่อยหาล้าแต่ก็ยัง ช่วยเหลือคนที่กำลังทำงานหนัก เช่น ชนของ ยกของ เข็นรถ เป็น ต้น ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. ถ้าไม่ช่วยคนอื่นจะว่าเราใจดำ 2. บางที่เราอาจต้องขอความช่วยเหลือจากเขา 3. พ่อแม่/ ครู/ คนอื่นใช้ให้ไปช่วย 4. คนรู้จักกันต้องช่วยเหลือ 5. เป็นงานของส่วนรวม 6. ถึงแม้เหนื่อยกายแต่สุขใจ 7. อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้ง สถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตั้งเช่นเหตุการณ์
13	ร่วมมือกับเพื่อนๆช่วยกันจัดตกแต่ง ห้องเรียนให้สวยงาม ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. คำสั่งของครูถ้าไม่ทำจะโดนดุทั้งห้อง 2. เป็นคะแนนเก็บของวิชาต่างๆ 3. เป็นข้อเสนอแนะของเพื่อนๆส่วนใหญ่ในห้อง 4. เป็นนักเรียนก็ต้องมีหน้าที่ทำห้องเรียนของตนให้สวยงามน่า อยู่ 5. จะได้เพิ่มบรรยากาศในการเรียน 6. ห้องเรียนจะได้สวยงามทุกคนจะได้เรียนอย่างมีความสุข 7. อื่นๆ.....
14	ทำความสะอาดห้องเรียนแม้ ไม่ใช่เวรประจำวัน ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. เพื่อนขอให้ช่วยถ้าปฏิเสธเพื่อนจะโกรธ 2. อยากให้เพื่อนไปเล่น/ ทำธุระด้วย จึงช่วยเพื่อนทำความสะอาด ห้องเรียน 3. ทำตามเพื่อนคนอื่นๆ 4. เป็นกิจกรรมของห้องเรียน 5. เห็นว่าห้องสกปรกแล้วไม่มีคนทำความสะอาด 6. ห้องเรียนจะได้สะอาดไม่สกปรก 7. อื่นๆ.....
15	เก็บขยะหรือทำความสะอาด บริเวณของโรงเรียน ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 8. เป็นคำสั่งของครู / ผอ. ถ้าไม่ทำตามจะโดนต่อว่า 9. ครูมีคะแนนหรือรางวัลให้ 10. จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนคนอื่นๆ 11. เป็นกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน 12. รู้สึกว่าโรงเรียนไม่สะอาด 13. คนในโรงเรียนจะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี 14. อื่นๆ.....
16	แจ้งครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ ทันที เมื่อพบ เห็นอาคารสถานที่ หรือ ทรัพย์สินของโรงเรียน เสียหายหรือชำรุด ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. กลัวคำอื่นว่าไม่จิตสำนึกสาธารณะ 2. จะได้รับคำชื่นชมจากครู 3. เพื่อนๆเห็นว่าควรแจ้งครูให้ทราบ 4. เป็นหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องช่วยดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน 5. อาคารหรือสิ่งของนั้นๆจะได้อยู่ในสภาพพร้อมในการใช้งาน 6. จะได้ไม่ก่ออันตรายต่อทุกคน หรือสิ่งของเหล่านั้นจะได้ใช้ได้ นานๆ 7. อื่นๆ.....

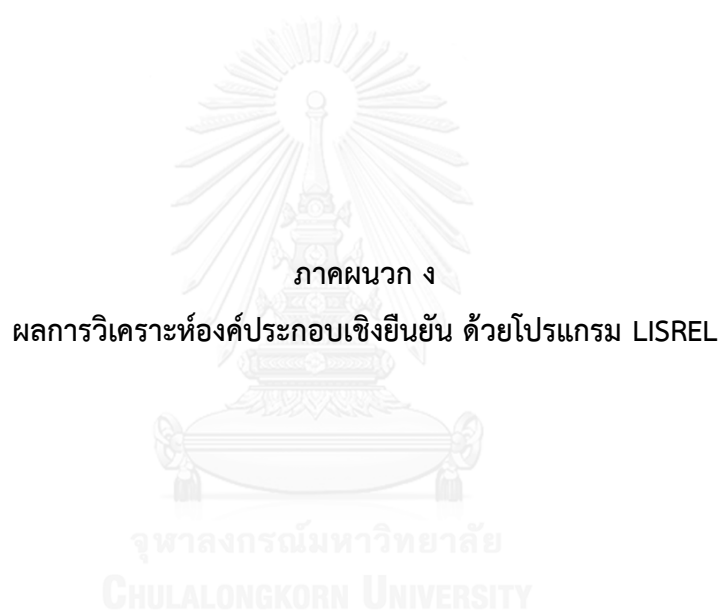
7

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสบการณ์ของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ท่านเคยทำหรือปฏิบัติตั้ง สถานการณ์ต่อไปนี้หรือไม่	เหตุผลที่ท่านปฏิบัติตั้งเช่นเหตุการณ์
17	เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. แม่จะบ่นหากไม่เข้าร่วม 2. เป็นกิจกรรมที่สนุกน่าเข้าร่วม 3. เพื่อนๆไปเข้าร่วมกิจกรรมกันเยอะ 4. เพราะเป็นกิจกรรมของชุมชนตัวเอง 5. แบ่งเบาภาระพ่อแม่ในการช่วยเหลือชุมชน 6. อยากให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น 7. อื่นๆ.....
18	เก็บขยะหรือทำความสะอาดในที่ สาธารณะ ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย	เหตุผลที่กระทำเพราะ 1. มีคนมองตอนเดินผ่านขยะถ้าไม่เก็บจะโดน นินทา 2. คนในสังคมจะได้ชื่นชม 3. มีเพื่อนทำด้วยกันหลายคน 4. เป็นกิจกรรมของทางโรงเรียน 5. เห็นว่ามีขยะทิ้งไม่ถูกที่/ พื้นที่สาธารณะสกปรก 6. ชุมชนจะได้สะอาดน่าอยู่ 7. อื่นๆ.....

ขอบคุณค่ะที่ให้ความร่วมมือในการตอบ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของโมเดลการวัดจิตอาสา

The following lines were read from file C:\Users\user\Desktop\CFA\VOLUN_SYNTAX.spl:

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

DA NI=18 NO=693 MA=CM

LA

VOLUN1 VOLUN2 VOLUN3 VOLUN4 VOLUN5 VOLUN6 VOLUN7 VOLUN8 VOLUN9 VOLUN10 VOLUN11 VOLUN12 VOLUN13 VOLUN14

VOLUN15 VOLUN16 VOLUN17 VOLUN18

KM

1

.301 1

.337 .254 1

.193 .278 .295 1

.278 .200 .272 .220 1

.276 .209 .318 .251 .323 1

.267 .308 .309 .281 .219 .276 1

.253 .248 .302 .262 .201 .275 .353 1

.242 .293 .310 .218 .172 .204 .321 .347 1

.212 .225 .208 .208 .159 .223 .326 .315 .233 1

.220 .320 .258 .201 .247 .300 .245 .293 .347 .281 1

.276 .272 .274 .224 .191 .295 .339 .339 .229 .262 .301 1

.338 .289 .309 .268 .253 .283 .314 .276 .289 .287 .302 .268 1

.298 .276 .270 .254 .230 .242 .311 .267 .323 .314 .275 .258 .412 1

.287 .306 .315 .274 .236 .293 .314 .326 .303 .309 .292 .309 .348 .376 1

.241 .286 .189 .261 .162 .276 .280 .360 .256 .312 .240 .288 .354 .304 .340 1

.197 .171 .163 .169 .129 .168 .258 .272 .271 .428 .239 .268 .298 .276 .268 .332 1

.276 .298 .340 .216 .164 .292 .257 .341 .322 .417 .281 .310 .342 .369 .424 .268 .411 1

SD

1.599 2.128 1.836 2.249 1.548 2.078 2.372 2.405 2.430 2.440 2.063 2.315 2.142 2.452 2.148 2.458 2.42 2.412

MO NY=18 NE=3 NK=1 LY=FU,FI GA=FU,FI PH=SY,FR PS=DI,FR TE=FU,FI

FR LY 1 1 LY 2 1 LY 3 1 LY 4 1 LY 5 1 LY 6 1

FR LY 7 2 LY 8 2 LY 9 2 LY 10 2 LY 11 2 LY 12 2

FR LY 13 3 LY 14 3 LY 15 3 LY 16 3 LY 17 3 LY 18 3

FR TE 1 1 TE 2 2 TE 3 3 TE 4 4 TE 5 5 TE 6 6

FR TE 7 7 TE 8 8 TE 9 9 TE 10 10 TE 11 11 TE 12 12

FR TE 13 13 TE 14 14 TE 15 15 TE 16 16 TE 17 17 TE 18 18

FR GA 1 1 GA 2 1 GA 3 1

fr te 17 10 te 10 18 te 18 17 te 18 16 te 6 5 te 16 3 te 18 7 te 11 7 te 16 8 te 12 9

LK

'VOLUN_M'

LE

'HELP' 'SAF_S' 'DEVE'

PDAD=OF

OU SE TV RS MR FS SC MI ND=4 AD=OFF

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Number of Input Variables 18

Number of Y - Variables 18

Number of X - Variables 0

Number of ETA - Variables 3

Number of KSI - Variables 1

Number of Observations 693

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Covariance Matrix

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	2.5568					
VOLUN2	1.0242	4.5284				
VOLUN3	0.9894	0.9924	3.3709			
VOLUN4	0.6941	1.3305	1.2181	5.0580		
VOLUN5	0.6881	0.6588	0.7731	0.7659	2.3963	
VOLUN6	0.9171	0.9242	1.2132	1.1730	1.0390	4.3181
VOLUN7	1.0127	1.5547	1.3457	1.4990	0.8041	1.3604
VOLUN8	0.9729	1.2692	1.3335	1.4171	0.7483	1.3743
VOLUN9	0.9403	1.5151	1.3831	1.1914	0.6470	1.0301
VOLUN10	0.8271	1.1683	0.9318	1.1414	0.6006	1.1307
VOLUN11	0.7257	1.4048	0.9772	0.9326	0.7888	1.2861
VOLUN12	1.0217	1.3400	1.1646	1.1662	0.6845	1.4191
VOLUN13	1.1577	1.3173	1.2152	1.2911	0.8389	1.2597
VOLUN14	1.1684	1.4401	1.2155	1.4007	0.8730	1.2331
VOLUN15	0.9857	1.3987	1.2423	1.3237	0.7847	1.3078
VOLUN16	0.9472	1.4960	0.8529	1.4428	0.6164	1.4097
VOLUN17	0.7623	0.8806	0.7242	0.9198	0.4833	0.8448
VOLUN18	1.0645	1.5296	1.5057	1.1717	0.6123	1.4635

Covariance Matrix

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	5.6264					
VOLUN8	2.0137	5.7840				
VOLUN9	1.8502	2.0279	5.9049			
VOLUN10	1.8868	1.8485	1.3815	5.9536		
VOLUN11	1.1989	1.4537	1.7395	1.4145	4.2560	
VOLUN12	1.8615	1.8874	1.2882	1.4799	1.4375	5.3592
VOLUN13	1.5954	1.4218	1.5043	1.5000	1.3345	1.3289
VOLUN14	1.8088	1.5745	1.9246	1.8786	1.3911	1.4645
VOLUN15	1.5998	1.6841	1.5816	1.6195	1.2939	1.5365
VOLUN16	1.6325	2.1281	1.5291	1.8712	1.2170	1.6388
VOLUN17	1.4810	1.5831	1.5936	2.5273	1.1932	1.5014
VOLUN18	1.4704	1.9781	1.8873	2.4542	1.3982	1.7310

Covariance Matrix

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	4.5882					
VOLUN14	2.1639	6.0123				
VOLUN15	1.6012	1.9804	4.6139			
VOLUN16	1.8638	1.8322	1.7951	6.0418		
VOLUN17	1.5447	1.6377	1.3931	1.9749	5.8564	
VOLUN18	1.7669	2.1823	2.1967	1.5889	2.3990	5.8177

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	0	0	0
VOLUN2	1	0	0
VOLUN3	2	0	0
VOLUN4	3	0	0
VOLUN5	4	0	0
VOLUN6	5	0	0
VOLUN7	0	0	0
VOLUN8	0	6	0
VOLUN9	0	7	0
VOLUN10	0	8	0
VOLUN11	0	9	0
VOLUN12	0	10	0
VOLUN13	0	0	0
VOLUN14	0	0	11
VOLUN15	0	0	12
VOLUN16	0	0	13
VOLUN17	0	0	14
VOLUN18	0	0	15

GAMMA

VOLUN_M	
HELP	16
SAF_S	17
DEVE	18

PSI

HELP	SAF_S	DEVE
19	20	21

THETA-EPS

VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6	
VOLUN1	22					
VOLUN2	0	23				
VOLUN3	0	0	24			
VOLUN4	0	0	0	25		
VOLUN5	0	0	0	0	26	
VOLUN6	0	0	0	0	27	28
VOLUN7	0	0	0	0	0	0
VOLUN8	0	0	0	0	0	0
VOLUN9	0	0	0	0	0	0
VOLUN10	0	0	0	0	0	0
VOLUN11	0	0	0	0	0	0
VOLUN12	0	0	0	0	0	0
VOLUN13	0	0	0	0	0	0
VOLUN14	0	0	0	0	0	0

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

VOLUN15	0	0	0	0	0	0
VOLUN16	0	0	40	0	0	0
VOLUN17	0	0	0	0	0	0
VOLUN18	0	0	0	0	0	0

THETA-EPS

VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
--------	--------	--------	---------	---------	---------

VOLUN7	29					
VOLUN8	0	30				
VOLUN9	0	0	31			
VOLUN10	0	0	0	32		
VOLUN11	33	0	0	0	34	
VOLUN12	0	0	35	0	0	36
VOLUN13	0	0	0	0	0	0
VOLUN14	0	0	0	0	0	0
VOLUN15	0	0	0	0	0	0
VOLUN16	0	41	0	0	0	0
VOLUN17	0	0	0	43	0	0
VOLUN18	45	0	0	46	0	0

THETA-EPS

VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
---------	---------	---------	---------	---------	---------

VOLUN13	37					
VOLUN14	0	38				
VOLUN15	0	0	39			
VOLUN16	0	0	0	42		
VOLUN17	0	0	0	0	44	
VOLUN18	0	0	0	47	48	49

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Number of Iterations = 25

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
	-----	-----	-----
VOLUN1	0.8501	--	--
VOLUN2	1.1274	--	--
	(0.1090)		
	10.3391		
VOLUN3	1.0605	--	--
	(0.0973)		
	10.8982		
VOLUN4	1.0724	--	--
	(0.1116)		
	9.6127		
VOLUN5	0.6530	--	--
	(0.0748)		
	8.7337		

VOLUN6	1.0745	--	--
	(0.1059)		
	10.1464		
VOLUN7	--	1.4314	--
VOLUN8	--	1.3982	--
		(0.1158)	
		12.0789	
VOLUN9	--	1.3607	--
		(0.1168)	
		11.6519	
VOLUN10	--	1.2251	--
		(0.1132)	
		10.8200	
VOLUN11	--	1.1337	--
		(0.1036)	
		10.9480	
VOLUN12	--	1.2867	--
		(0.1111)	
		11.5843	
VOLUN13	--	--	1.3008
VOLUN14	--	--	1.4508
			(0.1158)
			12.5304
VOLUN15	--	--	1.3381
			(0.1027)
			13.0238
VOLUN16	--	--	1.3754
			(0.1165)
			11.8022
VOLUN17	--	--	1.1212
			(0.1099)
			10.2026
VOLUN18	--	--	1.4930
			(0.1173)
			12.7236

GAMMA

VOLUN_M

HELP	0.9369
	(0.0716)
	13.0795
SAF_S	0.9419
	(0.0627)
	15.0332
DEVE	0.9386
	(0.0614)
	15.2809

Covariance Matrix of ETA and KSI

	HELP	SAF_S	DEVE	VOLUN_M
HELP	1.0000			
SAF_S	0.8825	1.0000		
DEVE	0.8794	0.8841	1.0000	
VOLUN_M	0.9369	0.9419	0.9386	1.0000

PHI	VOLUN_M
	1.0000

PSI

Note: This matrix is diagonal.

	HELP	SAF_S	DEVE
	0.1222 (0.0505)	0.1128 (0.0427)	0.1190 (0.0425)
	2.4196	2.6383	2.8009

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

	HELP	SAF_S	DEVE
	0.8778	0.8872	0.8810

THETA-EPS

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	1.8342 (0.1087) 16.8678					
VOLUN2	--	3.2574 (0.1929) 16.8857				
VOLUN3	--	--	2.2465 (0.1379) 16.2907			
VOLUN4	--	--	--	3.9081 (0.2255) 17.3279		
VOLUN5	--	--	--	--	1.9699 (0.1119) 17.6022	
VOLUN6	--	--	--	--	0.3374 (0.1044) 3.2311	3.1636 (0.1868) 16.9372
VOLUN7	--	--	--	--	--	--
VOLUN8	--	--	--	--	--	--
VOLUN9	--	--	--	--	--	--
VOLUN10	--	--	--	--	--	--
VOLUN11	--	--	--	--	--	--

VOLUN12	--	--	--	--	--	--
VOLUN13	--	--	--	--	--	--
VOLUN14	--	--	--	--	--	--
VOLUN15	--	--	--	--	--	--
VOLUN16	--	--	-0.3903 (0.1284) -3.0404	--	--	--
VOLUN17	--	--	--	--	--	--
VOLUN18	--	--	--	--	--	--

THETA-EPS

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
VOLUN7	3.5848 (0.2227) 16.0975					
VOLUN8	--	3.8322 (0.2297) 16.6833				
VOLUN9	--	--	4.0533 (0.2429) 16.6902			
VOLUN10	--	--	--	4.4312 (0.2558) 17.3251		
VOLUN11	-0.4398 (0.1412) -3.1145	--	--	--	2.9707 (0.1779) 16.6952	
VOLUN12	--	--	-0.4626 (0.1647) -2.8081	--	--	3.7037 (0.2214) 16.7287
VOLUN13	--	--	--	--	--	--
VOLUN14	--	--	--	--	--	--
VOLUN15	--	--	--	--	--	--
VOLUN16	--	0.4830 (0.1701) 2.8400	--	--	--	--
VOLUN17	--	--	--	1.2258 (0.1889) 6.4882	--	--
VOLUN18	-0.4707 (0.1505) -3.1283	--	--	0.8095 (0.1740) 4.6511	--	--

THETA-EPS

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
VOLUN13	2.8960 (0.1754) 16.5063					

VOLUN14	--		3.9076 (0.2343) 16.6759			
VOLUN15	--	--	2.8235 (0.1730) 16.3204			
VOLUN16	--	--	--	4.1455 (0.2498) 16.5940		
VOLUN17	--	--	--	--	4.5707 (0.2617) 17.4684	
VOLUN18	--	--	--	-0.5709 (0.1593) -3.5834	0.7493 (0.1797) 4.1705	3.5922 (0.2274) 15.7969

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
0.2826	0.2807	0.3336	0.2274	0.1780	0.2674

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
0.3637	0.3378	0.3136	0.2530	0.3020	0.3089

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
0.3688	0.3501	0.3880	0.3133	0.2157	0.3829

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 122

Minimum Fit Function Chi-Square = 152.6039 (P = 0.03161)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 148.7441 (P = 0.05020)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 26.7441

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 61.7080)

Minimum Fit Function Value = 0.2205

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.03865

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.08917)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.01780

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.02704)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 1.00

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.3566

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.3179 ; 0.4071)

ECVI for Saturated Model = 0.4942

ECVI for Independence Model = 12.2519

Chi-Square for Independence Model with 153 Degrees of Freedom = 8442.3412

Independence AIC = 8478.3412

Model AIC = 246.7441
 Saturated AIC = 342.0000
 Independence CAIC = 8578.0797
 Model CAIC = 518.2546
 Saturated CAIC = 1289.5161

Normed Fit Index (NFI) = 0.9819
 Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.9954
 Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.7830
 Comparative Fit Index (CFI) = 0.9963
 Incremental Fit Index (IFI) = 0.9963
 Relative Fit Index (RFI) = 0.9773

Critical N (CN) = 732.2055

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.1265
 Standardized RMR = 0.02639
 Goodness of Fit Index (GFI) = 0.9767
 Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.9673
 Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.6968

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Fitted Covariance Matrix

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	2.5568					
VOLUN2	0.9584	4.5284				
VOLUN3	0.9015	1.1955	3.3710			
VOLUN4	0.9116	1.2089	1.1372	5.0580		
VOLUN5	0.5551	0.7362	0.6925	0.7003	2.3963	
VOLUN6	0.9134	1.2113	1.1394	1.1522	1.0390	4.3181
VOLUN7	1.0739	1.4241	1.3396	1.3546	0.8249	1.3573
VOLUN8	1.0490	1.3911	1.3086	1.3232	0.8058	1.3259
VOLUN9	1.0208	1.3538	1.2735	1.2877	0.7842	1.2903
VOLUN10	0.9191	1.2189	1.1465	1.1594	0.7060	1.1617
VOLUN11	0.8505	1.1280	1.0610	1.0729	0.6534	1.0750
VOLUN12	0.9653	1.2801	1.2041	1.2177	0.7415	1.2201
VOLUN13	0.9725	1.2897	1.2132	1.2268	0.7471	1.2292
VOLUN14	1.0846	1.4384	1.3530	1.3682	0.8332	1.3709
VOLUN15	1.0003	1.3266	1.2479	1.2619	0.7684	1.2644
VOLUN16	1.0282	1.3636	0.8923	1.2971	0.7899	1.2997
VOLUN17	0.8382	1.1116	1.0456	1.0574	0.6439	1.0595
VOLUN18	1.1162	1.4803	1.3924	1.4080	0.8574	1.4108

Fitted Covariance Matrix

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	5.6337					
VOLUN8	2.0014	5.7873				
VOLUN9	1.9477	1.9026	5.9049			
VOLUN10	1.7536	1.7130	1.6670	5.9321		
VOLUN11	1.1830	1.5852	1.5427	1.3889	4.2560	
VOLUN12	1.8417	1.7990	1.2882	1.5763	1.4587	5.3592

VOLUN13	1.6463	1.6081	1.5650	1.4090	1.3039	1.4798
VOLUN14	1.8360	1.7934	1.7453	1.5714	1.4541	1.6503
VOLUN15	1.6934	1.6541	1.6097	1.4493	1.3412	1.5221
VOLUN16	1.7406	2.1833	1.6547	1.4898	1.3786	1.5646
VOLUN17	1.4189	1.3860	1.3489	2.4402	1.1238	1.2754
VOLUN18	1.4187	1.8457	1.7962	2.4267	1.4965	1.6984

Fitted Covariance Matrix

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	4.5882					
VOLUN14	1.8872	6.0123				
VOLUN15	1.7406	1.9412	4.6139			
VOLUN16	1.7891	1.9953	1.8403	6.0372		
VOLUN17	1.4585	1.6266	1.5002	1.5421	5.8278	
VOLUN18	1.9422	2.1660	1.9977	1.4826	2.4233	5.8213

Fitted Residuals

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	0.0000					
VOLUN2	0.0658	0.0000				
VOLUN3	0.0879	-0.2031	-0.0001			
VOLUN4	-0.2175	0.1215	0.0809	0.0000		
VOLUN5	0.1330	-0.0774	0.0806	0.0656	0.0000	
VOLUN6	0.0037	-0.2871	0.0738	0.0208	0.0000	0.0000
VOLUN7	-0.0612	0.1305	0.0061	0.1444	-0.0208	0.0031
VOLUN8	-0.0760	-0.1219	0.0250	0.0939	-0.0575	0.0485
VOLUN9	-0.0805	0.1613	0.1096	-0.0964	-0.1372	-0.2602
VOLUN10	-0.0920	-0.0506	-0.2147	-0.0180	-0.1055	-0.0310
VOLUN11	-0.1248	0.2769	-0.0838	-0.1403	0.1354	0.2110
VOLUN12	0.0564	0.0598	-0.0395	-0.0514	-0.0570	0.1991
VOLUN13	0.1852	0.0276	0.0020	0.0643	0.0918	0.0304
VOLUN14	0.0838	0.0018	-0.1375	0.0325	0.0398	-0.1378
VOLUN15	-0.0146	0.0721	-0.0056	0.0618	0.0163	0.0434
VOLUN16	-0.0810	0.1323	-0.0394	0.1457	-0.1735	0.1101
VOLUN17	-0.0759	-0.2310	-0.3214	-0.1376	-0.1607	-0.2146
VOLUN18	-0.0517	0.0493	0.1133	-0.2363	-0.2451	0.0527

Fitted Residuals

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	-0.0073					
VOLUN8	0.0123	-0.0032				
VOLUN9	-0.0975	0.1253	0.0000			
VOLUN10	0.1331	0.1355	-0.2855	0.0215		
VOLUN11	0.0159	-0.1315	0.1969	0.0256	0.0000	
VOLUN12	0.0198	0.0884	0.0000	-0.0964	-0.0212	0.0000
VOLUN13	-0.0509	-0.1863	-0.0607	0.0910	0.0306	-0.1509
VOLUN14	-0.0272	-0.2189	0.1792	0.3072	-0.0631	-0.1858
VOLUN15	-0.0935	0.0300	-0.0282	0.1702	-0.0472	0.0144
VOLUN16	-0.1081	-0.0552	-0.1256	0.3815	-0.1616	0.0742
VOLUN17	0.0621	0.1970	0.2448	0.0870	0.0694	0.2260

VOLUN18 0.0516 0.1324 0.0911 0.0275 -0.0983 0.0326

Fitted Residuals

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	0.0000					
VOLUN14	0.2767	0.0000				
VOLUN15	-0.1394	0.0392	0.0000			
VOLUN16	0.0747	-0.1631	-0.0452	0.0046		
VOLUN17	0.0862	0.0112	-0.1071	0.4328	0.0286	
VOLUN18	-0.1752	0.0163	0.1990	0.1063	-0.0242	-0.0036

Standardized Residuals

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	--					
VOLUN2	0.8017	--				
VOLUN3	1.3232	-2.2927	-0.0491			
VOLUN4	-2.3681	0.9921	0.8138	--		
VOLUN5	2.0177	-0.8802	1.1277	0.6700	--	
VOLUN6	0.0454	-2.6537	0.8435	0.1720	--	--
VOLUN7	-0.6378	1.0209	0.0579	1.0239	-0.2070	0.0245
VOLUN8	-0.7626	-0.9173	0.2279	0.6415	-0.5523	0.3700
VOLUN9	-0.7847	1.1793	0.9715	-0.6401	-1.2812	-1.9295
VOLUN10	-0.8506	-0.3514	-1.8006	-0.1138	-0.9387	-0.2185
VOLUN11	-1.4208	2.3649	-0.8674	-1.0891	1.4778	1.8283
VOLUN12	0.5748	0.4574	-0.3665	-0.3572	-0.5572	1.5437
VOLUN13	2.1316	0.2382	0.0214	0.5039	1.0121	0.2666
VOLUN14	0.8289	0.0131	-1.2391	0.2193	-0.3778	-1.0374
VOLUN15	-0.1703	0.6317	-0.0598	0.4911	0.1819	0.3860
VOLUN16	-0.7801	0.9557	-1.4690	0.9562	-1.5999	0.8063
VOLUN17	-0.6888	-1.5730	-2.6432	-0.8542	-1.4049	-1.4831
VOLUN18	-0.5379	0.3845	1.0770	-1.6712	-2.4332	0.4170

Standardized Residuals

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	-1.3283					
VOLUN8	0.1022	-0.6579				
VOLUN9	-0.7867	0.9559	--			
VOLUN10	0.9913	0.9586	-1.9608	1.8371		
VOLUN11	1.0124	-1.1710	1.7030	0.2048	--	
VOLUN12	0.1666	0.7040	--	-0.6914	-0.1911	--
VOLUN13	-0.4213	-1.4826	-0.4687	0.6696	0.2768	-1.2179
VOLUN14	-0.1931	-1.4970	1.1892	1.9445	-0.4895	-1.2895
VOLUN15	-0.7863	0.2422	-0.2208	1.2698	-0.4329	0.1181
VOLUN16	-0.7502	-1.4473	-0.8132	2.3571	-1.2237	0.5025
VOLUN17	0.4048	1.2408	1.4966	2.8388	0.4959	1.4452
VOLUN18	1.1876	0.9606	0.6388	0.6961	-0.8058	0.2386

Standardized Residuals

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	--					
VOLUN14	2.4979	--				
VOLUN15	-1.5067	0.3613	--			
VOLUN16	0.6559	-1.2227	-0.4060	0.4629		
VOLUN17	0.6946	0.0768	-0.8807	2.8868	2.7694	
VOLUN18	-1.7042	0.1354	1.9817	2.2917	-0.8327	-0.2220

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -2.6537

Median Standardized Residual = 0.0131

Largest Standardized Residual = 2.8868

Standardized Residuals

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Modification Indices and Expected Change

Modification Indices for LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	--	2.4420	0.0062
VOLUN2	--	5.8364	2.2803
VOLUN3	--	0.5567	0.5930
VOLUN4	--	0.0317	0.0033
VOLUN5	--	1.6152	3.0705
VOLUN6	--	1.3027	0.5084
VOLUN7	0.0863	--	1.0037
VOLUN8	0.5037	--	0.7552
VOLUN9	0.1999	--	0.4108
VOLUN10	0.0267	--	7.6696
VOLUN11	0.0617	--	1.4121
VOLUN12	0.2696	--	0.0000
VOLUN13	1.5657	0.7344	--
VOLUN14	0.4011	0.1438	--
VOLUN15	0.3711	0.0442	--
VOLUN16	0.0025	0.4343	--
VOLUN17	4.7886	2.2732	--
VOLUN18	0.1753	0.2280	--

Expected Change for LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	--	-0.4245	0.0210
VOLUN2	--	0.8728	0.5355
VOLUN3	--	-0.2395	-0.2439
VOLUN4	--	-0.0668	-0.0210
VOLUN5	--	-0.3231	-0.4366
VOLUN6	--	0.3900	0.2390
VOLUN7	0.1210	--	-0.3877
VOLUN8	-0.2762	--	-0.3251

VOLUN9	-0.1872	--	0.2450
VOLUN10	0.0621	--	1.0639
VOLUN11	0.0895	--	-0.3862
VOLUN12	0.2072	--	-0.0014
VOLUN13	0.4222	-0.2700	--
VOLUN14	-0.2440	-0.1364	--
VOLUN15	0.2069	0.0667	--
VOLUN16	0.0210	-0.2623	--
VOLUN17	-0.8100	0.5460	--
VOLUN18	0.1608	0.1900	--

Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	--	-0.4245	0.0210
VOLUN2	--	0.8728	0.5355
VOLUN3	--	-0.2395	-0.2439
VOLUN4	--	-0.0668	-0.0210
VOLUN5	--	-0.3231	-0.4366
VOLUN6	--	0.3900	0.2390
VOLUN7	0.1210	--	-0.3877
VOLUN8	-0.2762	--	-0.3251
VOLUN9	-0.1872	--	0.2450
VOLUN10	0.0621	--	1.0639
VOLUN11	0.0895	--	-0.3862
VOLUN12	0.2072	--	-0.0014
VOLUN13	0.4222	-0.2700	--
VOLUN14	-0.2440	-0.1364	--
VOLUN15	0.2069	0.0667	--
VOLUN16	0.0210	-0.2623	--
VOLUN17	-0.8100	0.5460	--
VOLUN18	0.1608	0.1900	--

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Sakon Nakhon Rajabhat University

Completely Standardized Expected Change for LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	--	-0.2655	0.0131
VOLUN2	--	0.4101	0.2516
VOLUN3	--	-0.1304	-0.1328
VOLUN4	--	-0.0297	-0.0094
VOLUN5	--	-0.2087	-0.2821
VOLUN6	--	0.1877	0.1150
VOLUN7	0.0510	--	-0.1633
VOLUN8	-0.1148	--	-0.1351
VOLUN9	-0.0771	--	0.1008
VOLUN10	0.0255	--	0.4368
VOLUN11	0.0434	--	-0.1872
VOLUN12	0.0895	--	-0.0006
VOLUN13	0.1971	-0.1261	--
VOLUN14	-0.0995	-0.0556	--
VOLUN15	0.0963	0.0310	--
VOLUN16	0.0085	-0.1067	--
VOLUN17	-0.3355	0.2262	--

VOLUN18 0.0666 0.0788 --

No Non-Zero Modification Indices for GAMMA

No Non-Zero Modification Indices for PHI

No Non-Zero Modification Indices for PSI

Modification Indices for THETA-EPS

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	--					
VOLUN2	0.6427	--				
VOLUN3	1.5005	4.7485	--			
VOLUN4	5.6079	0.9842	0.8643	--		
VOLUN5	4.0199	0.2810	0.5982	0.4174	--	
VOLUN6	0.0549	6.3554	0.7303	0.0062	--	--
VOLUN7	0.5867	1.3170	0.0403	0.6021	0.0268	0.0529
VOLUN8	0.1671	1.8336	0.2022	0.4729	0.0277	0.0541
VOLUN9	0.2358	1.0681	1.2183	0.4503	0.9266	3.4639
VOLUN10	0.2162	0.1005	1.7789	0.1307	0.0222	0.0016
VOLUN11	2.1403	5.6259	1.0815	1.1484	2.1629	2.6171
VOLUN12	0.5094	0.0450	0.0379	0.2519	0.6238	1.7242
VOLUN13	4.6591	0.0229	0.0004	0.1733	1.5913	0.0147
VOLUN14	0.9590	0.0187	1.7599	0.1024	0.8095	1.5082
VOLUN15	0.0790	0.1274	0.0034	0.2293	0.1704	0.0413
VOLUN16	0.5560	0.7372	--	0.7209	3.2515	1.5997
VOLUN17	0.0314	2.2683	4.0589	0.1887	0.1286	1.7365
VOLUN18	0.4155	0.6415	4.3135	2.2827	6.0942	1.3412

Modification Indices for THETA-EPS

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	--					
VOLUN8	0.0318	--				
VOLUN9	0.2443	1.3488	--			
VOLUN10	0.8108	0.0772	7.4421	--		
VOLUN11	--	0.9573	2.9078	0.0962	--	
VOLUN12	0.0169	0.6119	--	2.3416	0.0009	--
VOLUN13	0.1378	1.9773	0.4218	0.2674	0.3251	1.6426
VOLUN14	0.0176	1.6488	1.2603	3.4168	0.1059	1.4815
VOLUN15	0.3753	0.1682	0.1476	0.8217	0.1612	0.0046
VOLUN16	0.6239	--	0.5661	1.7411	1.8998	0.2280
VOLUN17	0.0026	0.3732	4.0380	--	0.2823	3.0841
VOLUN18	--	0.6285	0.2346	--	1.2571	0.0693

Modification Indices for THETA-EPS

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	--					
VOLUN14	6.2394	--				
VOLUN15	2.2704	0.1305	--			
VOLUN16	0.2978	1.7294	0.0404	--		
VOLUN17	0.5216	0.2156	2.2614	3.6046	--	
VOLUN18	4.0832	0.2689	3.2219	--	--	--

Expected Change for THETA-EPS

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	--					
VOLUN2	0.0843	--				
VOLUN3	0.1100	-0.2605	--			
VOLUN4	-0.2670	0.1490	0.1188	--		
VOLUN5	0.1554	-0.0547	0.0677	0.0719	--	
VOLUN6	-0.0237	-0.3392	0.0980	0.0114	--	--
VOLUN7	-0.0837	0.1670	0.0247	0.1219	-0.0177	0.0323
VOLUN8	-0.0448	-0.1976	0.0561	0.1085	-0.0181	0.0327
VOLUN9	-0.0554	0.1572	0.1418	-0.1103	-0.1093	-0.2731
VOLUN10	-0.0514	-0.0467	-0.1654	0.0576	-0.0164	-0.0057
VOLUN11	-0.1430	0.3089	-0.1145	-0.1509	0.1430	0.2032
VOLUN12	0.0778	0.0308	-0.0239	-0.0788	-0.0857	0.1840
VOLUN13	0.2092	-0.0195	0.0021	0.0581	0.1217	-0.0151
VOLUN14	0.1097	-0.0204	-0.1684	0.0516	0.1004	-0.1769
VOLUN15	-0.0270	0.0458	-0.0064	0.0664	0.0395	0.0252
VOLUN16	-0.0857	0.1315	--	0.1402	-0.2052	0.1865
VOLUN17	-0.0196	-0.2224	-0.2514	-0.0695	-0.0397	-0.1880
VOLUN18	-0.0676	0.1118	0.2449	-0.2278	-0.2567	0.1558

Expected Change for THETA-EPS

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	--					
VOLUN8	0.0295	--				
VOLUN9	-0.0874	0.1986	--			
VOLUN10	0.1499	0.0450	-0.4637	--		
VOLUN11	--	-0.1437	0.2665	0.0453	--	
VOLUN12	0.0220	0.1276	--	-0.2483	0.0044	--
VOLUN13	-0.0521	-0.1972	-0.0943	0.0737	0.0710	-0.1776
VOLUN14	-0.0215	-0.2079	0.1883	0.3039	-0.0468	-0.1949
VOLUN15	-0.0855	0.0571	-0.0554	0.1284	-0.0496	0.0094
VOLUN16	-0.1303	--	-0.1296	0.2224	-0.2030	0.0785
VOLUN17	0.0083	0.0978	0.3343	--	0.0756	0.2790
VOLUN18	--	0.1223	0.0771	--	-0.1507	0.0400

Expected Change for THETA-EPS

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	--					
VOLUN14	0.3687	--				
VOLUN15	-0.1924	0.0531	--			
VOLUN16	0.0838	-0.2321	-0.0308	--		
VOLUN17	0.1045	-0.0775	-0.2166	0.3289	--	
VOLUN18	-0.2880	-0.0849	0.2557	--	--	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN1	--				
VOLUN2	0.0248	--			
VOLUN3	0.0375	-0.0667	--		
VOLUN4	-0.0743	0.0311	0.0288	--	
VOLUN5	0.0628	-0.0166	0.0238	0.0206	--
VOLUN6	-0.0071	-0.0767	0.0257	0.0024	-- --
VOLUN7	-0.0221	0.0331	0.0057	0.0228	-0.0048 0.0065
VOLUN8	-0.0116	-0.0386	0.0127	0.0201	-0.0049 0.0065
VOLUN9	-0.0143	0.0304	0.0318	-0.0202	-0.0291 -0.0541
VOLUN10	-0.0132	-0.0090	-0.0370	0.0105	-0.0043 -0.0011
VOLUN11	-0.0434	0.0704	-0.0302	-0.0325	0.0448 0.0474
VOLUN12	0.0210	0.0063	-0.0056	-0.0151	-0.0239 0.0382
VOLUN13	0.0611	-0.0043	0.0005	0.0121	0.0367 -0.0034
VOLUN14	0.0280	-0.0039	-0.0374	0.0094	0.0264 -0.0347
VOLUN15	-0.0079	0.0100	-0.0016	0.0137	0.0119 0.0056
VOLUN16	-0.0218	0.0251	--	0.0254	-0.0539 0.0365
VOLUN17	-0.0051	-0.0433	-0.0567	-0.0128	-0.0106 -0.0375
VOLUN18	-0.0175	0.0218	0.0553	-0.0420	-0.0687 0.0311

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN7	--				
VOLUN8	0.0052	--			
VOLUN9	-0.0152	0.0340	--		
VOLUN10	0.0259	0.0077	-0.0783	--	
VOLUN11	--	-0.0290	0.0532	0.0090	--
VOLUN12	0.0040	0.0229	--	-0.0440	0.0009 --
VOLUN13	-0.0103	-0.0383	-0.0181	0.0141	0.0161 -0.0358
VOLUN14	-0.0037	-0.0352	0.0316	0.0509	-0.0092 -0.0343
VOLUN15	-0.0168	0.0111	-0.0106	0.0245	-0.0112 0.0019
VOLUN16	-0.0223	--	-0.0217	0.0372	-0.0401 0.0138
VOLUN17	0.0015	0.0168	0.0570	--	0.0152 0.0499
VOLUN18	--	0.0211	0.0132	--	-0.0303 0.0072

Completely Standardized Expected Change for THETA-EPS

VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN13	--				
VOLUN14	0.0702	--			
VOLUN15	-0.0418	0.0101	--		
VOLUN16	0.0159	-0.0385	-0.0058	--	
VOLUN17	0.0202	-0.0131	-0.0418	0.0555	--
VOLUN18	-0.0557	-0.0143	0.0493	--	-- --

Maximum Modification Index is 7.67 for Element (10, 3) of LAMBDA-Y

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Covariances

Y - ETA

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
HELP	0.8501	1.1274	1.0605	1.0724	0.6530	1.0745
SAF_S	0.7502	0.9949	0.9359	0.9464	0.5763	0.9482
DEVE	0.7476	0.9915	0.9326	0.9431	0.5743	0.9449

Y - ETA

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
HELP	1.2632	1.2340	1.2009	1.0812	1.0005	1.1355
SAF_S	1.4314	1.3982	1.3607	1.2251	1.1337	1.2867
DEVE	1.2655	1.2362	1.2030	1.0832	1.0023	1.1376

Y - ETA

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
HELP	1.1440	1.2759	1.1767	1.2096	0.9860	1.3130
SAF_S	1.1501	1.2826	1.1830	1.2160	0.9913	1.3200
DEVE	1.3008	1.4508	1.3381	1.3754	1.1212	1.4930

Y - KSI

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
VOLUN_M	0.7965	1.0563	0.9936	1.0047	0.6118	1.0067

Y - KSI

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
VOLUN_M	1.3483	1.3170	1.2817	1.1540	1.0679	1.2119

Y - KSI

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
VOLUN_M	1.2210	1.3617	1.2559	1.2910	1.0524	1.4014

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Factor Scores Regressions

ETA

	VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
HELP	0.0842	0.0629	0.0922	0.0499	0.0506	0.0563
SAF_S	0.0375	0.0280	0.0430	0.0222	0.0225	0.0251
DEVE	0.0357	0.0266	0.0476	0.0211	0.0214	0.0239

ETA

	VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
HELP	0.0419	0.0249	0.0308	0.0128	0.0371	0.0320
SAF_S	0.0782	0.0553	0.0614	0.0371	0.0731	0.0636
DEVE	0.0444	0.0193	0.0287	-0.0003	0.0353	0.0297

ETA

	VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
HELP	0.0346	0.0286	0.0365	0.0366	0.0091	0.0385
SAF_S	0.0338	0.0279	0.0357	0.0277	0.0024	0.0371
DEVE	0.0705	0.0583	0.0744	0.0648	0.0261	0.0759

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Standardized Solution

LAMBDA-Y	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	0.8501	--	--
VOLUN2	1.1274	--	--
VOLUN3	1.0605	--	--
VOLUN4	1.0724	--	--
VOLUN5	0.6530	--	--
VOLUN6	1.0745	--	--
VOLUN7	--	1.4314	--
VOLUN8	--	1.3982	--
VOLUN9	--	1.3607	--
VOLUN10	--	1.2251	--
VOLUN11	--	1.1337	--
VOLUN12	--	1.2867	--
VOLUN13	--	--	1.3008
VOLUN14	--	--	1.4508
VOLUN15	--	--	1.3381
VOLUN16	--	--	1.3754
VOLUN17	--	--	1.1212
VOLUN18	--	--	1.4930

GAMMA

	VOLUN_M
HELP	0.9369
SAF_S	0.9419
DEVE	0.9386

Correlation Matrix of ETA and KSI

	HELP	SAF_S	DEVE	VOLUN_M
HELP	1.0000			
SAF_S	0.8825	1.0000		
DEVE	0.8794	0.8841	1.0000	

VOLUN_M 0.9369 0.9419 0.9386 1.0000

PSI

Note: This matrix is diagonal.

HELP	SAF_S	DEVE
0.1222	0.1128	0.1190

SECOND ORDER CFA MODEL OF VOLUNTEER

Completely Standardized Solution

LAMBDA-Y

	HELP	SAF_S	DEVE
VOLUN1	0.5316	--	--
VOLUN2	0.5298	--	--
VOLUN3	0.5776	--	--
VOLUN4	0.4768	--	--
VOLUN5	0.4218	--	--
VOLUN6	0.5171	--	--
VOLUN7	--	0.6031	--
VOLUN8	--	0.5812	--
VOLUN9	--	0.5600	--
VOLUN10	--	0.5030	--
VOLUN11	--	0.5495	--
VOLUN12	--	0.5558	--
VOLUN13	--	--	0.6073
VOLUN14	--	--	0.5917
VOLUN15	--	--	0.6229
VOLUN16	--	--	0.5598
VOLUN17	--	--	0.4644
VOLUN18	--	--	0.6188

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

GAMMA

VOLUN_M

HELP	0.9369
SAF_S	0.9419
DEVE	0.9386

Correlation Matrix of ETA and KSI

HELP	SAF_S	DEVE	VOLUN_M	
HELP	1.0000			
SAF_S	0.8825	1.0000		
DEVE	0.8794	0.8841	1.0000	
VOLUN_M	0.9369	0.9419	0.9386	1.0000

PSI

Note: This matrix is diagonal.

HELP	SAF_S	DEVE
0.1222	0.1128	0.1190

THETA-EPS

VOLUN1	VOLUN2	VOLUN3	VOLUN4	VOLUN5	VOLUN6
--------	--------	--------	--------	--------	--------

VOLUN1	0.7174				
VOLUN2	--	0.7193			
VOLUN3	--	--	0.6664		
VOLUN4	--	--	--	0.7726	
VOLUN5	--	--	--	--	0.8220
VOLUN6	--	--	--	--	0.1049 0.7326
VOLUN7	--	--	--	--	--
VOLUN8	--	--	--	--	--
VOLUN9	--	--	--	--	--
VOLUN10	--	--	--	--	--
VOLUN11	--	--	--	--	--
VOLUN12	--	--	--	--	--
VOLUN13	--	--	--	--	--
VOLUN14	--	--	--	--	--
VOLUN15	--	--	--	--	--
VOLUN16	--	--	-0.0865	--	--
VOLUN17	--	--	--	--	--
VOLUN18	--	--	--	--	--

THETA-EPS

VOLUN7	VOLUN8	VOLUN9	VOLUN10	VOLUN11	VOLUN12
--------	--------	--------	---------	---------	---------

VOLUN7	0.6363				
VOLUN8	--	0.6622			
VOLUN9	--	--	0.6864		
VOLUN10	--	--	--	0.7470	
VOLUN11	-0.0898	--	--	--	0.6980
VOLUN12	--	--	-0.0822	--	--
VOLUN13	--	--	--	--	--
VOLUN14	--	--	--	--	--
VOLUN15	--	--	--	--	--
VOLUN16	--	0.0817	--	--	--
VOLUN17	--	--	--	0.2085	--
VOLUN18	-0.0822	--	--	0.1378	--

THETA-EPS

VOLUN13	VOLUN14	VOLUN15	VOLUN16	VOLUN17	VOLUN18
---------	---------	---------	---------	---------	---------

VOLUN13	0.6312				
VOLUN14	--	0.6499			
VOLUN15	--	--	0.6120		
VOLUN16	--	--	--	0.6867	
VOLUN17	--	--	--	--	0.7843
VOLUN18	--	--	--	-0.0963	0.1286 0.6171

Time used: 0.047 Seconds

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววีรพร สีสถาน เกิดเมื่อวันที่ 14 เดือน มกราคม พ.ศ.2528 สำเร็จการศึกษา การศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปีการศึกษา 2551 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธี วิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2556 ปัจจุบันรับราชการครู โรงเรียนบ้านสร้างแป้น ตำบลแวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

